

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 418 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΚΑΤΩ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ!

**Με αγώνες να καταργήσουμε
νέα & παλιά Μνημόνια
Να διώξουμε τη μνημονιακή κυβέρνηση του Τσίπρα**

ΟΛΟΙ στη διαδήλωση της ΔΕΘ

Σάββατο 10/9, 5:30μμ,
Εγνατία με Αγ. Σοφίας

Μαρινόπουλος
Καμία διασφάλιση
των εργαζομένων
σελ. 5

Οικονομία
Ευρωπαϊκή
οικονομία
μετά το BREXIT
σελ. 12

Διεθνή
Συρία κατάληψη-
Μανμπίτζ
σελ. 13

Ιστορία
80 χρόνια από
τη συγγραφή της
«Προδομένης
Επανάστασης»
σελ. 15

Τον στρατό σε ρόλο αστυνομίας θέλει ο Καμμένος

Σε συνέντευξή του στο δημοτικό ραδιόφωνο Ιωαννίνων 98,7 FM, ο υπουργός εθνικής άμυνας Πάνος Καμμένος, με πρόσχημα την καταπολέμηση των ναρκωτικών, προσπαθεί να δημιουργήσει όρους για να θέσει τον στρατό σε ρόλο αστυνομίας.

Οι «σκέψεις» του γι' αυτό δεν έρχονται τυχαία, καθώς μέσα στο φθινόπωρο αναμένονται οι αντιδραστικές αλλαγές στα «εργασιακά» και έντονες αντιδράσεις, όπου η απάντηση του εργατικού κινήματος πέρα από συγκεντρώσεις, απεργίες και πορείες είναι πιθανό να αναβαθμιστεί με καταλήψεις κρατικών κτιρίων αλλά και συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής, στην προσπάθειά του να αντεπιτεθεί, όπως είδαμε να γίνεται και στη Γαλλία.

Η κατεύθυνση οι δυνάμεις καταστολής ν' αποκτήσουν και «στρατιωτικό βραχίονα», ο οποίος προφανώς θα έχει δολοφονικά αποτελέσματα,

δεν είναι νέα. Αντίστοιχο σενάριο είχε επεξεργαστεί σοβαρά και η κυβέρνηση της ΝΔ κατά την εξέγερση του 2008, που είχε ξεσπάσει με αφορμή την εν ψυχρώ δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Μετά απ' αυτή δημιουργήθηκε η ομάδα ΔΕΛΤΑ (Ομικρον σήμερα). Με πρόσφατη την παρατεταμένη «άνοιξη» στη Γαλλία, όπου επί μήνες το εργατικό κίνημα και η νεολαία αντιστέκονται στο νομοσχέδιο για τα «εργασιακά» της κυβέρνησης Ολάντ, η ελληνική συγκυβέρνηση φαίνεται λίγο λίγο να παίρνει τα μέτρα της. Το Brexit έφερε βαρύ πλήγμα στην καρδιά της ΕΕ και οι σχεδιασμοί για τον ευρωστρατό είναι «στον αέρα». Έτσι δημιουργείται η ανάγκη για ειδικότερο εθνικό σχέδιο, απέναντι στις αντιδράσεις που φαίνεται προβλέπει και η ίδια η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Δεν πρέπει να ξαφνιάζουν οι δηλώσεις Καμμένου, αφού από τον

Ιούλιο του 2015 σε κοινή συνέντευξη με τον Αλ. Τσίπρα, την περίοδο του δημοψηφίσματος, είχε δηλώσει: «Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας διασφαλίζουν την σταθερότητα στο εσωτερικό». Η συγκυβέρνηση θα επιχειρήσει να επανεμφανίσει ένα σκληρό Κράτος Έκτακτης Ανάγκης, στα πρότυπα και άλλων κρατών της ΕΕ, που αξιοποίησαν τις τρομοκρατικές επιθέσεις του ISIS για να εφαρμόσουν την αστυνόμευση πόλεων απ' τον στρατό, επιχειρώντας έτσι την εισβολή του στην καθημερινότητα σαν κάτι το φυσιολογικό.

Απέναντι σ' αυτούς τους θανάσιμους σχεδιασμούς, εργαζόμενοι και νέοι πρέπει να βγούμε μαχητικά στους δρόμους, οργανώνοντας την απερίθρησή μας, που θα ανατρέψει το νομοσχέδιο για τα «εργασιακά» και το νέο κύμα καταστολής, στο δρόμο που δείχνει και ο αγώνας στη Γαλλία.

Να οργανώσουμε την αντίσταση Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

Όλοι εμείς, οι εργαζόμενοι, οι νέοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, βιώνουμε καθημερινά την απίστευτα σκληρή επίθεση του κεφαλαίου στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, στις ατομικές ελευθερίες και την ποιότητα ζωής. Με την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και των κοινωνικών αγαθών, την εμπορευματοποίηση/διάλυση των συστημάτων υγείας, παιδείας και κοινωνικής ασφάλισης. Τις φαραωνικές ανισότητες με τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας δράκας καπιταλιστών και χρυσοδάκτυλων της αγοράς χάρη στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στην λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και των λαϊκών αποταμιεύσεων. Την καταπάτηση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, τον εκφυλισμό των ηθικών, πνευματικών και πολιτιστικών αξιών και συνολικά την αποσύνθεση της οικονομίας και της κοινωνίας.

Όλοι εμείς, βλέπουμε την εξαθλίωση, την φτώχεια και την πείνα να απλώνονται παντού στον πλανήτη. Την παιδική εργασία, την εγκληματικότητα, τον ρατσισμό, τον εθνικισμό να φουντώνουν. Τον πόλεμο και την καταστροφή του περιβάλλοντος να απειλούν την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Την αλόγιστη χρήση των ανθρωπίνων και φυσικών πόρων από μια χούφτα πολυεθνικών/ διεθνικών επιχειρήσεων των ιμπεριαλιστικών χωρών, που επιβάλλουν με την βία τον Νεοφιλελευθερισμό, την Παγκοσμιοποίηση και την Νέα Τάξη Πραγμάτων, για την σωτηρία των κερδών τους και του συστήματός τους από την βαθύτατη κρίση του.

Όλοι εμείς πρέπει και μπορούμε να τους σταματήσουμε. Να βάλουμε τέλος στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης. Να μετατρέψουμε με τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας τα συνδικάτα και τους συλλόγους μας σε όπλα αντίστασης στον νεοφιλελευθερισμό, την εκμετάλλευση, την καταστολή, την καταστροφή του περιβάλλοντος, τον ρατσισμό και τον πόλεμο. Να πετάξουμε οριστικά την «αρχαία σκουριά»: σοσιαλδημοκράτες, σταλινικούς, ρεφορμιστές και γραφειοκράτες συνδικαλιστές. Όλους αυτούς, που αφού βίασαν ιδανικά και αξίες γενιών και γενιών για μια καλύτερη ζωή, σήμερα έχουν περάσει στο νεοφιλελεύθερο στρατόπεδο ή αναπαλαιώνουν τις πολιτικές της ταξικής συνεργασίας, της «κεντροαριστεράς», της «λαϊκής εξουσίας», που μας οδήγησαν σε τραγικές ήττες.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πολιτική μας. Να συγκρουστούμε με την λογική της αγοράς και του κέρδους στη βάση ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του, το κεφάλαιο, την Ε.Ε., τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπων από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε τις επιχειρήσεις σ' όλους τους τομείς-κλειδιά της οικονομίας (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς και επικοινωνίας). Να θέσουμε όλες τις μεγάλες επιλογές -ενέργεια, βιομηχανία, διατροφή, περιβάλλον, πολιτισμός- σ' ένα δημοκρατικό σχεδιασμό. Να αποδεσμεύσουμε την χώρα μας από την Ε.Ε. των καπιταλιστών, των κερδοσκόπων, του ρατσισμού και των τρομονόμων, του νεοαποικισμού και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Να ανατρέψουμε την κοινοβουλευτική δικτατορία του κεφαλαίου, να διαχωριστούμε οριστικά από τις σταλινικές δικτατορίες των γκούλαγκ ή τα πρότυπα του «ανθρώπινου καπιταλισμού» της σοσιαλδημοκρατίας και της κεντροαριστεράς. Να εγκαταστήσουμε μια σοσιαλιστική κοινωνία στην χώρα μας και την Ε.Ε. που θα έχει στο κέντρο της τις ανάγκες του ανθρώπου, τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, τις ανθρώπινες, ηθικές και πολιτικές αξίες. Να εγκαθιδρύσουμε την εξουσία των εργαζομένων, που θα στηρίζεται σε όργανα άμεσης δημοκρατίας και αυτοδιαχείρισης, όπου τα δημοκρατικά, πολιτικά και ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες θα ξεπερνούν κατά πολύ, ποσοτικά και ποιοτικά, εκείνα ακόμη και των πιο ανεπτυγμένων αστικών δημοκρατιών.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πρακτική μας. Να στρατευτούμε στον αγώνα για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμα στην ζωή. Να βάλουμε τέλος στην βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, στις πολιτικές των αστικών κομμάτων (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ) και του καπιταλισμού/ ιμπεριαλισμού. Να παλέψουμε για την ενότητα του κινήματος μέσα στους αγώνες στη βάση της ταξικής ανεξαρτησίας. Να δημιουργήσουμε και να στηρίξουμε συσπειρώσεις αντίστασης και επιτροπές αγώνα σε κάθε σωματείο, σύλλογο, τόπο δουλειάς, σχολείο, σχολή, γειτονιά και κοινότητα. Να οικοδομήσουμε μια ισχυρή αντικαπιταλιστική δύναμη μέσα στο εργατικό/ συνδικαλιστικό κίνημα και τα κοινωνικά κινήματα. Να χτίσουμε την δική μας μαζική εργατική, επαναστατική οργάνωση, πραγματικό εργαλείο στην πάλη μας για την σωτηρία από τους νεοφιλελεύθερους καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές. Να στρατευτούμε στην υπόθεση της Ο.Κ.Δ.Ε. και του επαναστατικού μαρξισμού, στην οικοδόμηση του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, την 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Το Παραστράτευμα

Συγγραφέας: Χρήστος Τζουρντός

Χρονολογία έκδοσης: Ιούνιος 2016

Σελίδες: 125

Τιμή: 5 ευρώ

Οι Εκδόσεις Εργατική Πάλη εκδίδουν το μικρό βιβλίο του συντρόφου Χρήστου Τζουρντού, **Το Παραστράτευμα**, που αναφέρεται στις συνθήκες που αντιμετώπισε, και γενικά εκείνων των γενιών στο ναυτικό. Δεν μένει όπως μόνο σ' αυτό. Με το ιδιαίτερο ύφος του, με την ιδιαίτερη γλώσσα της νεολαίας των λαϊκών και φτωχών συνοικιών της Αθήνας, «μαγκίτες» όπως τους χαρακτηρίζει ο ίδιος, ξεδιπλώνονται με απολαυστικό αλλά και δραματικό τρόπο οι δυσκολίες της καθημερινής ζωής, των κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών εκείνης της δύσκολης και ταραγμένης εποχής.

Το Παραστράτευμα, το «πόνημά» του, δεν είναι μόνο μια ηθογραφία, μια εικόνα των νεανικών του χρόνων στο Κατσιπόδι και στο ναυτικό. Μέσα από αυτά τα βιώματα παρατηρεί, καταγράφει και αναλύει, όσο του επέτρεπαν η ηλικία και οι πολιτικές του γνώσεις, όλα τα γεγονότα. Ωστόσο, σ' αυτό το δύσκολο έργο ο σ. Χρήστος έχει δύο πολύ γερές βάσεις, την ευαισθησία και το ταξικό ένστικτό του, που από τότε ήταν αρκετά αναπτυγμένα.

Οι Εκδόσεις Εργατική Πάλη συστήνουν το βιβλίο του σ. Χρήστου Τζουρντού στις νέες γενιές, αξίζει να διαβαστεί.

Από τον Πρόλογο των Εκδόσεων

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 και σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Πάναρνα

Βιβλιοπωλεία: "Δωδώνη", "Το βιβλιοπωλείο" στην Αβέρωφ

Πού θα βρείτε την εφημερίδα

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καίνα Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο

Περίπτερα: Καμάρα, Αλεξάνδρου Σβώλου 39

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Κοζάνη

Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Η μνημονιακή κυβέρνηση Τσίπρα πανηγυρίζει γιατί, όπως λέει, με τη δημοπράτηση των 4 τηλεοπτικών αδειών χτύπησε τη διαπλοκή, αποκατέστησε τη «συνταγματική νομιμότητα» και άλλαξε το τοπίο στην τηλεόραση που υπήρχε εδώ και 27 χρόνια! Αυτό το «θαύμα» έγινε απλά με τη διαδικασία δημοπράτησης, με την αντικατάσταση του Κοντομηνά με τον Μαρινάκη και του Βαρδινογιάννη με τον Καλογρίτσα, οι οποίοι πλήρωσαν και πολλά χρήματα, περίπου 246 εκ. ευρώ σε βάθος 3 χρόνων! Το θράσος και ο εμπαιγμός της άθλιας κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και των εκπροσώπων της ξεπερνάει κάθε όριο, όταν λένε ότι οι πράξεις τους ήταν απαίτηση του ελληνικού λαού και δέσμευση της κυβέρνησης. Ποιος μπορεί να πιστέψει ότι η διαπλοκή, εγγενές στοιχείο του καπιταλιστικού συστήματος και των καπιταλιστών, χτυπήθηκε από μια διαδικασία δημοπράτησης και ότι οι καινούργιοι ολιγάρχες που πήραν τις δυο άδειες δεν είναι διαπλεκόμενοι ή ότι αποκαταστάθηκε η νομιμότητα; Και όλα αυτά σε μια περίοδο όπου η κρίση του συστήματος, η σήψη και η διαφθορά κυριαρχούν στη πολιτική και οικονομική ζωή. Και ακόμα όταν είναι γνωστό ότι οι Μαρινάκης και Καλογρίτσας δεν είναι «αγγελικά πλασμένοι», ούτε μόνο εικόνα της καπιταλιστικής κοινωνίας αλλά και διαμορφωτές της.

Οι μνημονιακοί της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ που εξέθρεψαν στα ΜΜΕ (με το αζημίωτο) ένα πρωτοφανές καθεστώς ανομίας, διαφθοράς, ιδεολογικής και πολιτικής εξαπάτησης του ελληνικού λαού επί 27 χρόνια, χωρίς ίχνος ντροπής ουρλιάζουν, όχι γιατί πιστεύουν ότι θα αλλάξει τίποτα ουσιαστικό, αλλά για καθαρά πολιτικούς και αντιπολιτευτικούς λόγους. Από δίπλα τους και οι γνωστοί αργυρώνητοι δημοσιογράφοι, συστατικό στοιχείο της διαφοράς, της παραπληροφόρησης και

της εξαπάτησης των ΜΜΕ, θυμήθηκαν την πολυφωνία, τον πλουραλισμό και την ανεργία, που κατά πάσα πιθανότερα θα πλήξει ένα μέρος του προσωπικού που εργάζεται στις τηλεοράσεις κ.λπ. Είναι όλοι αυτοί που υπεράσπιζαν και υπερασπίζονται τα μνημόνια, που προσπαθούσαν να δικαιολογήσουν την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου για το μαύρο στην ΕΡΤ πριν από 3 χρόνια.

Η αντιπαράθεσή τους είναι δόλια και ψεύτικη

Το παιχνίδι της πόλωσης και της αντιπαράθεσης, που συστηματικά επιχειρούν να στήσουν ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ, παλαιοί και νέοι μνημονιακοί, με όλα τα μέσα και σε κάθε ευκαιρία, είναι μια παγίδα με υποψήφιο θύμα τις εργαζόμενες και λαϊκές μάζες. Έχοντας κοινό πρόγραμμα τα 3 μνημόνια, όλα τα αστικά νεοφιλελεύθερα κόμματα (ΣΥΡΙΖΑ, ΝΔ, ΠΑΣΟΚ κ.λπ.), η όποια «αντιπαράθεσή» τους με πομπώδεις εκφράσεις, με ατάκες και πολλές φορές με «σκυλοκαβγάδες» και «ξεκατινιάσματα», έχουν σα μοναδικό στόχο τη διαιώνιση του αστικού-μνημονιακού συστήματος, την εγκαθίδρυση ενός πολιτικού μονοπωλίου με μνημονιακή ατζέντα και μνημονιακούς πρωταγωνιστές. Ειδικά αυτή την περίοδο, όπου ετοιμάζονται τα χειρότερα μέτρα ενάντια στους εργαζόμενους, μέτρα που προβλέπονται στο 3^ο μνημόνιο, που τα ψήφισαν όλοι μαζί πριν από έναν χρόνο, ο αποπροσανατολισμός των μαζών και οι ψεύτικες αντιπαράθεσεις παίζουν καθοριστικό ρόλο για την επιβίωση όλων των μνημονιακών πολιτικών δυνάμεων και ιδιαίτερα του μεταλλαγμένου ΣΥΡΙΖΑ.

Να διώξουμε τους υποταγμένους και χρεοκοπημένους

Το φθινόπωρο είναι η αρχή μιας νέας, άγριας επίθεσης της μνημονιακής κυβέρνησης Τσίπρα, ενάντια όχι μόνο στα πιο βασικά δικαιώματα και κατακτήσεις των εργαζομένων, των συνταξιούχων, της νεολαίας αλλά και στην ίδια την υπόσταση της εργατικής τάξης. Συλλογικές συμβάσεις, συνδικαλισμός και συνδικαλιστικές ελευθερίες, το δικαιώματα στην απεργία και πολλά άλλα βρίσκονται στο στόχαστρο αυτής της βάρβαρης επίθεσης. Στόχος τους όχι απλά η μείωση μισθών, συντάξεων κ.λπ., αλλά η περιθωριοποίηση και ατομικοποίηση των εργαζομένων, το σπάσιμο της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης τους, όπως εκφράζονται μέσα από τις μορφές αυτοοργάνωσής τους – και η παράδοσή τους στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση των καπιταλιστών.

Δεν χρειάζεται καμιά ψευδαίσθηση, τα μέτρα που έρχονται το φθινόπωρο είναι ή αρχή ενός νέου κύκλου επιθέσεων ενάντια στην εργατική τάξη, με στόχο να σπάσουν τη «ραχοκοκαλιά» της, να καταστήσουν τις εργασιακές σχέσεις όπως των δουλοπάροικων. Είναι μέτρα που ανταποκρίνονται στον χρεοκοπημένο ελληνικό καπιταλισμό, που όπως φαντάζονται οι υποστηρικτές τους θα μπορούσε να επιβιώσει γυρίζοντας την κοινωνία αρκετές δεκαετίες πίσω, σε κοινωνικές σχέσεις ακόμη και παλαιότερων μορφών κοινωνίας.

Η ΕΕ, ο Τσίπρας και οι υπόλοιποι μνημονιακές δυνάμεις αυτό επιδιώκουν, όχι μόνο για τη χώρα μας αλλά για όλες της ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι, το φθινόπωρο αρχίζει μια πολύ κρίσιμη μάχη – ίσως η κρι-

σιμότερη μέχρι τώρα – για όλους, για τους εργαζόμενους, τα λαϊκά στρώματα και τη νεολαία. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε σε όλους αυτούς, για να σώσουν το σάπιο και χρεοκοπημένο σύστημά τους, να μας γυρίσουν πίσω στο Μεσαίωνα. Αυτοί είναι υποστηρικτές ενός σάπιου και χρεοκοπημένου συστήματος, αυτοί είναι κοινωνικά παράσιτα. Εμείς είμαστε αυτοί που παράγουμε τον πλούτο, εμείς είμαστε η δύναμη.

Με αρχή τις διαδηλώσεις της ΔΕΘ, να προετοιμάσουμε τους πιο μαζικούς και ενωτικούς αγώνες με στόχο τη Γενική Απεργία Διαρκείας, για να αποτρέψουμε τα θανατηφόρα μέτρα και όλα τα μνημόνια. Να προχωρήσουμε στη άμεση διαγραφή του χρέους. Να βγούμε από το ευρώ και την ΕΕ (στρατηγικό οργανωτή όλων των αντεργατικών μέτρων), που μετά το BREXIT έχει μπει σε μια διαλυτική κρίση. Να εθνικοποιήσουμε, κάτω από εργατικό έλεγχο, όλους τομείς-κλειδιά της οικονομίας. Αυτά είναι μερικά βασικά μέτρα, εντελώς απαραίτητα για την στήριξη ενός προγράμματος διεξόδου από την κρίση και επανεκκίνησης της οικονομίας, για το ασταμάτητο της υποβάθμισης της ζωής μας, της αύξησης της ανεργίας και της εξαθλίωσης, της σωτηρίας των μισθών συντάξεων και δικαιωμάτων, των συστημάτων υγείας, παιδείας και κοινωνικής ασφάλισης ... το σταμάτημα της δουλοποίησης των εργασιακών σχέσεων και γενικά της επιστροφής στο Μεσαίωνα.

Μόνο με ένα τέτοιο πρόγραμμα, με ενωτικούς αγώνες μπορούμε να βάλουμε τέλος στο σάπιο καπιταλιστικό σύστημα, στην αντιδραστική ΕΕ και να εγκαταστήσουμε μια δική μας κυβέρνηση, μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων. Τη μοναδική εγγύηση ότι όλα αυτά θα εφαρμοστούν και που θα προετοιμάσει το δρόμο για το άνοιγμα της πραγματικής εναλλακτική λύσης, το Σοσιαλισμό.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Αν και τα πρόσφατα λουκέτα σε Ηλεκτρονική, Athens Ledra, Πυρσός κ.α. συγκέντρωσαν τα φώτα της δημοσιότητας, **15.435 λουκέτα** από την αρχή του 2016 δεν προβλήθηκαν αντίστοιχα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), έχει ανασταλεί η λειτουργία 15.435 επιχειρήσεων όλων των νομικών μορφών, αριθμός αυξημένος κατά 45,8% σε σχέση με το 2015, όταν έκλεισαν συνολικά 10.581 εταιρίες. Πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν φθάσει πλέον στο απροχώρητο, αδυνατώντας να αντεπεξέλθουν στις μηνιαίες υποχρεώσεις τους. Ενδεικτική είναι η κατάσταση στη Θεσσαλονίκη, όπου κάθε μέρα του πρώτου εξαμήνου του 2016, έκλειναν 2,5 βιοτεχνικές επιχειρήσεις κατά μέσο όρο — σύμφωνα με έρευνα του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου (ΒΕΘ). Σε αναστολή εργασιών οδηγήθηκαν 459 επιχειρήσεις, ασύμφορες κρίθηκαν 314 επιχειρήσεις, ενώ 4 οδηγήθηκαν σε πτώχευση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016, με το σύνολο των διαγραφών να φτάνει τις 459.

Σύμφωνα με στοιχεία της ιταλικής στατιστικής υπηρεσίας (Istat), 1.582.000 οικογένειες και 4.598.000 πολίτες ζούσαν το 2015 σε συνθήκες **απόλυτης φτώχειας**, δηλαδή το 7,6% του πληθυσμού της Ιταλίας. Με τον όρο «απόλυτα φτωχός» περιγράφεται κάποιος που δεν μπορεί να πληρώσει τα αγαθά και τις υπηρεσίες που θεωρούνται πρώτης ανάγκης. Τα ποσοστά της απόλυτης φτώχειας έχουν αυξηθεί από 5,7% σε 6,7% στον βορρά της Ιταλίας και από 9% σε 10% στον νότο.

Ενα εκατομμύριο παιδιά πεθαίνουν την πρώτη ημέρα της ζωής τους, κυρίως από αιτίες που μπορούν να προληφθούν. Κι αυτό παρά την αύξηση στα ποσοστά επιβίωσης των παιδιών από το 1990, διάστημα κατά το οποίο ο απόλυτος αριθμός των θανάτων παιδιών κάτω των πέντε ετών έχει μειωθεί στο μισό από 12,7 εκατομμύρια σε 6,3 εκατομμύρια, σύμφωνα με έκθεση που δημοσιεύτηκε από τη UNICEF.

Το Συριακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανακοίνωσε ότι ο πόλεμος στη χώρα από τον Μάρτιο του 2011 έχει στοιχίσει τη ζωή σε περισσότερους από 290.000 ανθρώπους, κάνοντας λόγο για περισσότερους από 10.000 θανάτους μόνο τους δύο τελευταίους μήνες. Ο **αριθμός των νεκρών** έφτασε τους 292.817, εκ των οποίων 84.472 άμαχοι και 14.711 παιδιά. Σύμφωνα με τον ίδιο απολογισμό, έχουν σκοτωθεί στις μάχες 50.548 αντάρτες και μαχητές των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (της αραβοκουρδικής συμμαχίας) καθώς και 49.547 τζιχαντιστές, μεταξύ των οποίων πολλοί ξένοι. Οι δυνάμεις του Άσαντ έχασαν 104.656 άνδρες, εκ των οποίων 57.909 στρατιώτες. 3.594 νεκροί δεν έχουν αναγνωριστεί μέχρι σήμερα.

Επαναλειτουργία των δικαστηρίων με παράζ πλειστηριασμών

Από τον Σεπτέμβρη χιλιάδες δανειολήπτες δίνουν ραντεβού στα δικαστήρια για τους πρώτους μαζικούς πλειστηριασμούς ακινήτων του 2016. Η 15η Σεπτέμβρη, ημέρα κατά την οποία ανοίγουν τα δικαστήρια μετά τη θερινή διακοπή, σηματοδοτεί την έναρξη των πλειστηριασμών έπειτα από μια μακρά περίοδο απραξίας, που κορυφώθηκε το 2016, λόγω κυρίως της αποχής των δικηγόρων, αλλά και της απεργίας των συμβολαιογράφων.

Το «πάγωμα» των πλειστηριασμών αποτυπώνεται στα στοιχεία από τα δικαστήρια της χώρας, με βάση τα οποία το πρώτο επτάμηνο το 2016 ορίστηκαν 2.700 πλειστηριασμοί έναντι 7.000 το αντίστοιχο περυσινό επτάμηνο. Ο αριθμός τους παρουσιάζει σταθερή μείωση κάθε χρόνο και είναι χαρακτηριστικό ότι μετά το 2009 που είχαν γίνει 52.000 πλειστηριασμοί, ο αριθμός τους μειώνεται συνεχώς. Έτσι, το 2010 ορίστηκαν 48.000 πλειστηριασμοί, το 2011 ορίστηκαν 44.000, το 2012 ορίστηκαν 25.900, το 2013 ορίστηκαν 19.200, το 2014 ορίστηκαν 16.000 και όλο το 2015 μόλις 8.700.

Οι τράπεζες έχουν έτοιμους ήδη τους φακέλους με τα πρώτα 2.000 ακίνητα που θα βγουν άμεσα στο σφυρί, με προοπτική ο αριθμός τους να φθάσει τα 5.000 τους αμέσως επόμενους μήνες. Στόχος των πρώτων πλειστηριασμών είναι να σταλεί μήνυμα προς δανειολήπτες που δεν μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους ότι τα περιθώρια ανοχής έχουν εξαντληθεί. Οι πρώτοι πλειστηριασμοί, σύμφωνα με τις τράπεζες, θα αφορούν μεγάλα ακίνητα αξίας άνω των 300.000 ή 400.000 ευρώ, που συνδέονται με δάνεια τα οποία είναι στο «κόκκινο» πάνω από δύο χρόνια. Θα ακολουθήσουν πάσης φύσεως ακίνητα των οποίων οι ιδιοκτήτες δεν προστατεύονται από τις διατάξεις του νόμου για τα κόκκινα στεγαστικά δάνεια (4346/2015). Υπενθυμίζουμε ότι με αυτόν τον νόμο μόνο το 30% των δανειοληπτών έχει ουσιαστική προστασία και υπό τον όρο ότι θα αποδειχθούν «συνεργάσιμοι δανειολήπτες».

Η κυβέρνηση και οι επικεφαλής των τραπεζών (προσωρινά γιατί σύντομα θα αλλάξουν χέρια) υποκριτικά επιμένουν ότι δεν πρόκειται να μπουν στο στόχαστρο ευπαθείς ομάδες που βρίσκονται σε πραγματική αδυναμία ή τα ακίνητα οικογενειών που δεν έχουν άλλη περιουσία. Δεν εξηγούν σε κανέναν όμως πώς θα γίνει αυτό όταν δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο που να προστατεύει τους δανειολήπτες και παράλληλα ΕΕ, ΔΝΤ, δανειστές και ξένα funds που θα πάρουν στα χέρια τους τις ελληνικές τράπεζες πιέζουν για μαζικούς πλειστηριασμούς και πώληση όλων των δανείων σε κερδοσκοπικά κεφάλαια. Για το τελευταίο η κυβέρνηση έχει ήδη νομοθετήσει τον νόμο 4354/2015, που επιτρέπει/θεσμοθετεί την πώληση της διαχείρισης των (κάθε είδους) κόκκινων δανείων σε Εταιρείες

Διαχείρισης και Μεταβίβασης Απαιτήσεων (ΕΔΑ-ΜΕΔ).

Ξεκινά η πώληση «κόκκινων» δανείων σε κερδοσκοπικά κεφάλαια

Οι μεγάλες τράπεζες προετοιμάζονται για πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών σε εξειδικευμένες εταιρείες ανάκτησης οφειλών. Στόχος οι πρώτες συναλλαγές να ολοκληρωθούν εντός του 2016.

Οι πωλήσεις καταναλωτικών δανείων σε τρίτους σηματοδοτούν την πιο επιθετική στάση των τραπεζών για την αντιμετώπιση του προβλήματος των «κόκκινων» δανείων, το σύνολο των οποίων ξεπερνά τα 100 δισ. Ευρώ. Τα καταναλωτικά δάνεια φθάνουν τα 25,32 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 13,6 δισ. Ευρώ (54% του συνόλου) βρίσκονται σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης. Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες δουλεύουν για τη δημιουργία πακέτων μη εξυπηρετούμενων καταναλωτικών δανείων, τα οποία θα πουλήσουν σε εξειδικευμένες εταιρείες, κάνοντας χρήση των νέων θεσμικών δυνατοτήτων που έχουν θεσπιστεί με το νόμο 4354/2015. Να σημειωθεί ότι με το νέο νομικό πλαίσιο οι τράπεζες μπορούν να πωλούν σε τρίτους όχι μόνο μη εξυπηρετούμενα αλλά και εξυπηρετούμενα δάνεια. Συνολικά οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έχουν διενεργήσει προβλέψεις 10,9 δισ. ευρώ για την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους 13,6 δισ. ευρώ. Οι τράπεζες θα προχωρήσουν στη δημιουργία χαρτοφυλακίων καταναλωτικών δανείων τα οποία θα πωληθούν σε τιμές 5-10% της ονομαστικής τους αξίας σε κερδοσκοπικά κεφάλαια.

Πάνω από 800 χιλιάδες τα ηλεκτρονικά κατασχετήρια στο επτάμηνο

Ξεπέρασαν τις 856.000 τα ηλεκτρονικά κατασχετήρια κατά το πρώτο επτάμηνο του έτους, σύμφωνα με τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, Γιώργο Πιτσιλή. Μεγάλο ποσοστό των κατασχέσεων αφορά οφειλέτες με χρέη κάτω από 3.000 ευρώ. Σημειώνεται ότι το 82% των οφειλών του δημοσίου χρωστών κάτω από 3.000 ευρώ.

Αγώνας σε κάθε γειτονιά, κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζιτών και κερδοσκόπων

Το αν τελικά εργαζόμενοι και φτωχοί θα χάσουν τα σπίτια τους θα εξαρτηθεί μόνο από την αντίσταση και τους αγώνες μας. Ότι και να λένε από την κυβέρνηση για δήθεν προστασία του 94% των δανειοληπτών είναι αισχρά ψέματα. Με τους νόμους που έχουν ψηφίσει έχουν δώσει οριστικά τα σπίτια και τις περιουσίες εργαζομένων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων στους τραπεζίτες και τους κερδοσκόπους. Η οργάνωση του αγώνα πρέπει να ξεκινήσει από τη δημιουργία παντού επιτροπών αγώνα ενάντια σε πλειστηριασμούς και κατασχέσεις πρώτης κατοικίας. Με την έναρξη των πλειστηριασμών με πιο δυναμικές ενέργειες όπως αποκλεισμούς Ειρηνοδικείων και καταλήψεις τραπεζών, με τη δημιουργία ομάδων επιφυλακής και περιφρούρησης σε κάθε συνοικία που θα αποτρέπουν στην πράξη τις κατασχέσεις.

Η παρεμπόδιση των πλειστηριασμών δεν φθάνει από μόνη της. Πρέπει με τους αγώνες μας να γκρεμίσουμε την άθλια συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝΕΛ και τα μνημόνια τους, νέα και παλιά. Να επιβάλουμε ένα πρόγραμμα σωτηρίας των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων που μεταξύ άλλων θα περιέχει μέτρα απόλυτης και γενικευμένης προστασίας της πρώτης/κύριας κατοικίας από τους πλειστηριασμούς.

επίκαιρα...

Καταδίκη των Κώστα Σακκά και Μάριου Σεϊσίδη

Η καταδίκη των Κώστα Σακκά και Μάριου Σεϊσίδη, την Τετάρτη 18 Αυγούστου από το Β' Αυτόφωρο Τριμελές Πλημμελειοδικείο, σε 33 και 32 μήνες φυλακή αντίστοιχα (για αντίσταση κατά της αρχής, πλαστογραφία και κλοπή), ήταν ένα ακόμα αστυνομικό και δικαστικό πραξικόπημα, στα πλαίσια της ολικής επαναφοράς της τρομοκρατίας και τρομοϋστερίας του «Κράτους Έκτακτης Ανάγκης». Οι δύο συλληφθέντες βασανίστηκαν από τους αστυνομικούς με το «βασανιστήριο του πνιγμού», χωρίς να έχουν προβάλει καμία αντίσταση μετά τη σύλληψή τους, ενώ στον Σεϊσίδη δεν επιτράπηκε να κάνει κανένα τηλεφώνημα, ούτε καν στον δικηγόρο του. Αμέσως μετά το Αυτόφωρο, έγινε μεταγωγή τους στις φυλακές του Δομοκού και Μαλανδρινού, χωρίς να προλάβουν οι συνήγοροί τους να τους επισκεφτούν και χωρίς να έχουν λάβει ακόμα αντίγραφο της δικογραφίας.

Μέχρι την σύλληψή τους στη Λακωνία, οι καταδίκες των Κ. Σακκά και Μ. Σεϊσίδη αφορούσαν την ερήμην καταδίκη του πρώτου σε επτά χρόνια για ληστεία (που έγινε πριν από δέκα χρόνια) και του δεύτερου για κατοχή οπλισμού. Ωστόσο, και οι δύο έχουν στοχοποιηθεί στη διαρκή προσπάθεια της Αντιτρομοκρατικής να στήσει και να συντηρεί το σενάριο της «εγχώριας τρομοκρατίας», συνδέοντάς τους, ενάντια σε κάθε πραγματικό στοιχείο, με άλλες υποθέσεις και πρόσωπα. Ο Κ. Σακκάς είχε πραγματοποιήσει απεργία πείνας για την κράτησή του στις φυλακές, η οποία είχε ξεπεράσει κατά πολύ το προβλεπόμενο ανώτατο όριο προφυλάκισης, ενώ ο Μ. Σεϊσίδη στοχοποιήθηκε με μεθόδους απόλυτα αυθαίρετες.

Με το σερβίρισμα εκ νέου των σεναρίων «τρομοκρατίας», κυβέρνηση και κρατικοί μηχανισμοί επιδιώκουν να εκφοβίσουν την κοινωνία, να προλάβουν, όπως ελπίζουν, το ξέσπασμα νέων αντιστάσεων και αγώνων μπροστά στα νέα βάρβαρα μέτρα, σε μια οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση που καταρρέει καθημερινά. Απέναντι σε κάθε τέτοια «μαύρη» αυθαιρεσία των κατασταλτικών μηχανισμών, η μαζική, μαχητική υπεράσπιση των δημοκρατικών ελευθεριών, είναι όρος επιβίωσης για το εργατικό κίνημα, τις οργανώσεις και τους αγωνιστές του.

Επιθέσεις κράτους και παρακράτους σε στέγες φιλοξενίας μεταναστών

Άγνωστοι εισέβαλαν στην αποθήκη όπου η συλλογική κουζίνα των βάσκων εθελοντών «Zarogreak Proiektua» στη Χίο φυλούσε τρόφιμα που προορίζονταν για τους πρόσφυγες που έχουν καταφύγει στο νησί, και τα κατέστρεψαν. Σκληρότερη επίθεση δέχτηκε και κτίριο που τελεί υπό κατάληψη στα Εξάρχεια και φιλοξενεί πρόσφυγες, στο οποίο πραγματοποιήθηκε εμπρηστική επίθεση από αγνώστους, όταν δύο γκαζάκια τοποθετήθηκαν στο ισόγειο του κτιρίου, τα οποία εξερράγησαν και προκάλεσαν φωτιά.

Να υπενθυμίσουμε ότι στα μέσα Ιουλίου, το παλιό ορφανοτροφείο «Μέγας Αλέξανδρος», το οποίο δόθηκε προς εκμετάλλευση από το υπουργείο Υγείας στη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, ήταν ένα από τα τρία υπό κατάληψη κτίρια στη Θεσσαλονίκη τα οποία δέχτηκαν αστυνομική επίθεση με στόχο την εκκένωσή τους. Τα άλλα δύο ήταν το «Μανδαλίδειο» Μέγαρο του ΑΠΘ, στην παλιά παραλία της πόλης, και μία οκταόροφη πολυκατοικία επί της οδού Καρόλου Ντηλ. Από το «Μανδαλίδειο» συνελήφθησαν εννέα άτομα, εκ των οποίων καταδικάστηκαν έξι σε ποινή φυλάκισης 4 μηνών, με 3ετή αναστολή. Ποινή φυλάκισης 10 μηνών με αναστολή και χρηματικό πρόστιμο 2.000 ευρώ στην καθεμία, επέβαλε το Αυτόφωρο Μονομελές Πλημμελειοδικείο Θεσσαλονίκης και στις πέντε αγωνίστριες που συνελήφθησαν κατά την αστυνομική επιχείρηση στο ορφανοτροφείο. Το δικαστήριο δεν αναγνώρισε κανένα ελαφρυντικό και ανέστειλε την επιβληθείσα ποινή για τρία χρόνια. Και τα τρία αυτά κτήρια λειτουργούσαν ως στέγες φιλοξενίας μεταναστών.

Είναι εμφανές, λοιπόν, ότι κράτος και παρακράτος έχουν περάσει σε μία ευθεία επίθεση ενάντια σε πρωτοβουλίες αλληλεγγύης για τους μετανάστες. Επιθέσεις στα πλαίσια αναβίωσης του «Κράτους Έκτακτης Ανάγκης» και του κλίματος φόβου που προσπαθούν να καλλιεργήσουν.

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Καμία Διασφάλιση των Εργαζομένων, Ανάγκη για Αγώνες

Στις 3 Σεπτέμβρη υπεγράφη τελικά η περιβόητη συμφωνία εξαγοράς του Μαρινόπουλου από τον Σκλαβενίτη, με την στήριξη (ίσως και συμμετοχή) των «συστημικών» τραπεζών. Η συμφωνία προβλέπει τα εξής:

1) Θα δημιουργηθεί μια νέα εταιρεία, στην οποία θα μεταβιβαστεί το 100% της Μαρινόπουλος. Η νέα εταιρία θα χρηματοδοτηθεί σταδιακά από τις τράπεζες με 360 εκατ. ευρώ (δεκαετές δάνειο με επιτόκιο 1,5%). Δεν έχει καταστεί σαφές εάν οι τράπεζες θα έχουν δικαίωμα κεφαλαιοποίησης του δανείου, δηλαδή αν θα το χρησιμοποιήσουν για να αποκτήσουν μερίδιο στη νέα εταιρία.

2) Η νέα εταιρία θα ελέγχεται από την Σκλαβενίτη, με την τελευταία να καταβάλλει 125 εκατ. ευρώ.

3) «Κούρεμα» κατά 50% των οφειλών σε προμηθευτές, όταν αυτές ξεπερνούν τα 100.000 ευρώ. Όσοι έχουν λαμβάνειν κάτω από 100.000 ευρώ, προβλέπεται να λάβουν το σύνολο του οφειλόμενου ποσού.

4) Τα χρέη της Μαρινόπουλος προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία θα καταβληθούν έπειτα από ρύθμιση.

Διάσωση των καπιταλιστών... με χασούρα κράτους και εργαζομένων

Με την προϋπόθεση ότι η συμφωνία θα αρχίσει να υλοποιείται, θα έχουμε άλλη μια περίπτωση «διάσωσης» μεγαλοκαπιταλιστή με τις πλάτες του ελληνικού κράτους, δηλαδή με την εργασία και τον πλούτο που έχουν δημιουργήσει οι εργαζόμενοι. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δέχεται να «χαρίσει» εκατομμύρια ευρώ στην Μαρινόπουλος, μέσω της «ρύθμισης» που αφορά

τα χρέη της τελευταίας προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία! Ενώ οι εργαζόμενοι καλούνται να πληρώσουν τη χρεοκοπία του ελληνικού καπιταλισμού και της ευρωζώνης με μνημόνια, φόρους, κοψίματα μισθών κ.λπ., τα οποία πηγαίνουν στην αποπληρωμή του καπιταλιστικού χρέους, το κράτος συμφωνεί να «δωρίσει» τα οφειλόμενα –άγνωστο σε τι ποσοστό– σε εφορία και ασφαλιστικά ταμεία (κατά τα άλλα, τα κρατικά έσοδα... υστερούν, και η ασφάλιση έχει πρόβλημα λόγω της... γήρανσης του πληθυσμού!). Στέλνεται έτσι σαφές μήνυμα και στους υπόλοιπους μεγαλοκαπιταλιστές: Μην πληρώνετε τίποτα! Όταν χρεοκοπήσουν οι εταιρίες σας, οι αστικές κυβερνήσεις θα σας κάνουν... ρυθμίσεις! Τα υπόλοιπα θα τα πληρώσουν οι εργαζόμενοι με μνημόνια και αντι-ασφαλιστικές «μεταρρυθμίσεις»...

Μια συμφωνία με πολλά ερωτηματικά

Η συμφωνία θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί κάπως θετική για τους εργαζόμενους, με την έννοια ότι δεν προβλέπει άμεσο κλείσιμο καταστημάτων και απολύσεις. Ωστόσο δημιουργεί πολλά και αναπάντητα ερωτήματα:

- Οι «συστημικές» τράπεζες, οι οποίες καλούνται κατά βάση να χρηματοδοτήσουν το εγχείρημα, εμφανίζουν «ανοίγματα» ύψους 174 (!) δις ευρώ (μη εξυπηρετούμενα δάνεια και «μη εξυπηρετούμενα πιστωτικά ανοίγματα»).

- Προβλήματα με χρέη στις τράπεζες έχει και η Σκλαβενίτη, καθώς χρωστάει πάνω από 812 εκατ. ευρώ.

- Θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο ότι οι ανταγωνίστριες εταιρείες στο χώρο του εμπορίου θα προσπαθήσουν να «παγώσουν» τη συμφωνία, καταγγέλοντάς τη ως αθέμιτο ανταγωνισμό.

- Για να υπάρξει επιτυχία του εγχειρήματος, θα πρέπει η νέα εταιρία να πραγματοποιεί «τζίρο» 1,3 δις (όσο εμφάνιζε ο όμιλος το 2014) στόχος που αυτή την εποχή, με την κρίση και τη μείωση της κατανάλωσης, είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί.

Καμία εγγύηση για το μέλλον των εργαζομένων

Το κυριότερο ζήτημα όμως για την πλευρά των σχεδόν 12.000 εργαζομένων είναι το μέλλον του δικτύου καταστημάτων και της εργασίας. Η συμφωνία επί της ουσίας δεν περιλαμβάνει **καμία ρητή δέσμευση** για το μέλλον των καταστημάτων και των εργαζομένων. Ενδεχομένως να επιχειρηθεί η διατήρηση όλων των καταστημάτων, **ίσως** και η αποπληρωμή των έως τώρα οφειλομένων στους εργαζόμενους **για όσο διαρκέσει η μεταβατική περίοδος**. Από εκεί και πέρα, κανείς δεν δεσμεύεται για το τι θα γίνει εντός της νέας εταιρίας. Είναι ενδεικτικό ότι η ανακοίνωση της Σκλαβενίτης κάνει λόγο για εξασφάλιση της «απρόσκοπτης μισθοδοσίας των εργαζομένων [...] έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας» (υπογράμμιση δική μας). Στην ίδια ανακοίνωση, η «διάσωση των περίπου 11.000 θέσεων εργασίας» αναφέρεται απλώς ως «στόχος», δηλαδή δεν σημαίνει απολύτως τίποτε. Η ανακοίνωση της Μαρινόπουλος, η οποία αναφέρει ότι «η πρόταση της Σκλαβενίτης [...] διασφαλίζει τις θέσεις εργασίας» επίσης είναι άνευ ουσίας, αφού η χρεοκοπημένη πλευρά Μαρινόπουλου δεν θα έχει τον έλεγχο της νέας εταιρίας και συνεπώς οι δηλώσεις της θα πρέπει να αγνοούνται από τους εργαζόμενους.

Οι εργαζόμενοι οφείλουν να είναι πολύ προσεκτικοί και να μην εφησυχάσουν: Όπως έχουμε διδαχθεί στο

παρελθόν, πάντα σε τέτοιες συμφωνίες-εξαγορές την πληρώνουν πρώτοι οι εργαζόμενοι. Ακόμη και αν ο Σκλαβενίτης κρατήσει όλο το δίκτυο των καταστημάτων και το προσωπικό (πράγμα εξαιρετικά δύσκολο) δεν θα αποφευχθούν δραστικές μειώσεις στους μισθούς. Έτσι π.χ. εάν υπάρξει ένα νέο «ταβάνι» στους μισθούς της τάξης των 750 ευρώ (που θα μπορούσε να προταθεί από τη νέα εταιρία προκειμένου, υποτίθεται, να μην γίνουν απολύσεις) αυτό θα σήμαινε αυτομάτως μια απώλεια 100-150 ευρώ το μήνα για κάθε εργαζόμενο.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να ακολουθήσουν το δρόμο του αγώνα, να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους και να καθορίσουν οι ίδιοι τη μοίρα τους. Πρέπει να συγκροτηθούν επιτροπές αγώνα σε κάθε κατάσταση, οι οποίες θα βρίσκονται σε συνεχή επιφυλακή για κάθε ενδεχόμενο. Σε αντίθεση με την καρικατούρα «επιτροπών» που φτιάχτηκαν από το σύλλογο εμποροπαλλήλων, οι οποίες απλά ακολουθούν την πολιτική του ΠΑΜΕ-ΚΚΕ που επιδιώκει να τις ελέγχει, οι πραγματικές επιτροπές των εργαζομένων θα πρέπει να πραγματοποιούν συνελεύσεις και να αποφασίζουν για τις κινήσεις τους με δημοκρατικές διαδικασίες. Θα πρέπει να εξεταστεί η διενέργεια κινητοποιήσεων με στόχο την καταβολή των οφειλομένων και τη διασφάλιση των θέσεων και των όρων εργασίας.

Από την ίδρυσή του, το 1957, ο ιδιωτικός Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ), αποτελεί πρότυπο κομπίνας και διαπλοκής ιδιωτών με την πολιτική εξουσία. Το 1957 η κυβέρνηση Καραμανλή, καταργεί το Τραμ, ανακατασκευάζει την οδό Εγνατία και δίνει το μονοπώλιο των συγκοινωνιών της πόλης σε ιδιώτες ιδιοκτήτες λεωφορείων που κάνουν την επιχείρηση ΟΑΣΘ. Το κράτος αναλαμβάνει να επιχορηγήσει την ιδιωτική επιχείρηση και της δίνει το έργο για 30 χρόνια. Οι μεγάλες αντιδράσεις και κινητοποιήσεις του λαού της πόλης δεν σταματούν το νομοσχέδιο. Από την ίδρυσή του, οι μέτοχοι συστήνουν άλλο συνεταιρισμό με το όνομα «Ηρακλής», που αγοράζει οικοπέδα για τις εγκαταστάσεις, αμαξοστάσια, κ.λπ. Οι ίδιοι άνθρωποι (μισθωτές) νοικιάζουν στους εαυτούς τους (εκμισθωτές) τα οικοπέδα έναντι παχυλών ενοικίων (σήμερα 2 εκατομμύρια ευρώ ετησίως). Τα λεφτά που πάνε στην τσέπη τους τα παρουσιάζουν σαν έξοδα του ΟΑΣΘ!!!

Ενώ η επιχείρηση παρουσιάζεται ζημιογόνα και παίρνει δισεκατομμύρια κρατικών επιχορηγήσεων, οι μέτοχοι παίρνουν ανελλιπώς και χωρίς καμία

Η κρατικοδίαιτη μαφία του ΟΑΣΘ

μείωση πλούσια μερίσματα. Σήμερα 424 μέτοχοι και 1.900 μικρομέτοχοι μοιράζονται ετησίως 16 εκατομμύρια ευρώ.

Ο ΟΑΣΘ έχει 2.690 εργαζόμενους ενώ έχει δώσει σε εργολαβίες, με άθλιες εργασιακές σχέσεις, τον έλεγχο εισιτηρίων, τη φύλαξη και την καθαριότητα. Ανακοινώνει 190 εκ. ετήσια λειτουργικά έξοδα (7,9 εκ. μισθοδοσία ανά μήνα) και έσοδα 60 εκ. Έτσι, ζητάει από το κράτος 130 εκ. ετήσια ενίσχυση για να μην αυξησει τα εισιτήρια. Εδώ όμως οι συγκρίσεις προκαλούν. Τα λεωφορεία της Θεσσαλονίκης, με το 1/3 του έργου των λεωφορείων της Αθήνας, την περίοδο 2007-2013 πήραν κρατική ενίσχυση 910 εκ. ευρώ, ενώ της Αθήνας πήραν 980 εκ. ευρώ για πολλαπλάσιο έργο, κατοίκους, χιλιόμετρα, κ.λπ.

Να σημειώσουμε πως τα ακριβή οικονομικά στοιχεία και το μετοχολόγιο του ΟΑΣΘ είναι ως σήμερα άγνωστα. Έτσι λοιπόν, με δυσθεώρητα έξοδα και απειλώντας με αυξήσεις εισιτηρίων, «εκβιάζει» συνεχώς τις κυβερνήσεις αρμέγοντας δις ευρώ επιχορηγήσεις. Ταυ-

τόχρονα, αύξησε τα εισιτήρια. Από 0,50 ευρώ το εισιτήριο το 2010, σε 1 ευρώ το 2015. Γέμισε τα λεωφορεία με τραμπούκους ελεγκτές, ενώ δεν εφαρμόζει την απόφαση για δωρεάν μεταφορά ανέργων, ζητώντας επιπλέον πέντε εκ. ευρώ. Ενώ υπάρχει πλήρη άρνηση μείωσης των μερισμάτων των μετοχών, από το 2014 ως σήμερα έχουν μειωθεί οι μισθοί 12%, περιορίστηκαν νυχτερινά δρομολόγια και εξαιρέσιμα και μειώθηκαν τα ρεπό. Τα τελευταία δύο χρόνια συχνά μένουν απλήρωτοι οι εργαζόμενοι, προχωρούν σε επίσχεση εργασίας, δεν λειτουργούν οι γραμμές, το επιβατικό κοινό διαμαρτύρεται, διοίκηση του ΟΑΣΘ και το σωματείο εργαζομένων πιέζουν την κυβέρνηση για νέες ενισχύσεις. Αυτό έγινε και τον Αύγουστο του 2016. Η εργοδοτική διοίκηση του σωματείου (ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ πλειοψηφία) πίεσε μαζί με την διοίκηση του ΟΑΣΘ την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, εν όψει ΔΕΘ, για νέα χρηματοδότηση.

Τελικά η επίσχεση εργασίας έληξε με την εξής συμφωνία: Η επιχείρηση θα

δίνει το 18% των εσόδων από εισιτήρια για αποπληρωμή δεδουλευμένων (η επιχείρηση θα πάρει προκαταβολικά τις επιχορηγήσεις Σεπτέμβρη, Οκτώβρη, Νοέμβρη), η επιχείρηση θα πάρει πρόσθετα 2,4 εκ. ευρώ για επιδότηση κοινωνικού έργου και θα συμμετέχουν όλοι σε διάλογο ως το τέλος Οκτώβρη για την αναμόρφωση των συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης. Αυτό είναι απαίτηση της ΕΕ για απελευθέρωση της αγοράς συγκοινωνιών και είναι και δέσμευση του 3ου μνημονίου. Αυτό θα σημαίνει, ειδικά με κατάργηση της κρατικής χρηματοδότησης, ραγδαία αύξηση των τιμών που θα κάνει την μεταφορά για τα φτωχά λαϊκά στρώματα τελείως αβάσταχτο έξοδο. Η μόνη λύση είναι ο αγώνας των εργαζομένων, της νεολαίας και του λαού της Θεσσαλονίκης για απαλλοτρίωση του ΟΑΣΘ χωρίς αποζημίωση και λειτουργία χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα υπό κοινωνικό έλεγχο. Γι' αυτή τη θέση πρέπει να παλέψουν και οι εργαζόμενοι του ΟΑΣΘ αν θέλουν δουλειά με αξιοπρέπεια. Όσοι τουλάχιστον δεν είναι μικρομέτοχοι που, όπως και η διοίκηση του σωματείου τους, έχουν ταυτίσει το συμφέρον τους με τα συμφέροντα της εργοδοσίας των μεγαλομετόχων.

Α.Φ.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Το κίνημα αντιμέτωπο με νέες επιθέσεις

Με την αρχή της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς, ξεκινάει και οι υποχρεώσεις του φοιτητικού κινήματος απέναντι σε μια νέα καταγίδα μέτρων που ετοιμάζεται να φέρει προς ψήφιση στη Βουλή η μνημονιακή συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, η οποία δείχνει καθημερινά το πόσο εκτός πραγματικότητας και μακριά από την κοινωνία βρίσκεται. Πανηγυρίζει για πρωτογενές πλεόνασμα, ανάπτυξη, επενδύσεις και φτάνει στο σημείο να μιλάει ακόμα και για έξοδο από την κρίση, την ίδια στιγμή που το χρέος συνεχώς αυξάνεται, οι μεγάλες επιχειρήσεις κλείνουν ή μια μετά την άλλη (Μαρινόπουλος, JET OIL, Ledra Hotel, κ.α.) με αποτέλεσμα χιλιάδες εργαζόμενοι να μένουν άνεργοι, η ανεργία έχει γιγαντωθεί (στη νεολαία αγγίζει το 60%) και η φτώχεια ξεπερνά το 40%.

Τα νέα μέτρα που θέλει να περάσει η κυβέρνηση και αφορούν τα εργασιακά και τον συνδικαλιστικό νόμο, είναι στην πραγματικότητα ένα χτύπημα στον πυρήνα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των εργαζομένων και της νεολαίας. Αυτά τα μέτρα, προαπαιτούμενα για τη 2η αξιολόγηση, θα μας μετατρέψουν σε δουλοπάροικους που θα δουλεύουν για μισθούς πείνας χωρίς κανένα δικαίωμα και προπαντός χωρίς το δικαίωμα να αγωνίζο-

νται και να διεκδικούν.

Εκτός από τις μειώσεις μισθών και τη νομιμοποίηση της μαύρης εργασίας, στοχεύουν στην αδρανοποίηση και τη διάλυση των συνδικάτων και την απαγόρευση των απεργιών. Γνωρίζουν πολύ καλά, πως ο μόνος τρόπος για να συνεχίσουν να φυτοζωούν οι επιχειρήσεις-ζόμπι, είναι χωρίς την παραμικρή πιθανότητα αντίδρασης από την μεριά των εργαζομένων και η επιβολή του «νομός είναι το δικίο του εργοδότη».

Αυτά τα δεδομένα κάνουν άμεση την ανάγκη σύνδεσης των φοιτητικών αγώνων με αυτούς των εργατών. Πρώτον, διότι πλήττονται άμεσα οι οικογένειές μας, με την βοήθεια των οποίων μπορούμε και συνεχίζουμε τις σπουδές μας, οι οποίες δεν αντέχουν άλλες περικοπές μισθών. Δεύτερον, και πιο σημαντικό, θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε (ή ήδη αντιμετωπίζουμε) ως εργαζόμενοι τα αντεργατικά και αντισυνδικαλιστικά μέτρα – θα εργαζόμαστε για μισθούς πείνας και ανασφάλιστοι, χωρίς κανένα δικαίωμα απέναντι στον εργοδότη.

Πέρα από την κατάργηση κάθε εργατικού δικαιώματος, η κατάσταση στην παιδεία δεν είναι καθόλου καλή. Ήδη πήραμε μια πρώτη γεύση, μέσα από τον «εθνικό διάλογο», για το ν/σ που θέλει να κατεβάσει προς ψήφιση η κυβέρνηση το επόμενο διάστημα και

το οποίο θα είναι εναρμονισμένο με τις επιταγές του ΟΟΣΑ (είναι ο οργανισμός που υποστηρίζει πως στην Ελλάδα δεν μπορούμε να έχουμε δωρεάν πανεπιστήμια). Η ουσία του πορίσματος του εθνικού διαλόγου αφορά τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων από πόρους που θα βρίσκουν τα ίδια τα ιδρύματα – αυτό απλά σημαίνει είσοδος ιδιωτών και επιβολή διδάκτρων.

Δημιουργούν μια παιδεία για λίγους και εκλεκτούς, στην οποία όποιος έχει να πληρώσει θα πηγαίνει στο πανεπιστήμιο και θα σπουδάζει, ενώ οι υπόλοιποι θα δουλεύουν σε κάποιον εργασιακό «παράδεισο», όπως θα διαμορφωθεί η αγορά εργασίας μετά και το νέο εργασιακό ν/σ, είτε θα παρακαλέσει για κάποιο 5μηνο πρόγραμμα του ΟΑΕΔ.

Καταλαβαίνουμε πολύ καλά πως το μέλλον που ετοιμάζουν δεν μας χωράει. Για την νεολαία υπάρχει μόνο ένας δρόμος, αυτός του αγώνα και της σύγκρουσης με το σάπιο σύστημά τους. Η μάχη απέναντι στο νόμο - τερατούργημα για τα εργασιακά πρέπει να βρει τη νεολαία στο δρόμο και στο πλευρό των εργαζομένων. Πρέπει να έχουμε ως παράδειγμα την κινητοποίηση της νεολαίας στη Γαλλία απέναντι στον (αντίστοιχο) νόμο Κομρί και να σταματήσουμε τις ορέξεις της κυβέρνησης και των δανειστών.

Θέλουν να γίνουμε μια «χαμένη γενιά» που θα ψάχνει για ένα καλύτερο μέλλον σε κάθε γωνία του πλανήτη. Οι μόνοι χαμένοι θα είναι οι καπιταλιστές και το χρεοκοπημένο σύστημά τους.

Απέναντι σε όλα αυτά πρέπει να εξεγερθούμε, να συγκροτήσουμε παντού επιτροπές δράσης απέναντι στον νέο εργασιακό νόμο και μέσα από τις συνελεύσεις να πάρουμε αγωνιστικές αποφάσεις, να πραγματοποιήσουμε καταλήψεις στις σχολές μας, αποκλεισμούς δρόμων και δημοσίων κτιρίων και να προχωρήσουμε σε κάθε αναγκαία μορφή πάλης.

Στις 10 Σεπτεμβρίου στη ΔΕΘ, να γίνει η αρχή για το ξήλωμα των μνημονίων και των υπηρετών τους. Να βγούμε στο δρόμο μαζί με τους εργαζόμενους και να παλέψουμε ενάντια στις επιταγές των τοκογλύφων της ΕΕ και του ΔΝΤ, για την πτώση της κυβέρνησης και κάθε κυβέρνησης που θέλει να εφαρμόσει Μνημόνια. Μέχρι την επιβολή της μονής ρεαλιστικής και οριστικής λύσης, την επιβολή μιας κυβέρνησης των εργαζομένων και της Σοσιαλιστικής Επανάστασης.

■ Γιώργος Τσ.

Κρίσιμη η φετινή χρονιά για τους μαθητές

Οι πολιτικές εξελίξεις που σημειώθηκαν τη χρονιά που μας πέρασε με την εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ, τη μετάλλαξη του και την υπογραφή του 3ου μνημονίου, καθώς και τα απάνθρωπα πακέτα μέτρων που το τελευταίο περιλαμβάνει (ασφαλιστικό, φορολογικό, εργασιακά κ.ά.) αφορούν άμεσα και το μαθητικό κίνημα.

Ενδεικτικές είναι οι αποφάσεις του «Εθνικού Διαλόγου» για την παιδεία. Προβλέπεται σειρά βάρβαρων μέτρων όπως κλείσιμο σχολικών μονάδων, αύξηση των μαθητών ανά τμήμα, απολύσεις χιλιάδων εκπαιδευτικών, ελαχιστοποίηση τμημάτων ένταξης και ειδικών σχολείων, νομιμοποίηση της ανασφάλιστης και απλήρωτης εργασίας μαθητών με την θεσμοθέτηση ενός 4ου μεταλυκειακού έτους **μαθητείας** (έπειτα από την αποφοίτηση από ΕΠΑΛ). Έτσι, η κυβέρνηση χώνει ακόμα πιο βαθιά στο χώμα την ήδη ελλειμματική και προβληματική εκπαίδευση. Ακόμα, αφήνει στην κυριολεξία την κάθε σχολική μονάδα στη μοίρα της, καλώντας τα σχολεία να αναζητούν μόνα τους τα μέσα και τους πόρους για να λειτουργούν, τα οποία είναι πολύ πιθανό να προέρχονται από την τσέπη μας με τη μορφή **διδάκτρων**.

Με την υπογραφή των παραπάνω μέτρων και όχι μόνο, που βαφτίζονται «αναγκαιότητα» και «μοναδική επιλογή», το κράτος δείχνει ολοφάνερα πως

δεν ενδιαφέρεται να διασώσει το παραμικρό από την παιδεία, δεν ενδιαφέρεται για τη μόρφωση ούτε για το μέλλον της νεολαίας. Δεν θα δεχθούν οποιοδήποτε μέτρο τυχόν τους προταθεί, γιατί δεν χρειάζονται μορφωμένους και τεχνικά καταρτισμένους νέους σ' ένα σύστημα που καταρρέει – και είμαστε εμείς μόνο που μπορούμε να τους εμποδίσουμε.

Ένα άλλο κρίσιμο σημείο είναι τα «**εργασιακά**» μέτρα που πρόκειται να ψηφιστούν μέσα στους επόμενους μήνες. Είναι λάθος να θεωρούμε, ως μαθητές, πως δεν είναι δουλεία μας να ασχοληθούμε μ' αυτά, επειδή υποτίθεται δεν μας αφορούν άμεσα. Εξάλλου, ο θεσμός της μαθητείας είναι ένα ενδιάμεσο στάδιο, όπου ο μαθητής είναι ταυτόχρονα και εργαζόμενος, που θα τον εκμεταλλεύονται και θα βλέπει να καταπατούνται τα δικαιώματά του όπως και των υπολοίπων.

Στην πραγματικότητα, όμως, είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι μεγάλο μέρος της νεολαίας δείχνει να μην αδιαφορεί, αντίθετα αντιλαμβάνεται τη σοβαρότητα τού να παλεύει κανείς να επιβιώσει στο μέλλον ως άνεργος ή στην καλύτερη περίπτωση με έναν μισθό – ψίχουλα.

Πιο αναλυτικά, τα «εργασιακά» μέτρα περιλαμβάνουν:

– **Επιπλέον μείωση του κατώτερου μισθού**

– **Κατάργηση των δώρων Πάσχα, Χριστουγέννων και επιδομάτων άδειας στον ιδιωτικό τομέα**

– **Κατάργηση όλων των επιδομάτων (γάμου, τέκνων, σπουδών, ανθυγιεινής εργασίας)**

– **Πλήρη απελευθέρωση των ομαδικών απολύσεων**

– **Μείωση της αποζημίωσης για απολύσεις εργαζομένων**

– **Ακόμη μεγαλύτερη ενίσχυση του Διευθυντικού Δικαιώματος και παράλληλη μείωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων**

– **Αλλαγή του τρόπου απόφασης για πραγματοποίηση απεργιών, βάζοντας άπιαστες προϋποθέσεις.**

Μ' αυτά τα μέτρα κάνουν μια ακόμη πιο ξεκάθαρη και σκληρή επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων. Έχουν στόχο να απαγορεύσουν την απεργία, να καταργήσουν επί της ουσίας τα σωματεία, το δικαίωμα στη συνδικαλιστική δράση, να μπορούν να ποινικοποιούν κάθε διεκδίκηση ή κινητοποίηση

των εργαζομένων. Όλα τα παραπάνω είναι αναγκαία για το καπιταλιστικό σύστημα, για να ελέγχει και να απομονώνει τους εργαζόμενους, για να λειτουργεί αναγνωρίζοντάς τους όλο και λιγότερα δικαιώματα – και εντέλει για να φορτώνει σ' αυτούς την κρίση και τη χρεοκοπία του, μήπως και σωθεί.

Οι κινητοποιήσεις του γαλλικού λαού, αλλά και η μεγάλη συμμετοχή του νεολαιίστικου και μαθητικού κινήματος ενάντια σε παρόμοια μέτρα της γαλλικής κυβέρνησης, πρέπει να μας δείχνουν τον δρόμο και να μας προετοιμάζουν για μια ανάλογη σύγκρουση. Το βάρος πέφτει σε μεγάλο βαθμό και σ' εμάς τους μαθητές. Είναι πλέον αναγκαίο να ξεσηκώσουμε τους εργαζόμενους και το λαό, να αγωνιστούμε μαζί τους ενάντια στη υπονόμευση της ζωής μας! Εξάλλου **η νεολαία έχει δείξει πολλές φορές ότι μπορεί να προδοτήσει την κίνηση των εργαζομένων**, όπως στη Γαλλία του 2016 αλλά και παλιότερα, στο Μάη του 1968, αλλά και στην Ελλάδα...

**ΜΑΘΗΤΙΚΗ
—ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ—**

Όχι άλλες καθυστερήσεις στην Δίκη της Χρυσής Αυγής Να καταδικαστούν οι δολοφόνοι φασίστες!

Η δίκη της Χρυσής Αυγής ξεκίνησε στις 20 Απριλίου του 2015. Εξήντα εννέα κατηγορούμενοι, ανάμεσα στους οποίους 18 νυν και πρώην βουλευτές του φασιστικού μορφώματος και 51 διαλεχτά στελέχη του, πάνω από 100 δικηγόροι και 132 μάρτυρες κατηγορίας από τους οποίους μέχρι τώρα έχουν εξεταστεί μόλις οι 17! Κατά μέσο όρο γίνεται μια συνεδρίαση τη βδομάδα! Μάλιστα, από τις 63 δικάσιμους που έχουν γίνει, αρκετές από αυτές απλά δέκοσαν την δίκη για άλλη ημέρα, ενώ οι προγραμματισμένες δικάσιμοι που δεν έγιναν εξαιτίας της αποχής των δικηγόρων ανέρχονται στις 45.

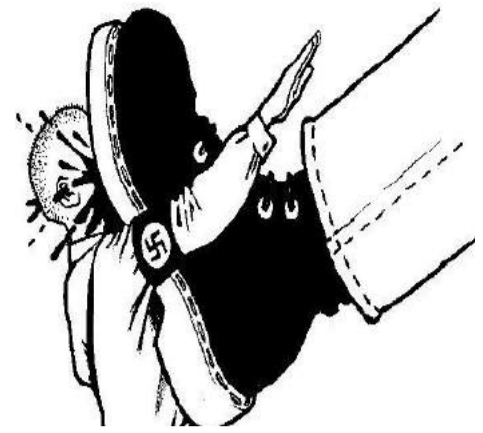
Η δίκη μπήκε στον πάγο από τα μέσα Ιανουαρίου λόγω της αποχής των δικηγόρων και τον Μάρτιο αποφυλακίστηκε, ο δολοφόνος του Παύλου Φύσσα, Γιώργος Ρουπακιάς, λόγω παρέλευσης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου προσωρινής κράτησης. Στις 25/5 ξεκίνησε για άλλη μια φορά η εκδίκαση της υπόθεσης με την πολιτική αγωγή να καταθέτει άδειες, χορηγημένες από τους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθήνας και Πειραιά, αν και η αποχή θα συνέχιζε μέχρι τις 6 Ιουνίου. Οι άδειες δόθηκαν με την αιτιολογία ότι υπάρχουν κρατούμενοι, γεγονός που δεν ισχύει. Μόνο 6 από τους συνολικά 69 κατηγορούμενους έδωσαν το παρόν στη διαδικασία. Απών και

ο Ρουπακιάς! Σε κλίμα αγανάκτησης από την πλευρά της οικογένειας Φύσσα, το δικαστήριο διέκοψε ακόμα μία φορά την συνεδρίασή του, ορίζοντας νέα δικάσιμο στις 3 Ιουνίου. Εντωμεταξύ οι χρυσαυγίτες κατηγορούμενοι συνεχίζουν τα δικαστικά τερτίπια με σκοπό περαιτέρω αναβολές. Αναγκαστικά διορίστηκαν αυτεπαγγέλτως δύο δικηγόροι, για να εκπροσωπήσουν τους κατηγορούμενους. Οι νέοι δικηγόροι ζήτησαν προθεσμία δύο μηνών, τάχα για να ενημερωθούν για την υπόθεση. Εν τέλει το δικαστήριο τους έδωσε μερικές μέρες.

Οι συνήγοροι Πολιτικής Αγωγής, έδωσαν στις 2 Ιουνίου συνέντευξη Τύπου στην ΕΣΗΕΑ μαζί με την οικογένεια του Παύλου Φύσσα, ζητώντας περισσότερες συνεδριάσεις και απέδωσαν ευθύνες στους αρμόδιους για «απροσχημάτιστη υπονόμευση» στην εύρυθμη και ταχεία διεξαγωγή της δίκης. Στη γραπτή τους δήλωση αναφέρουν ότι «συμπληρώθηκε ένας χρόνος από την έναρξη της δίκης της ναζιστικής εγκληματικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής, μιας από τις πιο σημαντικές δίκες στα ποινικά χρονικά της χώρας μας και, ενώ η ανάγκη για ταχεία διεξαγωγή της είναι προφανής, τα αρμόδια θεσμικά όργανα (Υπουργείο Δικαιοσύνης και Διοίκηση του Εφετείου), με τις πράξεις τους την ακυρώνουν [...] Δεν υπάρχουν πλέον αμφιβολίες ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και η Διοί-

κηση του Εφετείου Αθηνών υπονομεύουν απροσχημάτιστα, με τις πράξεις τους, την εύρυθμη και ταχεία διεξαγωγή της δίκης. Η Πολιτική Αγωγή ζητά την μεταφορά της δίκης στην αίθουσα εκδηλώσεων του Εφετείου Αθήνας και τη μέριμνα της Διοίκησης του Εφετείου, ώστε οι Εφέτες που δικάζουν την υπόθεση να απαλλαγούν άλλων καθηκόντων έτσι ώστε να δοθεί δυνατότητα απρόσκοπτης και ταχείας διεξαγωγής της. Η απόφαση για ταχεία διεξαγωγή της δίκης είναι ξεκάθαρα ευθύνη θεσμική, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της Διοίκησης του Εφετείου, το ίδιο και οι πράξεις που την τορπιλίζουν. Οι μεθοδεύσεις καθυστέρησης της δίκης της Χρυσής Αυγής από πλευράς των χρυσαυγιτών -κατηγορουμένων ήταν και είναι αναμενόμενες. Όμως η υπονόμευσή της από την κυβέρνηση και τα ίδια τα θεσμικά όργανα της Πολιτείας πρέπει να σημάνει συναγερμό.» Ακολούθησε συνάντηση της Μάγδας Φύσσα με τον Βούτση και τον Παρασκευόπουλο και η υπόθεση μεταφέρθηκε σε αίθουσα του Εφετείου Αθηνών. Επίσης, η οικογένεια Φύσσα αιτήθηκε να εμφανίζονται σε κάθε συνεδρίαση, και μέχρι την ολοκλήρωση της υπόθεσης, το σύνολο των 18 κατηγορουμένων υποχρεωτικά.

Από τα παραπάνω φανερώνεται η ταξική και πολιτική μεροληψία της αστικής δικαιοσύνης που από τη μια μεριά αργοπο-

ρεί στην εκδίκαση δολοφόνων και εγκληματικών οργανώσεων των φασιστών και από την άλλη μεριά στήνει δίκες εξπρές σε βάρος αγωνιστών με ογκώδεις καταδικαστικές αποφάσεις για τη δήθεν προστασία από την τρομοκρατία (βλ. πρόσφατη καταδίκη των Σακκά - Σεϊσίδη και μελών των «πυρήνων της φωτιάς»). Ο Σύριζα ακολουθεί την πεπατημένη των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων, επαναφέροντας το κράτος έκτακτης ανάγκης, που αφενός προστατεύει εργοδότες, μνημονιακά λαμόγια και φασίστες, αφετέρου κυνηγάει και καταδικάζει απεργούς, αγωνιστές, εργατικά σωματεία και οργανώσεις της Αριστεράς.

Με τις μαζικές, ενωτικές και μαχητικές μας κινητοποιήσεις να επιβάλλουμε την συνέχιση και ολοκλήρωση της δίκης και βαριάς καταδίκης των Χρυσουγιτών και να υπερασπιστούμε τα δημοκρατικά δικαιώματά μας απέναντι στην τρομοκρατία που εξαπολύουν κυβέρνηση, μνημόνια και κράτος έκτακτης ανάγκης.

Μηδενικοί διορισμοί στα σχολεία, ταχυδακτυλουργική εξαφάνιση των κενών

Για 6η συνεχόμενη χρονιά μηδενικοί διορισμοί στα δημόσια σχολεία

Η μνημονιακή κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, συνεχίζοντας την πολιτική των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων και στην εκπαίδευση, υλοποιεί τις βασικότερες μνημονιακές δεσμεύσεις για δραστικές περικοπές δαπανών, προσωπικού και μαθητών. Ένας σημαντικός αριθμός αναπληρωτών θα πεταχτεί στην ανεργία, με βάση την υποτιθέμενη βέλτιστη διαχείριση του ήδη υπάρχοντος προσωπικού. Όλα τα προηγούμενα χρόνια ζήσαμε το παράδοξο χιλιάδες αναπληρωτές να «αναπληρώνουν» χιλιάδες πραγματικά κενά.

Τα κόλπα για να εξαφανιστούν οι ελλείψεις σε εκπαιδευτικούς...

Ο υπουργός Παιδείας Φίλης, ως νέος μαθητευόμενος μάγος κυβέρνησης, ΕΕ και ΔΝΤ, με ταχυδακτυλουργικά κόλπα προσπαθεί να εξαφανίσει τα κενά ή να δημιουργήσει και πλεονάσματα εκπαιδευτικών.

Κόλπο 1ο: Μείωση των ωρών διδασκαλίας στα γυμνάσια (από 35 σε 32 εβδομαδιαίως). Κατά μία ώρα μειώνεται η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών σε όλες τις τάξεις, καταργείται το project, ενώ μειώνεται κατά μία ώρα η διδασκαλία της Βιολογίας και της Γεωγραφίας στην Α΄ Γυμνασίου και της Οικιακής Οικονομίας στη Β΄ Γυμνασίου. Εκτιμάται ότι έτσι θα προκύψουν περισσότερες από 2.000 υπεραριθμίες καθηγητών στις αντίστοιχες ειδικότητες. Αυτό θα επηρεάσει αρνητικά και τις προσλήψεις αναπληρωτών στην ειδική αγωγή, αφού πέρσι, από τους 1.500 αναπληρωτές ειδικής αγωγής, οι 1.300 ήταν αυτών των ειδικοτήτων.

Κόλπο 2ο: Από την κατάργηση του

Ενιαίου Αναμορφωμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος (ΕΑΕΠ) στα ολοήμερα δημοτικά σχολεία θα προκύψουν πάνω από 3.000 υπεραριθμίες εκπαιδευτικών (εξοικονομούνται περίπου τρεις εκπαιδευτικοί σε κάθε ένα από τα 1.337 12θέσια δημοτικά σχολεία ΕΑΕΠ).

Κόλπο 3ο: Στα νηπιαγωγεία, ο ελάχιστος αριθμός για τη λειτουργία τμήματος αυξάνεται στο διπλάσιο (από 7 σε 14 παιδιά) και τίθενται επιπλέον προϋποθέσεις για την εγγραφή των παιδιών (εργαζόμενοι γονείς κ.α.) με αποτέλεσμα να καταργηθούν πολλά ολοήμερα τμήματα (πέρσι ήταν 3.546 τμήματα με 55.318 παιδιά), με ό,τι αυτό σημαίνει, όχι μόνο για το χάσιμο των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών αλλά και για το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται σε χιλιάδες γονείς.

Κόλπο 4ο: Το υπουργείο, στον Ενιαίο Τύπο Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, προσθέτει 20 λεπτά διαλειμμάτων για να «κερδίσει» εκπαιδευτικούς.

Κόλπο 5ο: Στα νηπιαγωγεία και στα ΕΠΑΛ, εάν ένα τμήμα λειτουργήσει (καθώς έχει τον ελάχιστο αριθμό μαθητών) τον Σεπτέμβριο και στην πορεία του σχολικού έτους κάποιοι μαθητές εγκαταλείψουν, το τμήμα θα καταργηθεί για όλους τους μαθητές.

Κόλπο 6ο: Παύει να ισχύει η 3ωρη ανά εβδομάδα μείωση ωραρίου στους καθηγητές Φυσικής και Πληροφορικής, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι εργαστηρίων.

Κόλπο 7ο: Με τροπολογία για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΕΑΕ) μειώνονται τα Τμήματα Ένταξης.

Κόλπο 8ο: Με νέα τροπολογία για την ΕΑΕ, το υπουργείο προχωρά στην παραπέρα υποβάθμισή της! Σύμφωνα με αυτή, θα τοποθετούνται στην ΕΑΕ δάσκαλοι της Γενικής Αγωγής που θα «περισσεύ-

ουν». Υποβαθμίζει (στην ουσία καταργεί) τα ειδικά παιδαγωγικά προσόντα που απαιτούνται στην ΕΑΕ, προωθώντας τη διδασκαλία ανεξαρτήτως του πτυχίου του κάθε εκπαιδευτικού. Με τον τρόπο αυτό πετάει στην ανεργία τους αναπληρωτές δασκάλους της ΕΑΕ, πολλοί από τους οποίους δουλεύουν 15 χρόνια ως αναπληρωτές. Καταργεί την έννοια των πτυχίων και τα όποια επαγγελματικά δικαιώματα απορρέουν από αυτά και τα εξισώνει με ολιγόωρα σεμινάρια. Τέλος, η κυβέρνηση για μία ακόμη φορά επιχειρεί να διαιρέσει τους εκπαιδευτικούς, προκειμένου να τσακίσει τα δικαιώματα και των μονίμων και των αναπληρωτών.

Όργια αυθαιρεσίας και καταπάτηση εργασιακών δικαιωμάτων φέρνει η νέα εγκύκλιος του Υπουργείου

Η εγκύκλιος, που έφτασε στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης στις 24/8 ως «εξαιρετικά επείγουσα», έρχεται με ένα τελεσίγραφο να ολοκληρώσει το σκηνικό, καλώντας τα Υπηρεσιακά Συμβούλια και, όπου αυτά «αδυνατούν να συνεδριάσουν», τους Διευθυντές Εκπαίδευσης, να βγάλουν τους λειτουργικά υπεραριθμούς, έτσι ώστε στις 2 Σεπτέμβρη να γίνουν οι μετακινήσεις των «πλεονάζοντων» εκπαιδευτικών! Αυτά, χωρίς να είναι γνωστά τα πραγματικά κενά, καθώς: 1) Δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εγγραφές της Α΄ Γυμνασίου και Λυκείου, 2) Δεν είναι γνωστές ακριβώς οι ομάδες προσανατολισμού (υπάρχουν αυστηρά όρια για τη δημιουργία τμημάτων), 3) Δεν έχουν τελειώσει οι εξετάσεις των ανεξεταστών, 4) Δεν είναι ξεκάθαρες οι προτιμήσεις των μαθητών στα μαθήματα επιλογής, 5) Δεν έχουν συνεδριάσει οι σύλλογοι διδασκόντων που αναθέτουν τις ώρες στους εκπαιδευτι-

κούς, 6) Δεν είναι γνωστές οι άδειες λόγω κύησης, ασθενειών κ.α., 7) Δεν έχουν αναρτηθεί κενά σχολείων, ώστε να γίνουν οι δηλώσεις των εκπαιδευτικών, 8) Δεν έχουν έρθει όλοι οι αποσπασμένοι, 9) Δεν έχει τηρηθεί η σειρά στις τοποθετήσεις (λειτουργικά υπεράριθμοι, διάθεση ΠΥΣΔΕ-ΠΥΣΠΕ και συμπλήρωση ωραρίου, αποσπασμένοι), με λίγα λόγια χωρίς ίχνος διαφάνειας.

Με αυτούς τους τρόπους, όπως όπως, και με ό,τι προσωπικό τους... «βρίσκεται εύκαιρο», κυβέρνηση και υπουργείο επιχειρούν να εμφανίσουν ότι λειτουργούν τα σχολεία χωρίς ελλείψεις από την πρώτη μέρα, τσακίζοντας και τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών και τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών.

Δεν πρέπει να τους το επιτρέψουμε

Δάσκαλοι και καθηγητές να οργανώσουμε από 1η Σεπτέμβρη ένα πλατύ κίνημα ανυπακοής σε όλες αυτές τις εγκυκλίους και τις υπουργικές αποφάσεις. Να μην προχωρήσουμε σε συνεδριάσεις των συλλόγων διδασκόντων που θα αναθέσουν στους εκπαιδευτικούς εικονικές ώρες μαθημάτων, να μην δεχθούμε αναθέσεις μαθημάτων άλλων ειδικοτήτων, να πάρουμε όποιο άλλο μέτρο χρειάζεται για να μπλοκάρουμε στην πράξη αυτά τα μέτρα. Να οργανώσουμε επιτροπές αγώνα και Γενικές Συνελεύσεις σε κάθε Σύλλογο και ΕΛΜΕ για να πάρει η βάση των εκπαιδευτικών την οργάνωση του αγώνα στα χέρια της. Κοινό συντονισμό δασκάλων-καθηγητών, κοινή μαζική συμμετοχή στην 24ωρη απεργία που έχουν κηρύξει οι δάσκαλοι και περαιτέρω κλιμάκωση του αγώνα για να σταματήσουμε τη διάλυση της δημόσιας εκπαίδευσης.

Όλοι στη διαδήλωση της ΔΕΘ: Σάββατο 10/9, 5:30μμ, Εγνατία με Αγ. Σοφίας

ΚΑΤΩ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ!

Με αγώνες να καταργήσουμε νέα & παλιά Μνημόνια

Να διώξουμε τη μνημονιακή κυβέρνηση του Τσίπρα

Η μνημονιακή συγκυβέρνηση

ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, για να κρατηθεί στην εξουσία, εκτελεί πειθήνια τις κανιβαλικές νεοφιλελεύθερες ορέξεις των δανειστών ψηφίζοντας συνεχώς αντεργατικά και αντιλαϊκά μέτρα. Έτσι, μετά την ψήφιση του 3ου μνημονίου, του ασφαλιστικού, του φορολογικού νόμου, του «κόφτη», του υπερταμείου ιδιωτικοποιήσεων, προχωράει σ' ένα ακόμη, σημαντικότερο, χτύπημα. Στόχος δανειστών/κερδοσκόπων και συγκυβέρνησης είναι η πλήρης κατεδάφιση των εργατικών δικαιωμάτων, με την ψήφιση των μέτρων για τα «εργασιακά», προαπαιτούμενο της λεγόμενης 2ης αξιολόγησης που πρέπει να ψηφιστούν μέσα στο φθινόπωρο, ώστε να εκταμιευθεί η υποδότηση των 2,8 δις.

Παρά τις καθυστερημένες δηλώσεις υπουργών και βουλευτών, τα μέτρα θα είναι ισοπεδωτικά. Ήδη από τις 18 Ιούνη βρίσκεται στην Αθήνα η διεθνής 8μελής Επιτροπή Εμπειρογνομώνων, συγκροτημένη από κοινού από δανειστές/κερδοσκόπους και υπουργείο Εργασίας, που θα παραδώσει πόρισμα στις 12 Σεπτέμβρη. Χαρακτηριστικό είναι ότι συμμετέχει σ' αυτήν μόλις ένας Έλληνας (γνωστός αντιδραστήρας), ενώ κανείς εργατολόγος της χώρας δεν δέχθηκε να συμμετέχει!

Μειώνουν μισθούς, καταργούν τις συλλογικές συμβάσεις, τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και το δικαίωμα στην απεργία!

Τα μέτρα που προετοιμάζονται αφορούν την άμεση μείωση του μισθολογικού κόστους (για ακόμη μια φορά), τις σχέσεις εργασίας (για πολλοστή φορά), το πετσόκομμα των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και του συνδικαλισμού! Συγκεκριμένα:

-**Νέα μείωση του κατώτατου μισθού** από 1-1-2017 (σήμερα 586 ευρώ μικτά για τους πάνω από 25 ετών, 511 ευρώ μικτά για τους νεότερους). Ήδη ξεκίνησε η υπογραφή επιχειρησιακών «συλλογικών συμβάσεων», κάτω από τα 586 ευρώ από τις εργοδοτικές «Ενώσεις Προσώπων».

-**Κατάργηση του 13ου και 14ου μισθού** (δώρα Πάσχα-Χριστουγέννων, επίδομα αδειας) στον ιδιωτικό τομέα, αρχικά ίσως με την τακτική της «συγχώνευσης» στους 12 μισθούς για τους παλιούς εργαζομένους και της πλήρους κατάργησης για τους νέους.

-**Κατάργηση όλων των επιδομάτων** (γάμου, τέκνων, σπουδών, ανθυγιεινής εργασίας και προσαυξήσεων λόγω τριετιών), πράγμα που θα επιφέρει άμεση μείωση έως και 30% του μισθού σε αρκετούς εργαζομένους.

-**Αμετάβλητος μισθός για όλο τον εργασιακό βίο** («σύστημα «καθαρού» μισθού»).

-**Ακόμη μεγαλύτερη ελαστικοποίηση της εργασίας**: Καθιέρωση συμβάσεων όπως τα «συμβόλαια μηδενικών ωρών απασχόλησης» (zero-hour contracts) και οι «λευκές συμβάσεις» (white contracts), δηλαδή απασχόληση λίγων ωρών, όταν θέλει ο εργο-

δότης, με αμοιβή που ορίζει ο ίδιος, χωρίς ασφαλιστική κάλυψη κ.λπ.

Ακόμη χειρότερα θα είναι όσα αφορούν τις εργασιακές σχέσεις:

-**Κατάργηση, αρχικά ίσως μόνο στην πράξη, των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων** (ακόμη κι αυτών που υπογράφουν Ομοσπονδίες ή και η ΓΣΕΕ). Υπογραφή «συλλογικών συμβάσεων» από εργοδοτικές «Ενώσεις Προσώπων».

-**Πλήρης απελευθέρωση των ομαδικών απολύσεων** (χωρίς όρια και χωρίς διοικητικό βέτο). Πρόσφατη απόφαση του γενικού εισαγγελέα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου έκρινε ασύμβατη με το κοινοτικό δίκαιο τη δυνατότητα που παρέχει η ελληνική νομοθεσία στον εκάστοτε υπουργό Εργασίας να αρνείται σε επιχειρήσεις τη διενέργεια ομαδικών απολύσεων (περίπτωση προσφυγής της ΑΓΕΤ Ηρακλής, που είχε ζητήσει έγκριση για ομαδικές απολύσεις των 236 εργαζομένων, η οποία απορρίφθηκε από το υπουργείο Εργασίας).

-**Μείωση της αποζημίωσης για απολύσεις εργαζομένων**, η οποία υποτίθεται ότι είναι ακόμη υψηλή με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα!

-**Ακόμη μεγαλύτερη ενίσχυση του «Διευθυντικού Δικαιώματος»** και παράλληλη μείωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

-**Αλλαγή του τρόπου λήψης αποφάσεων για την πραγματοποίηση απεργιών.**

-**Επαναφορά του lock out** (ανταπεργίας), που είχε καταργηθεί με το Ν.1264/82.

-**Περιορισμός ή και κατάργηση της προστασίας των μελών Σωματίου** που προβλέπεται από το Ν. 1264/82. Μείωση των ημερών συνδικαλιστικής άδειας, περιορισμός των αμειβόμενων αδειών στις απολύτως απαραίτητες, καθώς και περιορισμός των προσώπων που δικαιούνται άδειες. Δραστική μείωση των ημερών απουσίας συνδικαλιστή και ευθυγράμμιση με τα ισχύοντα για κάθε εργαζόμενο.

Μας μετατρέπουν σε συγχρόνους δουλοπάροικους!

Να τους σταματήσουμε!

Αυτές οι «μεταρρυθμίσεις» καταργούν ουσιαστικά τον συνδικαλιστικό νόμο (Ν. 1264/82) και κάθε άλλο νόμο που κατοχυρώνει κάποια, έστω περιορισμένα, δικαιώματα των εργαζομένων, των εκπροσώπων τους, της συνδικαλιστικής δράσης και των Συνδικάτων. Έχουν στόχο να κάνουν αδύνατη την απεργία, να καταργήσουν επί της ουσίας τα σωματεία, τη συνδικαλιστική δράση και ιδιαίτερα τον μαχητικό συνδικαλισμό. Να ποινικοποιούν τους αγώνες και τις απεργίες ώστε να μένουν οι εργαζόμενοι έρμαιο στις εργοδοτικές αυθαιρεσίες κ.λπ. Με λίγα λόγια, να ατομικοποιήσουν τους εργαζομένους και να περιθωριοποιήσουν το συνδικαλιστικό κίνημα. Έτσι ανοίγει ο δρόμος σ' ένα αυταρχικό καθεστώς: Τα συνδικάτα θα είναι μισοπαράνομα και σε κάθε περίπτωση παντελώς ανίσχυρα, με τον ρόλο τους να μην αναγνωρίζεται καθόλου, εκτός αν είναι «υπεύθυνος» ή κυβερνητικός/εργοδοτικός συνδικαλισμός.

Για να επιβιώσει έστω και διασωληνωμένος ο ελληνικός καπιταλισμός χρειάζεται ένα συντριπτικό χτύπημα στην εργατική τάξη, στο βιοτικό της επίπεδο. Κυρίως χρειάζεται να την αφοπλίσει από τα εργαλεία της, ώστε αυτή να μην μπορέσει να αντιμετωπίσει τις επιθέσεις που θα ακολουθήσουν. Άλλωστε το ίδιο σχέδιο επιχειρείται λίγο - πολύ σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες (αντεργατικοί νόμοι σε Γαλλία, Βέλγιο κ.λπ.) λόγω της όξυνσης της οικονομικής κρίσης στην Ε.Ε.

Μ' αυτά τα μέτρα φαίνεται ακόμα πιο καθαρά η ταξική πολιτική των Μνημονίων. Πάνω απ' όλα χτυπάνε την εργατική τάξη. Ενισχύουν με κάθε τρόπο τους καπιταλιστές, για να σωθούν απ' την χρεοκοπία και την κρίση του συστήματός τους, σε βάρος των εργαζομένων. Αφήνουν ανεξέλεγκτο κάθε αφεντικό να συμπεριφέρεται ως σύγχρονος μαυραγορίτης και τσιφλικάς, να οφείλει δεδουλευμένα, να απολύει κατά βούληση κ.λπ.

Κάτω τα χέρια από τα συνδικαλιστικά δικαιώματα!

Οι υποκριτικές και επικίνδυνες δηλώσεις του θλιβερού Υπουργού εργασίας Κατρούγκαλου προετοιμάζουν τον δρόμο για το νέο νομοσχέδιο-έκτρωμα που ετοιμάζει η μνημονιακή κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Ο Κατρούγκαλος ανέφερε ότι τα συνδικάτα πρέπει να αυτοχρηματοδοτούνται, ώστε να είναι αυτόνομα από το κράτος, ενώ θεωρεί μη υγιή τη λύση της χρηματοδότησής τους από την πρώην εισφορά της εργατικής εστίας, που σήμερα εισπράττεται από τον ΟΑΕΔ. Όπως δήλωσε ο Υπουργός, «το δημόσιο χρήμα αποτελεί εργαλείο πολιτικού εκμαυλισμού και δημιουργίας εργατικών αριστοκρατιών, που καμιά σχέση δεν έχουν με τους αγώνες των εργαζομένων».

Βέβαια η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει την απόδοση βάσει παραστατικών μόνο των εξόδων που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία των συνδικάτων (στέγαση, νερό, φως, τηλεφωνο), τη γραμματειακή τους υποστήριξη με προϋποθέσεις αριθμού μελών και ύψους αποδοχών και τέλος την κάλυψη μέρους των εξόδων από τις εκλογικές διαδικασίες. Τα χρήματα αυτά προέρχονται από τις εισφορές των εργαζομένων προς τον πρώην Οργανισμό Εργατικής Εστίας, που καταργήθηκε από τις μνημονιακές κυβερνήσεις. Τα χρήματα αυτά προέρχονται από τον ιδρώτα των εργαζομένων και χρησιμοποιούνται για να μπορούμε να οργανωθούμε, να διεκδικούμε, να απεργούμε και να διεκδικούμε τα δικαιώματά μας. Με τον ιδρώτα μας και για την οργάνωσή μας στεγάζουμε

77 εργατικά κέντρα σε όλη τη χώρα, σε δικά μας ιδιόκτητα κτίρια, μισθώνουμε αλλά 22 για τον ίδιο σκοπό και άλλα 40 για τη στέγαση των ομοσπονδιών μας.

Βέβαια όλοι εργαζόμενοι καταλαβαίνουμε τι σημαίνουν οι δηλώσεις αυτές:

1) Ότι πρέπει να σταματήσει η κάλυψη των αναγκών αυτών από τον ΟΑΕΔ και να κλαπούν για άλλη μια φορά οι εισφορές των εργαζομένων.

2) Να σταματήσει η οργάνωση των εργαζομένων (ο επικείμενος νόμος για τα εργασιακά πάει χέρι - χέρι με τις δηλώσεις αυτές) με σκοπό να τσακίσουν και να ταπεινώσουν ολόκληρη την εργατική τάξη.

3) Να ενισχυθούν οι εργοδοτικές «ενώσεις προσώπων» ώστε να ελεγχθούν πλήρως τα συνδικάτα και τους εργαζόμενους.

Η προπαγάνδα της αστικής τάξης δεν σταματάει μόνο στην χρηματοδότηση των συνδικάτων. Τα ΜΜΕξάπατησης επιτίθενται διαρκώς και στα υποτιθέμενα «προνόμια των συνδικαλιστών». Σε άρθρο της η «Καθημερινή» ανέφερε ότι «οι συνδικαλιστές απολαμβάνουν δύο ειδών εξουσίες, οικονομική και διοικητική. Το σημαντικότερο προνόμιό τους, όμως, είναι η απαλλαγή από την εργασία, δεν εργάζονται. Ο νόμος 1264/82 ορίζει στο άρθρο 17 τις ημέρες αδειάς που δικαιούνται τα μέλη συνδικαλιστών οργάνων. Σχεδόν όλοι απολαμβάνουν απαλλαγή καθηκόντων για το σύνολο της συνδικαλιστικής τους θητείας».

Βέβαια η αλήθεια είναι εντελώς διαφορετική. Το άρθρο 17 προβλέπει μόλις δύο ημέρες το μήνα άδεια, άνευ αποδοχών, και όλοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν

ότι αυτές οι άδειες χρησιμεύουν για την οργάνωση των αγώνων. Όμως οι μνημονιακοί βρικολάκες δεν θέλουν να υπάρχουν συνδικαλιστές εκλεγμένοι από την βάση των εργαζομένων για να υπερασπίζονται και να διεκδικούν το δικαίωμά μας στην εργασία και στις Συλλογικές Συμβάσεις, στην οργάνωση και την απεργία - δικαιώματα που έχουμε αποκτήσει από αγώνες δεκαετιών και θέλουν τώρα να τα πάρουν πίσω. Όσο για την ανοησία ότι «οι συνδικαλιστές δεν εργάζονται», είναι σίγουρο ότι εργάζονται πολύ πιο σκληρά από τους εργοδότες, τους προϊσταμένους και όλο τον συρφετό που επιτίθεται στα δικαιώματά μας και θησαυρίζει από τον ιδρώτα μας. *Θέλουν να μας γυρίσουν ένα αιώνα πίσω, σε εποχές πριν το 1860, τότε που απαγορευόταν η οργάνωση και δράση/απεργία του προλεταριάτου.*

Βέβαια οι ξεφτιλισμένες αυτές δηλώσεις αναζητούν πάτημα στις πρακτικές των ξεπουλημένων ηγεσιών (πειθήνια όργανα των μνημονιακών κυβερνήσεων) οι οποίες, σε αντίθετη κατεύθυνση και έξω από τους εργαζόμενους και τα προβλήματά τους, πραγματοποιούν τα συνέδριά τους σε χλιδάτα ξενοδοχεία πέντε αστέρων, ψηφίζοντας όλες τις θέσεις των μνημονιακών κυβερνήσεων (βλ. και θέση ΓΣΕΕ υπέρ του ΝΑΙ στο δημοψήφισμα κ.α.). Οι ηγεσίες αυτές είναι «φυτευτές» από τους εργοδότες και τις κυβερνήσεις, τις χρησιμοποιούν για να ξεγελάσουν τους εργαζόμενους, να τους συγχύσουν και να τους αποπροσανατολίσουν. Σήμερα οι ηγεσίες αυτές έχουν κατανήσει εντελώς αποκρουστικές στα μάτια των μαζών και γι' αυτό

χρησιμοποιούνται ως ψευδαισθητική δικαιολογία, προκειμένου να εξαπολυθεί επίθεση ενάντια στον πραγματικό συνδικαλισμό και τους αγώνες.

Όπως περιγράφει και ο Τρότσκι (*Μαρξισμός και Συνδικάτα*, εκδ. Εργατική Πάλη) τα συνδικάτα, ειδικά σε εποχές έντονης κρίσης, πολλές φορές μεταβάλλονται σε όργανα του κράτους. Φαίνεται ότι και σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε μια τέτοια διαδικασία, με τα κίτρινα/εργοδοτικά «επιχειρησιακά» σωματεία, που ξεφυτρώνουν σε πολλούς χώρους δουλειάς, να βρίσκουν πάτημα στους μνημονιακούς νόμους για να υπογράψουν μειώσεις μισθών και την κατεδάφιση εργασιακών κεκτημένων, ενώ παράλληλα υποσκάπτουν τη συνείδηση των κοινών συμφερόντων, της ενότητας και κοινής πάλης των εργαζομένων. Υπάρχουν όμως και μαχητικά συνδικάτα που γίνονται όργανα του εργατικού κινήματος και καταδιώκονται σκληρά (ΠΟΣ-ΠΕΡΤ, ΣΜΕΘ, απολυμένοι και διωκόμενοι συνδικαλιστές). Το ριζωμα και η μαζικοποίηση αυτών των συνδικάτων στην εργατική τάξη, σε συνδυασμό με τους αγώνες, είναι ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε την επίθεση στα δικαιώματά μας.

έχει επιβάλλει η κυβέρνηση Ολάντ-Βαλς και αντιμετωπίζοντας τη βία των κατασταλτικών μηχανισμών. Παρά την πραξικοπηματική ψήφιση του νομοσχεδίου, οι γάλλοι εργαζόμενοι έχουν προαναγγείλει νέα αντεπίθεση και κινητοποιήσεις από τον Σεπτέμβρη.

Ενότητα στους αγώνες!

Να βάλουμε τέλος στα σχέδια κυβέρνησης-δανειστών για το «εργασιακό». Να πάρουμε την υπόθεση στα χέρια μας. Να ξεκινήσουμε μια μεγάλη εκστρατεία ενημέρωσης και δράσεων για τις δραματικές επιπτώσεις ενός τέτοιου νόμου. Να θυμηθούμε τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος. Να οργανωθούμε με συνελεύσεις και επιτροπές αγώνα σε κάθε χώρο δουλειάς και γειτονιάς, για να σταματήσουμε συντονισμένα και με ενότητα τη νέα επίθεση, να αντιμετωπίσουμε το κράτος «έκτακτης ανάγκης» του Τσίπρα και της παρέας του, που επιστρέφει δριμύτερο για να καταστείλει το κίνημα. Στηριζόμενοι στην αυτοοργάνωσή μας, μπορούμε να ξεπεράσουμε και τα εμπόδια των ξεπουλημένων γραφειοκρατών της ΓΣΕΕ, καθώς και τον ύπουλο, διασπαστικό ρόλο του ΚΚΕ και του ΠΑΜΕ. Να προετοιμάσουμε μια **Πολιτική Γενική Απεργία Διαρκείας**, που θα τσακίσει στην πράξη τα Μνημόνια και όσους τα εφαρμόζουν, νέους και παλιούς μνημονιακούς.

Σημαντικό ρόλο πρέπει να έχει η **νεολαία (μαθητές και φοιτητές)** που δέχεται διπλό χτύπημα: διάλυση της παιδείας και «εργασιακά», που χτυπούν πρώτα τα δικά της δικαιώματα, επιφυλάσσοντας της ένα κατάμαυρο μέλλον («χαμένη γενιά» την αποκαλούν οι ίδιοι οι αστοί).

Να τελειώνουμε με νέους και παλιούς μνημονιακούς

Πρέπει το συντομότερο να στείλουμε στον σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας τον νεοφιλελεύθερο ΣΥΡΙΖΑ που συνεχίζει τις πολιτικές των Μνημονίων. Εκεί που ήδη βρίσκονται και πρέπει να παραμείνουν όλοι οι παλιοί μνημονιακοί (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι κ.α.).

Εργαζόμενοι, Άνεργοι, Νέοι, να επιβάλλουμε ένα Πρόγραμμα Σωτηρίας

Η μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ αποδεικνύει ότι δεν υπάρχουν μεσοβέζικες λύσεις. Οι υποχωρήσεις στον ταξικό εχθρό οδηγούν σε ιστορικές προδοσίες. Τίποτα δεν θα μας χαριστεί από τους ντόπιους και ευρωπαϊούς καπιταλιστές, που θα χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο για να διατηρήσουν την παραπαίουσα αντιδραστική ΕΕ, ειδικά μετά την τεράστια σημασία νίκη του BREXIT.

Απαιτείται να επιβάλλουμε ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα σωτηρίας:

► ΑΜΕΣΗ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ

► ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

► ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΕΥΡΩ - ΕΕ

► ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

► ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Αυτό το πρόγραμμα μπορεί να επιβληθεί μόνο μέσα από ένα νέο κύμα αγώνων, που θα αποτελέσει τις βάσεις για μια **επαναστατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων**, τη μόνη δύναμη που μπορεί να το εγγυηθεί.

Διεθνισμός - Κοινοί αγώνες σ' όλη την Ευρώπη

Να στηριχτούμε στην αλληλεγγύη και τον διεθνισμό μεταξύ των ευρωπαίων εργαζομένων, που αγωνίζονται ενάντια στις αντεργατικές πολιτικές που προσπαθούν να τους επιβάλλουν. Να διαλύσουμε την ΕΕ των πολέμων, του ρατσισμού, της ανεργίας και της φτώχειας. Ανέναντι στη βαρβαρότητα της καπιταλιστικής κρίσης, ν' ανοίξουμε τον δρόμο για τη μοναδική ρεαλιστική εναλλακτική λύση, τον **Σοσιαλισμό**.

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Μαχητικοί αγώνες, Αυτοοργάνωση, Πολιτική Γενική Απεργία Διαρκείας!

Απέναντι σ' αυτήν την ολομέτωπη επίθεση πρέπει να προετοιμαστούμε. Είναι μια σκληρή μάχη, στην οποία πρέπει να μπούμε αποφασισμένοι για να τη φτάσουμε μέχρι το τέλος. Πιάνοντας το νήμα από τους αγώνες της περιόδου 2010-12, με τον παρατεταμένο κοινωνικό πόλεμο, τις δεκάδες μαζικές απεργίες και τις μαχητικές διαδηλώσεις - ακολουθώντας το παράδειγμα των γάλλων εργαζομένων, οι οποίοι για αρκετούς μήνες αγωνίζονται ενάντια στο «νόμο Κομφί», με μεγάλες εργατικές κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα, μεταξύ άλλων σε ορισμένους από τους πιο σημαντικούς κλάδους της οικονομίας. Σε πολλές γαλλικές πόλεις έγιναν διαδηλώσεις με τη συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων, ενώ υπήρχε μαζική συμμετοχή μαθητών και φοιτητών, σπάζοντας παράλληλα και το νόμο «έκτακτης ανάγκης» που

Σωριάζεται σε ερείπια η ελληνική οικονομία

Το β' τρίμηνο του 2016 βγήκαμε απ' την ύφεση - τάδε έφη Χουλιαράκης (αναπληρωτής υπ. οικονομικών). Οι επόμενοι 5 μήνες θα σηματοδοτήσουν την στροφή στην ανάπτυξη, όμως πρέπει ο νεοπαράγόμενος πλούτος να μοιραστεί δίκαια, παραγωγικά - τάδε έφη Τσίπρας. Παραλήρημα μπροστά σε μια κατάσταση τραγική, μια οικονομία σε αποσύνθεση, που μάλιστα επιδεινώθηκε απότομα το 2016.

α) Η **κατανάλωση** πέφτει, ακόμα και στα τρόφιμα, συρρικνώνοντας οδυνηρά την αγορά και το βιοτικό επίπεδο των μαζών. Η συνολική ιδιωτική κατανάλωση το β' τρίμηνο έπεσε 1,9% σε ετήσια βάση. Επίσης, το α' 6μηνο: **1.** Ο γενικός δείκτης όγκου πωλήσεων έπεσε 3,6%. **2.** Ο κύκλος εργασιών στο λιανεμπόριο έπεσε 5,2%. **3.** Στα σούπερ μάρκετ, ο τζίρος έπεσε 8,8% ενώ ο όγκος των πωλήσεων 12,6% (αντίστοιχα 9,2% και 13,4% για τα τρόφιμα).

β) Ο γενικός κύκλος εργασιών στη **βιομηχανία** έπεσε 9,4% σε ετήσια βάση (Ιούν. 2016/2015). Ο μέσος γενικός δείκτης 12μήνου (Ιουλ. 2015-Ιούν. 2016 / Ιουλ. 2014-Ιούν. 2015) έπεσε 13%.

γ) Οι **εξαγωγές** έπεσαν 8% το α' εξάμηνο του 2016 σε ετήσια βάση. Προς τρίτες χώρες (εκτός ΕΕ) συντρίφτηκαν (-18%). Η πτώση ήταν 11,7% στο α' τρίμηνο, η χειρότερη από το 2010. Η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού καπιταλισμού καταβαρυνώνεται, παρότι η «εξωστρέφεια» (αύξηση εξαγωγών χτυπώντας το «εργατικό κόστος») ήταν απ' τα κεντρικά μνημονιακά παραμύθια. Η **παραγωγικότητα** (ανά ώρα εργασίας, στοιχεία Eurobank) έπεσε 5,5% σε ετήσια βάση το α' τρίμηνο.

δ) Η πτώση των αξιών συνεχίζεται, π.χ. ο δείκτης ακινήτων έπεσε κατά επιπλέον 6,7% τον τελευταίο 1,5 χρόνο (συνολική υποτίμηση 40% από το 2009).

ε) Η ανεργία αυξάνεται ξανά, εργασιακές σχέσεις, μισθοί και βιοτικό επίπεδο καταρρένουν. **1.** Στο α' τρίμηνο, μόνο το 4,3% όσων ήταν άνεργοι στα τέλη του 2015 μπόρεσε να βρει κάποια εργασία - το χαμηλότερο ποσοστό στην Ευρωζώνη (μ.ο. 15,4%). Τον Ιούνιο, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι αυξήθηκαν πάνω από 10.500 άτομα (στοιχεία ΟΑΕΔ). **2.** Το α' εξάμηνο, σχεδόν το 52% των νέων συμβάσεων ήταν εκ περιτροπής και μερικής απασχόλησης. **3.** Σύμφωνα με το ΙΚΑ, 4 στους 10 εργαζόμενους παίρνουν μισθό χαμηλότερο του ανειδίκευτου εργάτη, ενώ το 50% των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ λαμβάνει μάλιστα ως 800 ευρώ μιστά. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας, σχεδόν 130.000 εργαζόμενοι παίρνουν έως... 100 ευρώ μιστά το μήνα(!), ενώ συνολικά σχεδόν 345.000 εργαζόμενοι από 100 ως 400 ευρώ μιστά. Ο αριθμός των «νεόπτωχων» εργαζόμενων, με κάτω από 510 ευρώ μιστά (ο χαμηλότερος «επίσημος» βασικός μισθός), πρέπει να ξεπερνάει τους 500.000, ένα πολύ σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού. **4.** Η ακραία φτώχεια, η αδυναμία κάλυψης βασικών αναγκών, η κοινωνική ανισότητα αυξάνονται διαρκώς. Έτσι π.χ. το 14% δεν κάλυψε το 2015 βασικές ανάγκες για εξετάσεις ή θεραπείες, ενώ πάνω από το 25% στα χαμηλά εισοδήματα δεν παίρνει τα φάρμακα που χρειάζεται.

Η διάλυση συμπυκνώνεται και κορυφώνεται **στην αύξηση όλων των χρεών της οικονομίας, ειδικά στη νέα έκρηξη του ιδιωτικού χρέους:**

1) Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε ξανά

(+7,3 δισ. ευρώ τον Ιούνιο), ξεπερνώντας τα 328 δισ. Από αυτά, σχεδόν 75 δισ. αφορούν ομόλογα και βραχυπρόθεσμους τίτλους, εκ των οποίων 57 δισ. ομόλογα στην αγορά εσωτερικού. Τα γερως αυξάνονται σταθερά (12,1 δισ. από 8,6 στα τέλη του 2014 και 10,5 τον Ιούνιο του 2015). Η κερδοσκοπία των ντόπιων καπιταλιστών, τοκογλύφων και ραντιέρηδων πάνω στο χρέος της κατεστραμμένης οικονομίας καλά κρατεί!

2) Τα «κόκκινα» δάνεια έχουν φτάσει τα 110 δισ. και αυξάνονται, κάνοντας ξανά την κατάσταση των τραπεζών κρίσιμη, επαναφέροντας το φάσμα του «κουρέματος» καταθέσεων, δεδομένων και των κινδύνων απ' την αστάθεια των ευρωπαϊκών τραπεζών.

3) Τα «φέσια» των ακάλυπτων επιταγών εκτοξεύτηκαν σε ρεκόρ 4ετίας. Η αξία τους τον Ιούλιο ήταν σχεδόν ίση μ' αυτήν όλου του 2015!

4) Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την εφορία αυξήθηκαν κατά 17 δισ. από το 2015. Ο ιδιωτικός τομέας εκτιμάται ότι χρωστά σε εφορία, τελωνεία και ασφαλιστικά ταμεία περίπου 40 δισ.

5) Μόνο το «κρυφό» έλλειμμα των ασφαλιστικών ταμείων (καθυστερήσεις στην καταβολή συντάξεων και αναδρομικών, οφειλές ΕΟΠΥΥ κ.λπ.) φτάνει τα 12 δισ. Ουσιαστικά τα ταμεία έχουν καταρρεύσει, εξού η ασταμάτητη μείωση των συντάξεων.

6) Εκτός από τις μέχρι τώρα γνωστές περιπτώσεις (Μαρινόπουλος, Jet Oil, Euromedica, Δάβαρης/ΚΙΑ κ.ά.), πολλά ακόμα «κανόνια» αναμένονται, σε όλους

τους κλάδους (σε κάποιους τα «κόκκινα» επιχειρηματικά δάνεια ξεπερνούν για τα καλά το 50%) και μάλιστα μεγάλων επιχειρήσεων. Είναι μπροστά μας **ένα νέο κύμα χρεοκοπιών και λουκέτων**, ακόμα μεγαλύτερης καταστροφής κεφαλαίων, που θα προσαρμόσει -αναπόφευκτα- τον εναπομείναντα «κορμό» του ελληνικού καπιταλισμού στα δεδομένα της κρίσης, σκάζοντας με πλήρη δύναμη πάνω στην εξουθενωμένη οικονομία και βέβαια στις εργατικές και λαϊκές μάζες (απολύσεις κ.λπ.).

Η κατρακύλα δεν πρόκειται ν' ανακοπεί, όσο -παρά τα βάρβαρα αντεργατικά χτυπήματα- τεράστιες μάζες κεφαλαίων λιμνάζουν ή παρασιτούν εκτός παραγωγής, επικρατεί επενδυτική σιγή νεκροταφείου. Ουσιαστικά έχουμε μια **μαζική αποεπένδυση** σε πλήρη εξέλιξη.

Στο επιστέγασμα, το θλιβερό μαράζωμα της κοινωνίας... με το έλλειμμα στο ισοζύγιο γεννήσεων-θανάτων να αγγίζει τα 30.000 άτομα, το μεγαλύτερο των τελευταίων δεκαετιών. Ο ελληνικός καπιταλισμός «σβήνει», συμπαρασύροντάς μας στην άβυσσο. Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχοί πρέπει να ξεσηκωθούμε χωρίς αναβολή.

■ Σταύρος Σκεύος

Ένας χρόνος από τις εκλογές στις 20 Σεπτεμβρίου 2015 και περίπου δύο χρόνια από τις εκλογές του Γενάρη του ίδιου χρόνου ήταν αρκετό διάστημα για να αποσυντεθεί ακόμη περισσότερο το πολιτικό σκηνικό και να οδηγηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ και η ομάδα Τσίπρας στην πλήρη απομόνωση από τις εργατικές και λαϊκές μάζες. Η ταχεία μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ σε μια νέα μνημονιακή δύναμη είναι η κύρια αιτία γι' αυτό. Ήδη από τα πρώτα βήματά του (σηματισμός κυβέρνησης με τους ΑΝΕΛ, εκλογή του Παυλόπουλου στην προεδρία, συμφωνία 20ης Φλεβάρη με τους δανειστές και αποδοχή των μνημονίων, απόλυτη δέσμευση για αποπληρωμή του χρέους, κ.α.) αναδείχθηκε ο «ουτοπικός» και συνεπώς εγκληματικός χαρακτήρας της πολιτικής του.

Μέσα στην Ε.Ε. και το ευρώ, αναγνωρίζοντας το χρέος, μη «σκίζοντας» τα μνημόνια, ήταν πια προδιαγεγραμμένο ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα πηγαίνει από υποχώρηση σε υποχώρηση. Η στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ και η πολιτική του «εφικτού» εντός του καπιταλιστικού συστήματος, (μιας και η ανατροπή του είναι «ανέφικτη» και οι εργαζόμενοι δεν είναι ποτέ έτοιμοι για κάτι τέτοιο) και ειδικά στην περίοδο της βαθιάς οικονομικής του κρίσης και της χρεοκοπίας του, αποδείχθηκε μια φενάκη. Λες και υπήρχε περίπτωση οι δανειστές να «πεισθούν» με τα λόγια και να τροποποιήσουν, έστω και ελάχιστα, την άγρια νεοφιλελεύθερη πολιτική των μνημονίων. Η προσπάθεια να «συνταριαστούν» τα συμφέροντα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων με τη «σωτη-

ΣΥΡΙΖΑ Ήγγικεν η ώρα της κρίσεως

ρία» της εθνικής οικονομίας, δηλαδή των καπιταλιστών, και την έξοδο της από την κρίση κατέληξε, όπως πάντα στην ιστορία, σε νέα δεινά για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.

Η «διαπραγμάτευση» που ακολούθησε ήταν μια καθαρή απάτη. Πρώτα απ' όλα ο ΣΥΡΙΖΑ ανέστειλε στο απροσδιόριστο μέλλον τις προεκλογικές υποσχέσεις για διαγραφή μέρους του χρέους, κατάργηση μνημονίων και την εφαρμογή του προγράμματός του, έστω αυτού του κουτσουρεμένου, που όμως γι' αυτό ψηφίστηκε από τους εργαζόμενους. Οι δανειστές συνολικά θεώρησαν αυτό το πρόγραμμα «μονομερή» ενέργεια και ο ΣΥΡΙΖΑ συμφώνησε να μην ξαναπροχωρήσει σε «μονομερείς» ενέργειες. Κατά δεύτερο, ανέλαβε να «διαπραγματευτεί» ερήμην των εργαζομένων, πολύ δε περισσότερο δεν κάλεσε σε μαχητικές κινητοποιήσεις και αγώνες. Όπως κάθε ρεφορμιστικό κόμμα άφησε στην άκρη και δεν στηρίχθηκε στους εργαζόμενους και τους αγώνες τους, οι οποίοι βέβαια τον ανέδειξαν στην κυβέρνηση. Τέλος, σε όλο αυτό το διάστημα αποπλήρωνε τις δόσεις του χρέους με το αίμα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Η ιλαροτραγωδία της «διαπραγμάτευσης» έληξε με το τρίτο μνημόνιο στις 21 Αυγούστου, αφού προηγήθηκε το δημοψήφισμα. Ένα δημοψήφισμα κουτσουρεμένο ως προς το ερώτημά του, μιας που το σχέδιο

που αντιπρότεινε η κυβέρνηση δεν διέφερε και πολύ από το σχέδιο συμφωνίας του Γιούνκερ. Παρά τις περί αντιθέτου εκτιμήσεις ή προσδοκίες του ΣΥΡΙΖΑ για υπερίσχυση του ΝΑΙ ή οριακή νίκη του ΟΧΙ, και αφού το μπλοκ των Μένουμε Ευρώπη τρομοκράτησε με κάθε τρόπο και λυσσασμένα, υπερίσχυσε το ΟΧΙ με ποσοστό 61,3%. Για μια ακόμη φορά ο «ενοχλητικός» ελληνικός λαός και κυρίως οι εργαζόμενοι και η νεολαία νίκησαν τους Μέρκελ-Σόμπλε, λέγοντας όχι στα μνημόνια τους, αλλά και εν μέρει όχι και στην Ε.Ε. και στο ΔΝΤ. Για μια ακόμη φορά ο ΣΥΡΙΖΑ και ο Τσίπρας, δυσσχετισμένοι από το ΟΧΙ του ελληνικού λαού, κατέφυγαν αμέσως στα στήριγμα του μνημονιακού καθεστώτος (με την άμεση σύγκληση του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών υπό τον Παυλόπουλο) και μετέτρεψαν το ΟΧΙ σε ΝΑΙ, δίνοντας φιλί ζωής στις παλιές μνημονιακές δυνάμεις που ο ελληνικός λαός είχε πετάξει στο περιθώριο.

Από εκεί και πέρα στις εσπευσμένες εκλογές της 20ης Σεπτεμβρίου υφάρπαξε την ψήφο του λαού, λέγοντας νέα ψέματα για «παράλληλο» πρόγραμμα και ηπιότερη διαχείριση των μνημονίων. Το 3ο μνημόνιο-τέρας μαζί με τη συνέχιση των δύο προηγούμενων και πάνω στα κοινωνικά ερείπια που άφησε η εφαρμογή τους, απειλεί να εξαandraποδίσει την εργατική τάξη και τη νεολαία, να μετατρέψει την κοινωνία σε μια σύγχρονη δουλοπαροικία και αποικία χρέους.

Ήδη η εφαρμογή του προχώρησε με το νέο ασφαλιστικό, που βάζει τέλος στην κοινωνική ασφάλιση, την καταγίδα φόρων που επιβλήθηκαν, το νέο υπερταμείο (που παρέδωσε στους δανειστές το σύνολο του δημόσιου πλούτου προς ιδιωτικοποίηση και αρπαγή), τις ιδιωτικοποιήσεις, τον αυτόματο κόφτη μισθών, συντάξεων, δαπανών για παιδεία κ.ά., την παράδοση των «κόκκινων» δανείων στους κερδοσκόπους. Πρόκειται για την ολοκλήρωση του μνημονιακού καθεστώτος και γι' αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ πήρε την πρώτη αξιολόγηση από τους δανειστές.

Τώρα, και εν όψει της δεύτερης αξιολόγησης, η κυβέρνηση ετοιμάζει μια νέα επίθεση στις εργασιακές σχέσεις, στην ολοκληρωτική κατάργηση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, την εξάπλωση των δουλικών συμβάσεων εργασίας, τη νέα καταβάρθρωση των μισθών και συντάξεων, την πλήρη απελευθέρωση των απολύσεων και κυρίως την επίθεση στα συνδικαλιστικά και δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων, του δικαίωματος στην απεργία, στις συλλογικές δράσεις και το συνδικαλισμό.

Όλα αυτά συμπληρωμένα από την φιλομπεριαλιστική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, τον απομόνωση από τις εργαζόμενες μάζες. Είναι ο ΣΥΡΙΖΑ πια αυτός που θα εισπράξει την αηδία και την οργή τους, καθώς τις εξαπάτησε κατά τον πιο ελεεινό τρόπο. Επέβαλε νέα δεινά στους εργαζόμενους και με την πολιτική του έδωσε την ευκαιρία στους αντιπάλους, τους δανειστές-τοκογλύφους, να εξευτελίσουν την αριστερά και κυρίως να εμφανίζουν στους εργαζόμενους ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση πέρα από τα μνημόνια τους.

Νέες και διαρκείς μειώσεις συντάξεων

Οι νέες μειώσεις (θα εφαρμοστούν από τον Σεπτέμβριο) στις συντάξεις προέρχονται από τον αντιασφαλιστικό Ν.4387/2016 που ψηφίστηκε τον Μάη από τη νεοιμνημονιακή συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Οι μειώσεις αρχίζουν να εφαρμόζονται κυρίως από την ημέρα δημοσίευσης του νόμου σε ΦΕΚ (12-5-2016) ή ξεκινάνε από την 1η Ιουνίου ή την 1η Ιουλίου 2016 ή και νωρίτερα (π.χ. κόψιμο ΕΚΑΣ από 1-1-2016). Όμως, σε μερικές περιπτώσεις, η εφαρμογή τους καθυστερεί, γίνεται σταδιακά ή κατά κύματα, είτε γιατί απαιτούνται διάφορες εγκύκλιες/αποφάσεις, είτε γιατί ο απαιτούμενος όγκος δουλειάς είναι τεράστιος (π.χ. ο επανυπολογισμός των επικουρικών συντάξεων για όσους έχουν άθροισμα κύριας και επικουρικής πάνω από 1.300 ευρώ μεικτά, απαιτεί τον έλεγχο περίπου 1,25 εκ. επικουρικών συντάξεων). Ακόμη, υπάρχουν μειώσεις που, είτε γιατί καθυστερούν να εφαρμοστούν, είτε γιατί εφαρμόζονται αναδρομικά, είτε γιατί η κυβέρνηση θέλει να «κρύψει» το μέγεθός τους, οδηγούν και σε επιστροφές ποσών από τους συνταξιούχους, όπως στην περίπτωση του ΕΚΑΣ. Εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχοι θα δουν μειωμένες τις συντάξεις τους. Οι κύριες περιπτώσεις μειώσεων είναι:

1) Από Ιούνιο και Ιούλιο εφαρμόστηκε

είτε πλήρες κόψιμο είτε περιορισμός του ΕΚΑΣ, σε εκατοντάδες χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους. Επειδή οι μειώσεις αυτές ισχύουν αναδρομικά από 1-1-2016, η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, για να μετριάσει την κατακραυγή και το σοκ, τόσο της περικοπής όσο και των αναδρομικών μειώσεων, εφαρμόζει σταδιακές-μηνιαίες κρατήσεις για τους επόμενους μήνες.

2) Τα ίδια ισχύουν για τις μειώσεις στο μέρισμα που καταβάλλεται σε περίπου 280.000 δημοσίους υπαλλήλους από το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων. Και σε αυτούς, πέρα από τις σημαντικές μειώσεις, που επίσης έχουν αναδρομική ισχύ από 1-1-2016, η κυβέρνηση θα επιβάλει σταδιακές-μηνιαίες κρατήσεις.

3) Για όσους έχουν άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης πάνω από 1.300 ευρώ μεικτά, η επικουρική τους θα υπολογιστεί από την αρχή, με βάση τις νέες διατάξεις του Ν.4387/2016. Υπολογίζεται ότι από τις 1,25 εκ. επικουρικές συντάξεις, περίπου οι 220.000 έως 230.000 θα κοπούν 10% κατά μέσο όρο, γιατί:

α) καταργούνται τα όποια κατώτατα όρια υπήρχαν για τις επικουρικές,

β) οι νέες επικουρικές θα υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τις ατομικές εισφορές όλου του εργασιμίου βίου και με βάση δημογραφικά δεδομένα, με πίνακες θνησιμότητας, μοιράζοντας τις συσσω-

ρευμένες εισφορές στους μήνες/συντάξεις που θα προβλέπεται ότι θα ζήσει ο συνταξιούχος. Δηλαδή, όσο πιο πολλά χρόνια θα προβλέπουν ότι θα ζήσουμε, τόσο πιο μικρή σύνταξη θα χορηγούν! Αυτός ο επανυπολογισμός γίνεται σταδιακά και από τον Σεπτέμβριο θα εφαρμοστεί σε περίπου 800.000 συνταξιούχους, με μειώσεις που φθάνουν έως και 40% ή και περισσότερο.

4) Στις συντάξεις Σεπτεμβρίου, θα εμφανιστούν μειώσεις σε όσους παίρνουν κύρια σύνταξη που ξεπερνά τις 2.000 ευρώ μεικτά (1.820 καθαρά), γιατί με βάση τον Ν.4387/2016, σε αυτές τις συντάξεις θα κοπεί το ποσό που είναι άνω των 2.000 ευρώ, μέχρι τις 31-12-2018.

5) Το ίδιο θα γίνει και για όσες συντάξεις είναι αθροιστικά (κύριες, επικουρικές, μερίσματα) πάνω από 3.000 ευρώ καθαρά. Και αυτές θα μειωθούν κατά το υπερβάλλον ποσό, μέχρι 31-12-2018.

6) Από τις συντάξεις Σεπτεμβρίου, θα εφαρμοστούν οι μειώσεις που αφορούν τις λεγόμενες προσυνταξιοδοτικές παροχές (βλέπε κυρίως τις εθελούσιες εξόδους, δηλαδή απολύσεις από τράπεζες κ.λπ.). Αφορούν 11.000 τραπεζοϋπαλλήλους από την Εμπορική, την πρώην Πίστωση (νυν Alpha) και την Τράπεζα Αττικής. Αυτές οι συντάξεις επανυπολογίζονται και κουρεύονται μέχρι και 30% αναδρομικά από την 1η Ιουνίου.

Πέρα από τα παραπάνω, νέες επιβαρύνσεις θα νομοθετηθούν μέσα στον Σεπτέμβριο:

α) Αναίρεση κάποιων ευνοϊκών διατάξεων του ίδιου του Ν.4387/2016.

β) Μείωση της έκπτωσης 15% που προβλέφθηκε στον πρόσφατο νόμο για όσους εξαγοράζουν εφάπαξ πλασματικά έτη ασφάλισης. Με αυτόν τον τρόπο αναμένεται να κλείσει περισσότερο η πόρτα συνταξιοδότησης, κυρίως για όσους μπορούσαν να αποχωρήσουν στα 62 με 40 έτη ασφάλισης, εξαγοράζοντας 5 με 7 πλασματικά έτη.

γ) Κατάργηση κάθε έκπτωσης ή περιόδου προσαρμογής για τις εισφορές υγείας αγροτών και νέων επιστημόνων, που προέβλεπε ο Ν.4387/2016. Έτσι, από 1-1-2017, η εισφορά υγείας αυτών των στρωμάτων θα είναι στο 6,95% του εισοδήματός τους, όπως και στους ελεύθερους επαγγελματίες.

Ανακοίνωση της Ο.Κ.Δ.Ε.

Για τη φασιστική επίθεση στην κατάληψη στέγης προσφύγων και μεταναστών Νοταρά

Την Τετάρτη 24/8 η κατάληψη στέγης προσφύγων και μεταναστών, στην οδό Νοταρά 26 δέχτηκε επίθεση με εμπρηστικό μηχανισμό αποτελούμενο από γκαζάκια και εύφλεκτο υλικό. Από την επίθεση προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές στο κτήριο. Την ώρα της επίθεσης στην κατάληψη βρίσκονταν περίπου 130 άτομα, μεταξύ αυτών οικογένειες με μικρά παιδιά και βρέφη. Ο μόνος λόγος που δεν υπήρξαν θύματα, τραυματισμοί και μεγαλύτερες υλικές ζημιές ήταν η επέμβαση των προσφύγων, μεταναστών, αλληλέγγυων και γειτόνων, που αντιλήφθηκαν έγκαιρα τον εμπρησμό.

Η φασιστική αυτή επίθεση δεν ήρθε τυχαία. Είναι φυσική συνέχεια της προσπάθειας συκοφάντησης από τα ΜΜΕ ενάντια σε κάθε αυτοοργανωμένη και κινηματική προσπάθεια στήριξης των μεταναστών και προσφύγων (City Plaza, No Border Camp, υστερία για "ύποπτους αλληλέγγυους" σε Ειδομένη και Πειραιά κ.α.). Συνέχεια της αντιμεταναστευτικής πολιτικής της κυβέρνησης που αφού εκκένωσε Ειδομένη και λιμάνι Πειραιά επιτέθηκε άγρια και σε αυτοοργανωμένους χώρους και καταλήψεις στη Θεσσαλονίκη που φιλοξενούσαν πρόσφυγες. Συνέχεια της επαναφοράς των απελάσεων και των στρατοπέδων συγκέντρωσης που έχουν πλημμυρίσει τη χώρα και ζουν και πάλι μέρες δόξας μετά την κυβέρνηση Σα-

μαρά και τον "Ξένιο Δία".

Στόχος της κυβέρνησης, των ΜΜΕ και των θρασυδειλών φασιστών με τις κάθε είδους επιθέσεις τους είναι να εκφοβίσουν το κίνημα αλληλεγγύης αλλά και τους ίδιους τους πρόσφυγες και μετανάστες. Να δημιουργήσουν μια πραγματικότητα όπου ο μόνος δρόμος για τους πρόσφυγες και μετανάστες θα είναι η απέλαση ή η παραμονή στο "ασφαλές" στρατόπεδο συγκέντρωσης και η μόνη "αλληλεγγύη" αυτή των ΜΚΟ της κυβέρνησης και της ΕΕ.

Καταγγέλλουμε τη φασιστική επίθεση στην κατάληψη στέγης προσφύγων και μεταναστών, στην οδό Νοταρά 26 και στεκόμαστε αλληλέγγυοι στους αγωνιστές που την στηρίζουν. Καταγγέλλουμε επίσης την υστερία των ΜΜΕ ενάντια στην αλληλεγγύη προς μετανάστες και πρόσφυγες και την ρατσιστική - αντιμεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης των κλειστών συνόρων, των απελάσεων, της καταστολής και των στρατοπέδων συγκέντρωσης.

Με τους μαζικούς και μαχητικούς αγώνες μας να σταματήσουμε τα σχέδιά τους. Να ξεριζώσουμε τους φασίστες και τις συμμορίες τους από κάθε γειτονιά. Να αγωνιστούμε για να πέσουν οι φράχτες, να ανοίξουν τα σύνορα, να φύγει το ΝΑΤΟ από το Αιγαίο. **Δεν κινδυνεύουμε από τους πρόσφυγες και τους μετανάστες αλλά από την συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, τους «Μένουμε Ευρώπη», την ελληνική αστική τάξη και τους σύγχρονους μαυραγορίτες, από τους Ευρωπαίους και Αμερικάνους ιμπεριαλιστές.** Να παλέψουμε το κακό στην ρίζα του, τον πόλεμο και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, που γεννούν την προσφυγιά και τον ρατσισμό

.ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Θάνος Ανεστόπουλος (1967-2016)

Στις 3 Σεπτέμβρη έφυγε από τη ζωή ο τραγουδιστής Θάνος Ανεστόπουλος. Τα τελευταία δύο χρόνια έδινε μάχη με τον καρκίνο.

Γεννήθηκε το 1967 στην Αλεξανδρούπολη. Το 1984 ίδρυσε τους "Crazy Potatoe!" και το 1990 τους "Πατατούφ" που το 1991 μετονομάζονται στα "Διάφανα Κρίνα". Είναι στιχουργός, συνθέτης, ερμηνευτής, παίζει κιθάρα, φουσαρμόνικα και πιάνο. Παράλληλα δουλεύει πωλητής σε δισκοπωλείο. Τα "Διάφανα Κρίνα" υπήρξαν ένα από τα σημαντικότερα ελληνικά ροκ συγκροτήματα με πρωτοποριακό ήχο και δυνατούς στίχους. Από το 1991 έως το 2009 θα μετρήσουν έξι δισκογραφικές δουλειές, τρία cd singles, συμμετοχές σε συλλογές και αφιερώματα, καθώς και αμέτρητες συναυλίες, αρκετές, δίπλα σε μεγάλα συγκροτήματα όπως οι "Sisters Of Mercy" και οι "Tindersticks". Παράλληλα με τη συμμετοχή του στα "Κρίνα" θα γράψει μουσική για τις θεατρικές παραστάσεις «Δις Τζούλια» και «Σ' αγαπώ και μου... λύπης».

Ο Θάνος θα παλέψει για χρόνια με τις εξαρτήσεις, μάχη από την οποία θα βγει νικητής. Τα τελευταία χρόνια βιώνει έντονη καλλιτεχνική δημιουργία. Μετά τη διάλυση των "Κρίνων", παρουσιάζει με άλλους αξιόλογους μουσικούς το project «Οι ποιητές γυμνοί τραγουδούν». Το 2012, κυκλοφορεί τον πρώτο του προσωπικό δίσκο με τίτλο «Ως το Τέλος». Συνεχίζει τις ζωντανές εμφανίσεις του και πολλές φορές τις συνοδεύει από έκθεση ζωγραφικής με δικά του έργα. Πάντα πολιτικοποιημένος ο Θάνος Ανεστόπουλος -και τα "Κρίνα"- θα συμμετέχουν σε δεκάδες συναυλίες αλληλεγγύης για πρόσφυγες, διωκόμενους αγωνιστές, εργατικούς-κοινωνικούς αγώνες, σε αντιρατσιστικά φεστιβάλ κ.α.

Στις 5 Μαΐου του 2015, ο Θάνος ανακοινώνει πως πάσχει από καρκίνο. Οργανώνονται πολλές συναυλίες οικονομικής ενίσχυσης για τη θεραπεία του, με αποκορύφωμα στις 10 και 11 Σεπτεμβρίου στην Αθήνα, όπου εκτός από μεγάλα ονόματα της ελληνικής σκηνής (Γ. Αγγελάκας, Α. Ιωαννίδης, Last Drive), μετά από επτά χρόνια απουσίας, επανασυνδέονται και τα "Διάφανα Κρίνα" με την αρχική τους σύνθεση.

Πα κλείσιμα τα λόγια του Αλκίνοου Ιωαννίδη για τον Θάνο και τα "Κρίνα" στη συναυλία του Σεπτέμβρη 2015 που φανερώθηκαν και την ταξική θέση των μελών του συγκροτήματος:

«Να ευχαριστήσουμε τα «Κρίνα» γιατί σε μια εποχή σκοτεινή έστησαν μια γιορτή αγάπης και φιλίας και αυτό είναι μεγάλη υπόθεση. Εγώ σκύβω και τους φιλώ τα χέρια. Αυτά τα χέρια που ζούνε δουλεύοντας στις ελιές και στα αμπέλια και δουλεύοντας τότε κούριερ και τότε ντελβερι και όντας στην ανεργία και ξεφορτώνοντας κούτες στα σούπερ μάρκετ για 3 ευρώ την ώρα, όταν όλοι ψάχνουν να κάνουν καριέρα. Και στα βιβλιοπωλεία όταν όρθιοι δουλεύουν 8ώρα και 10ώρα και χαϊδεύουν βιβλία. Αυτούς εδώ τους ανθρώπους που γράφουν τέτοια τραγούδια και που έχουν τέτοια ψυχή και μας μάξερσαν όλους εδώ δύο μέρες όλους μαζί και μας δένουν κοντά σαν μία γροθιά, τους ευχαριστώ από την καρδιά μου και του προσκυνώ...»

Καλό ταξίδι Θάνο.

■ Γιώργος Θ

Η ευρωπαϊκή οικονομία

ΜΕΤΑ ΤΟ BREXIT

Εχουν περάσει σχεδόν δύομισι μήνες μετά το Brexit και οι «λμιοί, σεισμοί και καταποντισμοί» που θα έπλητταν τη βρετανική οικονομία, όπως προέβλεπαν οι «ειδήμονες», δεν φαίνεται να πραγματοποιούνται. Αντιθέτως, από την αποχώρηση της Βρετανίας φαίνεται ότι θα έχει μεγαλύτερο πρόβλημα η ηπειρωτική Ευρώπη και ιδιαίτερα η Ευρωζώνη.

Η οικονομία της Ευρωζώνης...

Το ΑΕΠ της Ευρωζώνης τη διετία 2014-15 αυξήθηκε κατά 0,9% και 1,5% αντίστοιχα, μόλις και μετά βίας αναπληρώνοντας την πτώση του κατά 0,8% και 0,3% αντίστοιχα τη διετία 2012-13. Στο πρώτο τρίμηνο του 2016 το ΑΕΠ της Ευρωζώνης αυξήθηκε με ένα αναμικτό 0,6% αλλά στο δεύτερο τρίμηνο αυτή η αύξηση συρρικνώθηκε στο 0,3%, και το ίδιο ποσοστό θα διατηρηθεί και για το τρίτο τρίμηνο. Συνολικά για το 2016 προβλέπεται μία αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,5% περίπου.

Αυτή η συρρικνωμένη αύξηση του ΑΕΠ το δεύτερο τρίμηνο του 2016 οφείλεται στις χαμηλές αποδόσεις του γερμανικού, γαλλικού και ιταλικού ΑΕΠ. Ενώ στο πρώτο τρίμηνο το ΑΕΠ της Γερμανίας αυξήθηκε κατά 0,7%, το δεύτερο τρίμηνο αυξήθηκε μόνο κατά 0,4%, κυρίως λόγω της πτώσης του κατασκευαστικού τομέα και της πτώσης των επενδύσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό. Την ίδια και χειρότερη εξέλιξη είχε και το γαλλικό ΑΕΠ με 0,7% αύξηση το πρώτο και 0% αύξηση το δεύτερο τρίμηνο, καθώς και το ιταλικό ΑΕΠ, με 0,3% το πρώτο και 0% το δεύτερο τρίμηνο. Οι ασθενικές αυξήσεις έως και αποτελμάτωση του ΑΕΠ προβλέπεται να συνεχιστούν και στο τρίτο τρίμηνο, όπως δείχνουν διάφοροι δείκτες, κυρίως των παραγγελιών και των επιχειρηματικών προσδοκιών.

Αντίθετα με το ΑΕΠ, η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής της Ευρωζώνης κατά τη διετία 2014-15 (0,9% και 1,5% αντίστοιχα) δεν κατόρθωσε καν να αναπληρώσει την πτώση της στην υφεσιακή διετία 2012-13 (-2,3% και -0,7% αντίστοιχα). Το πρώτο τρίμηνο του 2016 η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 1% αλλά το δεύτερο τρίμηνο τελμάτωσε με 0% αύξηση ενώ συνολικά το δεύτερο εξάμηνο προβλέπεται ότι θα αυξηθεί μόλις κατά 0,7% - κι αυτό ακόμη είναι αμφίβολο.

Την ίδια εξέλιξη με τη βιομηχανική παραγωγή παρουσιάζουν και οι επενδύσεις, οι οποίες τη διετία 2014-15 αυξήθηκαν αθροιστικά κατά 4%, μη μπορώντας να αναπληρώσουν τη μείωσή τους κατά 5,9% τη διετία 2012-13. Το πρώτο τρίμηνο του 2016 η αύξηση στις επενδύσεις ήταν 0,8%, το δεύτερο τρίμηνο η αύξηση περιορίστηκε στο 0,5%, ενώ στο τρίτο και τέταρτο τρίμηνο προβλέπεται να είναι 0,6% και 0,7% αντίστοιχα, αν βέβαια συνεχιστεί και επεκταθεί το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Πράγματι, αν εξαιρέσουμε άλλους λόγους (μείωση των τιμών του πετρελαίου, αντεργατικές πολιτικές κ.α.) η οικονομία της Ευρωζώνης απέφυγε το βύθισμα στην κρίση το 2015 κυρίως λόγω του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης του Ντράγκι, ύψους 1,1 τρις ευρώ, που ξεκίνησε από τον Γενάρη του 2015. Το πρόγραμμα θα σταματούσε τον Σεπτέμβριο του 2016, αλλά πήρε παράταση μέχρι τον Μάρτιο του 2017 και το πιο πιθανό είναι να αυξηθεί η μηνιαία ένεση χρήματος, και να αγοράζονται πλέον όχι μόνο κρατικά ομόλογα αλλά και εταιρικά ή και κάθε είδους χρεόγραφα. Δίπλα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης αυξήθηκε και το δημόσιο χρέος της Ευρωζώνης που από 90,7% του ΑΕΠ της το 2015 έχει ήδη φθάσει το 92,17%.

Χωρίς το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης και την αύξηση του δημόσιου χρέους (αλλά και κάθε είδους χρέους) η οικονομία της Ευρωζώνης δεν θα παρουσίαζε καν αυτές τις αναμικτές επιδόσεις που εμφανίζει προς το παρόν. Αλλά ακόμη κι αυτές δεν μπορούν να αντισταθμίσουν με τίποτε -αντιθέτως συνεχώς οξύνουν- τα εκρηκτικά προβλήματα που συσσωρεύονται στην Ευρωζώνη και γενικά στην ΕΕ: Αποδυνάμωσή της απέναντι στις ανερχόμενες BRICS, γιγάντωση των χρεών της, απόλυτη χρεοκοπία των τραπεζών της, αποβιομηχάνιση κ.ο.κ., και τους τελευταίους μήνες: ακρωτηριασμός της με το Brexit, ενδυνάμωση των φυγόκεντρων τάσεων και της αποσύνθεσης στο εσωτερικό της, βαθιά πολιτική κρίση και κρίση των παραδοσιακών κομμάτων της, ραγδαία διεύρυνση της αηδίας και της εξεγερτικής διάθεσης των εργατικών και φτωχών λαϊκών μαζών απέναντί της.

...και η βρετανική οικονομία

Παρ' όλες τις προβλέψεις για καταστροφή της βρετανικής οικονομίας μετά το Brexit, το ΑΕΠ της το δεύτερο τρίμηνο γνώρισε αύξηση κατά 0,6% (ενώ το πρώτο τρίμηνο είχε αυξηθεί κατά 0,4%) η οποία προβλέπεται να συνεχιστεί στο τρίτο τρίμηνο. Είναι ενδεικτικό ότι παρά την αβεβαιότητα που προηγήθηκε του δημοψηφίσματος, η αύξηση του ΑΕΠ στο δεύτερο τρίμηνο οφειλόταν κυρίως σε αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής κατά 2,1%, τη μεγαλύτερη τριμηνιαία αύξηση από το 1999. Ωστόσο, είναι πολύ νωρίς για να προβλέψει κανείς την πορεία της βρετανικής οικονομίας:

Πρώτον, δεν έχει ξεκαθαριστεί η σχέση της με την ΕΕ, δηλαδή αν θα διατηρήσει τους δεσμούς της όπως ήταν πριν ή αν θα τους διαρρήξει με έναν πιο αποφασιστικό τρόπο, και πολύ περισσότερο αν θα τα καταφέρει στην πιο ανεξάρτητη πορεία της. Προς το παρόν, η Βρετανία θα συνεχίσει να είναι κανονικό μέλος της ΕΕ μέχρι τα μέσα του 2018. Το 45% των εξαγωγών της κατευθύνεται σήμερα στην ΕΕ, από την οποία προέρχεται επίσης το 53% των εισαγωγών της. Είναι ενδεικτικό ότι το 80% των αυτοκινήτων που παράγονται στη Βρετανία κατευθύνεται στην αγορά της ΕΕ. Δεύτερον, οι όποιες επιδόσεις της βρετανικής οικονομίας το δεύτερο μισό του 2016 επηρεάζονται από το πρόγραμμα της Τράπεζας της Αγγλίας που έχει δύο σκέλη: α) μείωση του επιτοκίου από 0,5% σε 0,25%, β) πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, δηλαδή δημιουργία ηλεκτρονικού χρήματος (αντί της κλασικής μεθόδου εκτύπωσης χαρτονομίσματος) για την αγορά ομολόγων του δημοσίου ύψους 60 δις στερλινών και αγοράς εταιρικών ομολόγων ύψους 10 δις, και τέλος χρηματοδότηση των ιδιωτικών τραπεζών κατά 100 δις ώστε να αυξήσουν τον δανεισμό στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά.

στον κόσμο...

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Σημαντική νίκη πέτυχαν οι εργαζόμενοι στην εταιρία παράδοσης γευμάτων Deliveroo, καθώς ανάγκασαν την εταιρία να αποσύρει την υποχρεωτική αλλαγή του τρόπου πληρωμής τους, η οποία θα έφερνε ακόμα πιο ελαστικές σχέσεις εργασίας και πάνω από 50% μείωση μισθού. Η εταιρία, που αποτιμάται στο 1 δις δολάρια, θέλησε να επιβάλει στους ποδηλάτες και μοτοσικλετιστές εργαζόμενους πληρωμή 3,75 λίρες ανά παράδοση, από 7 λίρες την ώρα συν 1 λίρα ανά παράδοση που ισχύει σήμερα. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι θα πληρώνονται εάν και όποτε υπάρχουν παραγγελίες, ενώ ένα τέτοιο σύστημα πληρωμής οδηγεί σε χαμηλότερο ωρομίσθιο από το κατώτατο, που ορίζεται στις 7 λίρες. Όπως δηλώνει ένας εργαζόμενος, «μερικοί μήνες, όπως ο Αύγουστος, είναι πιο ήσυχοι, δεν έχει πολύ δουλειά, αλλά εμείς χρειαζόμαστε κάτι συνεπές, έχουμε παιδιά, έχουμε ενοίκιο, δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την αβεβαιότητα». Τακτική της εταιρίας είναι επίσης να απασχολεί τους εργαζόμενους της ως αυτοαπασχολούμενους, έτσι ώστε να μη χορηγεί επιδόματα ασθενείας και αδειάς. Οι εργαζόμενοι απάντησαν με απεργία και παράσταση διαμαρτυρίας στα κεντρικά γραφεία της εταιρίας στην καρδιά του Λονδίνου και έπειτα από μια βδομάδα κινητοποιήσεων ανάγκασαν την εταιρία να πάρει πίσω τις αλλαγές.

Η συνειδητοποίηση της εκμετάλλευσης και η οργή αποτυπώνονται και στα λόγια ενός 24χρονου εργαζόμενου: «Αρκετοί συνάδελφοί μου ταξιδεύουν από μακρινές περιοχές του Λονδίνου και δεν μπορούν να επιστρέψουν στα σπίτια τους στο διάστημα ανάμεσα στις δύο βάρδιες. Έτσι, θυσιάζουν για τη δουλειά 10 ώρες την ημέρα, ενώ πληρώνονται μόνο τις 6. Δουλεύουμε ως "ανεξάρτητοι συμβασιούχοι", όμως αυτό δεν είναι τίποτα άλλο από γελοία νομικίστικα κουραφέξαλα, προκειμένου να καταφέρνει η εταιρία να αποφεύγει τις ευθύνες της. Είναι φορές που αναρωτιέμαι πραγματικά τι κάνω, αν αυτό που βιώνω είναι όντως ο Ύστερος Καπιταλισμός».

ΜΕΞΙΚΟ

Συνεχίζεται, και πλέον έχει ξεπεράσει τους 3 μήνες, η απεργία των εκπαιδευτικών ενάντια στον νεοφιλελεύθερο μεταρρυθμιστικό νόμο του προέδρου Ενρίκε Πένια Νιέτο, που εισάγει μαζικές απολύσεις μέσω της αξιολόγησης και εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις. Η απεργία οδηγείται από την Εθνική Επιτροπή Συντονισμού των Εκπαιδευτικών (CNTE), με δυνάμεις κυρίως στο νότιο Μεξικό, ενάντια στη γραφειοκρατία της Ομοσπονδίας των Εκπαιδευτικών SNTE, και χρησιμοποιούνται μαχητικές μορφές πάλης, με μπλόκα σε εθνικές οδούς, πορείες και συντονισμό με τους γονείς αλλά και τους υπόλοιπους εργαζόμενους.

Πλατύ κύμα συμπαράστασης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο βρήκαν οι εκπαιδευτικοί, ιδιαίτερα μετά το δολοφονικό χτύπημα της αστυνομίας στην πολιτεία Οαχάκα, με απολογισμό 10 νεκρούς (βλ. Ε.Π. Ιούνη). Η μέχρι τώρα αδιάλλακτη κυβέρνηση του Νιέτο αναγκάστηκε να κάτσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ενόψει της έναρξης της σχολικής χρονιάς, χωρίς ωστόσο να έχει την πρόθεση να αποσύρει το νομοσχέδιο ή να ελευθερώσει τους αγωνιστές εκπαιδευτικούς (στην πλειοψηφία τους συνδικαλιστές) που βρίσκονται στη φυλακή. Έτσι, τα σχολεία δεν άνοιξαν σε 4 πολιτείες του νότου και οι απεργοί σχεδιάζουν νέες κινητοποιήσεις, ενώ η κυβέρνηση απειλεί με μαζικές απολύσεις χιλιάδων εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί αποτελούν ένα από τα μαχητικότερα κομμάτια του κινήματος, ήδη από τις αρχές του 20ού αιώνα και τη Μεξικανική Επανάσταση, αφού ήταν από τους λίγους που ήξεραν γραφή και ανάγνωση, και έπαιξαν ηγετικό ρόλο σ' αυτήν, όπως και σε άλλους σταθμούς του μεξικανικού κινήματος τις επόμενες δεκαετίες. Τα αιτήματά τους σήμερα είναι η απόσυρση του νομοσχεδίου, η πτώση του προέδρου και η αποφυλάκιση των συναδελφών τους, και ο αγώνας τους είναι ένας παραδειγματικός αγώνας για τους εργαζόμενους σε όλο τον κόσμο.

ΣΥΡΙΑ

Η κατάληψη της Μανμπίτζ πυροδοτής καταιγιστικών εξελίξεων

Στις 12 Αυγούστου, μετά από πολιτορκία δέκα εβδομάδων, έπεσε στα χέρια των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (SDF) - στρατιωτικής αντικαθεστωτικής σύμπραξης της κουργδικής πολιτοφυλακής YPG με μαχητές διαφόρων εθνοτήτων όπως Άραβες, Ασσύριοι κ.α. - η μικρή μεθοριακή πόλη Μανμπίτζ, που θεωρείται στρατηγικής σημασίας, καθώς βρίσκεται στον δρόμο που οδηγεί στη Ράκα (άτυπη πρωτεύουσα του ισλαμικού χαλιφάτου) και ελέγχει τον ανεφοδιασμό της από την Τουρκία, αλλά και μόλις 33 χιλιόμετρα από την Τζαραμπλούς, το τελευταίο σημείο διέλευσης που παρέμενε υπό τον έλεγχο του ISIS στην τουρκο-συριακή μεθόριο, «εμποδίζοντας» τη συνένωση των κουργδικών περιοχών στη βόρεια Συρία. Η επιχείρηση στηρίχτηκε από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία, που συμμετέχουν με συμβούλους και εκπαιδευτές στις SDF και τις αναγνωρίζουν ως την αποτελεσματικότερη δύναμη στον πόλεμο κατά του ISIS.

Λίγες μέρες μετά (24 Αυγούστου), και ενώ ο αμερικανός αντιπρόεδρος Μπλάντεν επισκεπτόταν την Τουρκία, πραγματοποιήθηκε η τουρκική εισβολή στη Συρία, με τις ευλογίες και τη στήριξη των ΗΠΑ, που κάλεσαν μάλιστα τους Κούρδους να αποσυρθούν στις περιοχές ανατολικά του Ευφράτη, εγκαταλείποντας τα εδάφη που είχαν καταλάβει στα δυτικά του, δηλαδή τη Μανμπίτζ (εξ ου και η ονομασία «Ασπίδα του Ευφράτη» της τουρκικής εισβολής). Ακολούθησε η κατάληψη της Τζαραμπλούς από τον τουρκικό στρατό, που συνοδεύονταν από συριακές αντικαθεστωτικές δυνάμεις εκπαιδευμένες στην

Τουρκία, και η επίθεση, την αμέσως επόμενη μέρα, ενάντια στην απελευθερωμένη Μανμπίτζ και τις κουργδικές δυνάμεις, με τη δικαιολογία ότι καθυστερούσαν να αποσυρθούν. Όλα αυτά έχουν βέβαια άμεση σχέση με την εντυπωσιακή αλλαγή πολιτικής του Ερντογάν στις σχέσεις του με τη Ρωσία, το Ιράν και το καθεστώς Άσαντ, που οδηγούν σε ευρύτερες ανακατατάξεις και αλλαγές συσχετισμών στο απίστευτο αλαλούμ που έχουν δημιουργήσει οι ιμπεριαλιστές στη Συρία.

Καταλύτης το Κουργδικό Ζήτημα

Πίσω από την φαινομενικά απροσδόκητη στροφή του Ερντογάν και την προσέγγιση των χθεσινών του αντιπάλων βρίσκεται βέβαια το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου, που επέβαλε συνολικότερους επαναπροσδιορισμούς. Καταλυτικό ρόλο, ωστόσο, έπαιξε η επέλαση των SDF και των κουργδικών δυνάμεων στη βόρεια Συρία, η επικείμενη πλήρης συνένωση των κουργδικών περιοχών εκεί και η δημιουργία μιας ντε φάκτο αυτόνομης κουργδικής περιοχής (της Ροτζάβα), δίπλα στο ήδη αυτόνομο ιρακινό Κουρδιστάν και κάτω από τις τουρκικές κουργδικές περιοχές, που ονειρεύονται την απελευθέρωσή τους από την τουρκική καταδυνάστευση.

Η κατάληψη της Μανμπίτζ από τις SDF και η δημιουργία του Στρατιωτικού Συμβουλίου της Τζαραμπλούς, με στόχο την προετοιμασία της απελευθέρωσης της πόλης, δεν άφησε περιθώρια στον Ερντογάν, εφόσον ήθελε να ανακόψει τις SDF. Ήδη από τον Ιούνιο ξεκίνησε μυστικές διαπραγματεύσεις, τόσο με τη Ρωσία και το Ιράν (βλ. σχετικό άρθρο), όσο και με τον Άσαντ. Έτσι προέκυψαν

οι δηλώσεις του νέου τούρκου πρωθυπουργού Πιλντιρίμι ότι ο Άσαντ μπορεί να διαδραματίσει κάποιο ρόλο, για μια ορισμένη μεταβατική περίοδο στη Συρία, ενώ δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαία, τη δεδομένη χρονική στιγμή, η σφοδρή επίθεση με αεροπορικές επιδρομές των συριακών κυβερνητικών δυνάμεων σε κουργδικές θέσεις στην πόλη Χασάκα, στη βορειοανατολική Συρία, για πρώτη φορά μετά από μεγάλο διάστημα σιωπηρής ανοχής του καθεστώτος στην κουργδική επέκταση.

Άλλωστε, δεν είναι μόνο ο Ερντογάν και το τουρκικό κατεστημένο που φοβούνται τις αριστερές επαναστατικές κουργδικές δυνάμεις. Καμιά από τις δυνάμεις που συμμετέχουν σε αυτό τον πόλεμο δεν καλοβλέπει την παρουσία τους. Όσο για τις ΗΠΑ, ουσιαστικά έκαναν την ανάγκη φιλοτιμία και προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν, προς όφελός τους, τις επιτυχίες της κουργδικής πολιτοφυλακής ενάντια στον ISIS, μιας και η πολιτική της Τουρκίας να ενισχύει το Ισλαμικό Κράτος προκειμένου να ανακόψει τους Κούρδους δεν επέτρεπε να στηριχτούν σε αυτήν. Φρόντισαν, ωστόσο, να περιορίσουν στο ελάχιστο την παροχή εξοπλισμού στους κούρδους μαχητές και πρόσφεραν αντ' αυτού τη στήριξη των αεροπορικών τους επιδρομών. Έχουν, επιπλέον, μπλοκάρει την παρουσία κουργδικής αντιπροσώπευσης σε όλες τις μέχρι τώρα ειρηνευτικές συνομιλίες.

Η αλλαγή πλεύσης του Ερντογάν, που μένει να δούμε πώς θα εξελιχθεί, δημιουργεί νέα δεδομένα, χωρίς, ωστόσο, να αλλάζει ούτε τους παίκτες αυτού του πολυσύνθετου παζλ, ούτε τους στόχους του καθενός. Έτσι, μπορεί ο Άσαντ να επιτίθεται στους Κούρ-

δους ως αντάλλαγμα για την κάμψη της τουρκικής εχθρότητας, δεν παύει όμως να έχει απέναντί του τόσο τα αντικαθεστωτικά στρατεύματα που εκπαιδεύονται και ελέγχονται από την Τουρκία, όσο και τους Αμερικανούς. Από την άλλη, ο Ερντογάν, τόσο με τις μέχρι σήμερα επιλογές του, όσο, πολύ περισσότερο, μετά το πραξικόπημα και τα νέα δεδομένα στο εσωτερικό της χώρας του, δεν αποτελεί αξιόπιστο συμπαίκτη για κανέναν, ούτε για τους Αμερικανούς, που φαίνεται να επέλεξαν, στην παρούσα φάση, να στηρίζουν την επέμβασή του στη Συρία για να κρατήσουν τις εϋθραυστες ισορροπίες στην περιοχή.

Πάντως, ο Ερντογάν δείχνει να μπήκε στη Συρία για να μείνει, είτε άμεσα, με την παρουσία τουρκικών στρατευμάτων, είτε έμμεσα, με την επιβολή φίλα προσκειμένων συριακών αντικαθεστωτικών δυνάμεων. Η συνένωση των κουργδικών καντονιών και η δημιουργία της Ροτζάβα και της ενωμένης, πολυεθνικής, πολυπολιτισμικής και πολυθρησκευτικής Συρίας για την οποία αγωνίζεται το PYD (κουργδικό Κόμμα της Δημοκρατικής Ένωσης) απομακρύνεται προσωρινά, αλλά σίγουρα δεν εγκαταλείπεται.

■ Μαρία Κτιστάκη

Η νέα ένταση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας που προκλήθηκε στις αρχές Αυγούστου επιβεβαίωσε απλά την διόγκωση των ανισορροπιών μεταξύ των δύο χωρών. Με την συμφωνία του Μίνσκ να έχει μείνει στα χαρτιά, η σύγκρουση στην Ανατολική Ουκρανία διατηρείται σε ένα σταθερό επίπεδο και οι δύο πλευρές ενισχύουν με σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις όλη την συνοριακή γραμμή. Ενώ οι μάχες και οι βομβαρδισμοί στις Λαϊκές Δημοκρατίες του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ συνεχίζονται απρόσκοπτα, η νέα κρίση προκλήθηκε στην Χερσόνησο της Κριμαίας όπου η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασφαλείας της Ρωσίας (FSB) απέτρεψε στις 6 με 7 Αυγούστου στην Κριμαία ομάδα 7 ένοπλων σαμποτέρ που ομολόγησαν πώς σχεδίαζαν σύμφωνα με το FSB τρομοκρατικές επιθέσεις σε υποδομές της περιοχής. Σύμφωνα με το FSB οι επιθέσεις σχεδιάστηκαν από το υπουργείο Άμυνας της Ουκρανίας με σκοπό την αποσταθεροποίηση των σχέσεων των δύο χωρών πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου που διεξάγονται στην Ρωσία. Απαντώντας άμεσα το υπουργείο Άμυνας της Ρωσίας ανακοίνωσε ναυτικά γυμνάσια ετοιμότητας στην Κριμαία.

Από την άλλη, η ουκρανική πλευρά μίλησε για «προβοκάτσια», λέγοντας πώς η Ρωσία και ο Πρόεδρος Πούτιν θέλουν να υπονομεύουν τη συνάντηση της «Ομάδας της Νορμανδίας» (συμμετέχουν Γαλλία, Γερμανία, Ουκρανία, Ρωσία) που σχεδιαζόταν στο περιθώριο της Συνόδου του G20 στις αρχές Σεπτεμβρίου στην Κίνα, όπως και τις συμφωνίες του Μίνσκ, που έχουν γίνει κατόπιν διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του εν λόγω σχήματος. Ο πρό-

Ρωσία - Ουκρανία Ισορροπία του τρόμου

εδρος Πέτρο Ποροσένκο ανακοίνωσε επίσημα την έναρξη στρατιωτικών ασκήσεων και απείλησε με επιβολή στρατιωτικού νόμου αν η κατάσταση στην ανατολική Ουκρανία και στην Κριμαία επιδεινωθεί.

Η διατήρηση της έντασης στην Κριμαία αποτελεί για ουκρανούς και ιμπεριαλιστές μόνιμη στρατηγική επιλογή, και δεν χάνουν ευκαιρία να δηλώνουν σε όλους τους τόνους πως δεν έχουν αποδεχτεί την προσάρτηση της από την Ρωσία. Με αφορμή τα 25 χρόνια από την «ανεξαρτησία» της Ουκρανίας (βλ διάλυση ΕΣΣΔ 1991) οργανώθηκε στο Κίεβο στρατιωτική παρέλαση με τον Ποροσένκο να ζητά περισσότερη στρατιωτική βοήθεια και επέμβαση από τους ιμπεριαλιστές και οι ευρωπαίοι και αμερικάνοι αξιωματούχοι να πλειοδοτούν σε δηλώσεις ενάντια στην ρωσική «επιθετικότητα». Ταυτόχρονα συνεχίζεται η αντισοβιετική υστερία με την απαγόρευση να ακουστούν στην παρέλαση σοβιετικοί συνθέτες και με την αλλαγή των στρατιωτικών σχηματισμών από σοβιετικού σε δυτικού τύπου ενώ είναι καταιγιστικές οι νομοθετικές ρυθμίσεις fast track που προσαθούν να ξεμπερδέψουν με το σοβιετικό φάντασμα. Όσον αφορά την Κριμαία συνεχίζεται αμείωτη η επιβολή κυρώσεων από τους ιμπεριαλιστές σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα με κύριο σκοπό την παρεμπόδιση έργων υποδομής που έχουν στόχο να βοηθήσουν την οικονομική και στρατιωτική ενοποίηση με την Ρωσία.

Μετά την απώλεια της Κριμαίας, του Ντονμπάς και του Ντονέτσκ (ουσιαστικά

της βιομηχανικής παραγωγής της χώρας) η Ουκρανία γνωρίζει μια ιστορική οικονομική υποβάθμιση και αποσύνθεση. Η οικονομική και πολιτική εξάρτηση των ολιγαρχών τύπου Ποροσένκο από την Δύση παίρνει ακραίες μορφές κινδυνεύοντας να μετατρέψει τη χώρα σε μια ντε φάκτο αποικία βαλκανικού τύπου. Το χρέος της μεγαθύνει σε τέτοιο βαθμό που δεν μπορεί να διαχειριστεί με κανέναν τρόπο με τα «σχέδια διάσωσης» τύπου Ελλάδας να ακολουθούν το ένα το άλλο σχεδόν ανά εξάμηνο. Έτσι στο δάνειο 17,5 δις δολαρίων που δόθηκε από το ΔΝΤ στα μέσα του 2015 (που ανέβασε σε 40 δις τα συνολικά δάνεια μέσα σε δύο χρόνια) και παρότι έγινε κούρεμα στο 20% του ουκρανικού χρέους, μέσα στον Αύγουστο το ΔΝΤ ενέκρινε νέο δάνειο 2 δις δολαρίων. Η διατήρηση μιας όλο και μεγαλύτερης πολεμικής μηχανής, η συντήρηση του διεφθαρμένου πολιτικού προσωπικού και ενός στρατιωτικοποιημένου κρατικού μηχανισμού (όπου οι φασίστες του Δεξιού Τομέα έχουν αναλάβει περίοπτες θέσεις) κάνουν την Λαγκάρντ να βάζει βαθιά το χέρι στη τσέπη χωρίς πολλά λόγια.

Αυτή η κατάσταση οδηγεί την ουκρανική ολιγαρχία σε αντιφατικές επιλογές βιώνοντας να σφίγγει ο κλοιός της εξάρτησης. Πρόσφατα υπογράφηκε συμφωνία με την Κίνα για την μεταφορά τεχνολογίας και την επανεκκίνηση της παραγωγής από την τελευταία του μεγαλύτερου αεροπλάνου στον κόσμο, του σοβιετικού Antonov AN-225 Mriya (χωρητικότητας 250 τόνων) το

οποίο είχε πρωτοπαρραχθεί για μεταφορά του διαστημικού λεωφορείου Μπουράν. Η συμφωνία δεν πολυαρέσει στους αμερικανούς και δημιουργεί περισσότερες τριβές και εκατέρωθεν εκβιασμούς μεταξύ τους.

Οι βουλευτικές εκλογές της 18 Σεπτεμβρίου που διεξάγονται στην Κριμαία όπως και σε όλη την Ρωσική Ομοσπονδία έχουν χαρακτηριστεί παράνομες από την κυβέρνηση Ποροσένκο. Οι εκλογές έρχονται σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για την Ρωσία που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω της πτώσης των τιμών πετρελαίου και των μεγάλων στρατιωτικών δαπανών (ανακοίνωσε 1,1 τρις ρούβλια για 2016-2020). Αυτές τις δυσκολίες προσπαθεί να προσανατολιστεί πέρα από το υπάρχον (καθαρά ενεργειακό) οικονομικό της μοντέλο προς την γεωργία και την βιομηχανία ενώ ταυτόχρονα διευρύνει τις οικονομικές συμμαχίες στην Άπω Ανατολή. Διοργανώθηκε πρόσφατα στη χώρα και το **Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ** (συμμετέχουν 60 χώρες ανάμεσα τους Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Κίνα) όπου υπογράφηκαν πάνω από 200 συμφωνίες αξίας 26 δις δολαρίων. Στις εκλογές εκλέγονται 450 βουλευτές της κρατικής Δούμας, του ενός από τα δύο νομοθετικά σώματα της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Σήμερα η «Ενωμένη Ρωσία» του Βλαντιμίρ Πούτιν έχει τις 238 έδρες έχοντας κερδίσει το 49,3% των ψήφων το 2011.

Το ΝΑΤΟ συνεχίζει να συγκεντρώνει τεράστιες δυνάμεις με στόχο να δημιουργήσει στόλο στην Μαύρη Θάλασσα, διευρύνει την αντιπυραυλική «ασπίδα» σε Ρουμανία, Βουλγαρία, ετοιμάζει νέες βάσεις σε Πολωνία, και στις Βαλτικές χώρες φέρνοντας τα μαύρα σύννεφα του πολέμου όλο και πιο κοντά στην περιοχή μας.

80 χρόνια από τις Δίκες της Μόσχας

«Η ιστορία δεν θα συγχωρέσει ούτε μία σταγόνα αίμα που προσφέρθηκε στον καινούργιο Μολώχ της αυθαιρεσίας και του προνομίου» - Λέον Τρότσκι

Οι «Δίκες της Μόσχας» ήταν μία πληθώρα από διώξεις, καταδίκες και εκτελέσεις, που διήρκησαν από τον Αυγουστο του 1936 έως το 1938. Ενορχηστρωμένες από την σταλινική γραφειοκρατία, είχαν στόχο την εκκαθάριση του μπολσεβίκου κόμματος, του κρατικού μηχανισμού και της κοινωνίας από οποιαδήποτε αντιπολιτευτική δύναμη ή φωνή.

Οι Δίκες της Μόσχας ήταν εικονικές δίκες, παρωδία δικαιοσύνης, καθώς ήταν εξ ολοκλήρου στηριγμένες στη μεσαιωνική πρακτική της ομολογίας των κατηγορουμένων, κατόπιν βάρβαρων ψυχολογικών και σωματικών βασανιστηρίων. Οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό στοιχείο απουσίαζε. Η συνηθέστερη κατηγορία - ομολογία ήταν η συγκρότηση ενός «αντεπαναστατικού τροτσκιστικού» κέντρου, το οποίο σε συνεργασία με τον ιαπωνικό και γερμανικό φασισμό επιδίωκε υποτίθεται την παλινόρθωση του καπιταλισμού, μέσω της οργάνωσης σαμποτάζ στη σοβιετική οικονομία και το στρατό, δολοφονιών μελών της κυβέρνησης κ.α. Μόνιμη επωδός των ομολογιών ήταν ότι αρχι-οργανωτής ήταν ο εξόριστος Τρότσκι.

Οι δίκες της Μόσχας τραυμάτισαν σοβαρά τον Σοσιαλισμό, συνδέοντάς τον στη συνείδηση των εργαζομένων στις καπιταλιστικές χώρες με ένα καθεστώς τρόμου, ζόφου, ανελευθερίας και ταπείνωσης της ανθρώπινης προσωπικότητας. Το σοκ ήταν τόσο ισχυρό, που προκάλεσε σύγχυση στο εργατικό κίνημα σχετικά με τη φύση και τον ταξικό χαρακτήρα της Σοβιετικής Ένωσης. Επίσης υπήρξαν μακροχρόνιες επιπτώσεις στη συνείδηση των εργαζομένων της ίδιας της Σοβιετικής Ένωσης. Συνεπώς, όταν ξεσπούσαν ελπιδοφόρες πολιτικές επαναστάσεις και κινήματα στα εκφυλισμένα/παραμορφωμένα εργατικά κράτη (Ανατολική Γερμανία 1953, Ουγγαρία 1956,

Πράγα 1968, Πολωνία 1980), η σοβιετική/ρωσική εργατική τάξη, η ισχυρότερη του Ανατολικού Μπλόκ, δεν ήταν σε θέση να στοιχισθεί με αυτές. Τέλος, εξαφανίζοντας όλα τα έμπερα και δοκιμασμένα στελέχη του Κόκκινου Στρατού, η Σοβιετική Ένωση υπέστη στρατιωτική κατάρρευση στις αρχές του Β' Π.Π., που παραλίγο να της κοστίζει την ύπαρξή της.

Τα γιγάντια αυτά εγκλήματα απαιτούν μια εξήγηση. Όσοι υποστηρίζουν ότι ο Λένιν δημιούργησε το κόμμα, το κόμμα δημιούργησε τον Στάλιν και συνεπώς τα δύο πρόσωπα και οι πολιτικές τους ταυτίζονται ή έχουν μία συνέχεια, σκέφτονται εντελώς τυπικά, α-ιστορικά και λανθασμένα. Το επιχείρημα αυτό το χρησιμοποιούν τόσο οι αστοί (και οι αναρχικοί), για να δυσφημίσουν, επικαλούμενοι τη φρίκη του σταλινισμού, τον Λένιν, τη σοσιαλιστική επανάσταση και τον μαρξισμό, όσο και οι σταλινικοί για να δικαιολογήσουν, στο όνομα του Λένιν, τα εγκλήματά τους. Ιδιαίτερα οι σταλινικοί απολογητές, πριν ψελλίσουν οτιδήποτε για την υποτιθέμενη «πολιτική πάλη» που κέρδισε ο Στάλιν και με την οποία τάχα κυριάρχησε στο κόμμα, θα πρέπει να αναλογιστούν τα ποτάμια αίματος που χωρίζουν το μπολσεβίκικο κόμμα από τον σταλινισμό. Το αποκορύφωμα του αιματινού μύλου, που άλεσε το κόμμα, ήταν οι Δίκες της Μόσχας.

Οι δίκες στόχευαν αφενός στην εξολόθρευση ηγετικών στελεχών του μπολσεβίκου κόμματος, κυρίως της προεπαναστατικής και εμφυλιακής γενιάς. Από τις δίκες ξεχωρίζουν αυτές του Αυγούστου του 1936, του Ιανουαρίου του 1937, του Ιουνίου του 1937 και του Μαρτίου του 1938, οι οποίες κατέληξαν στην εκτέλεση πολλών σημαντικών προσωπικοτήτων του κόμματος και του στρατού, συμπεριλαμβανομένων των Κάμενεφ, Ζηνόβιεφ, Ράντεκ, Πιατακόβ, Τουχατσέφσκι, Ρίκοβ, Ρακόφσκι, Κρεστίνσκι, Σοκόλνικοβ, Αντόνοφ-Οβσέγενο κ.α. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα 26 τακτικά μέλη της Κεντρικής Επιτροπής (Κ.Ε.) του 10ου συνεδρίου (δηλαδή της τελευταίας Κ.Ε. όπου συμμετείχε ο Λένιν) τα δεκα-

επτά εκτελέστηκαν ή δολοφονήθηκαν. Από τα δέκα τακτικά μέλη του Πολιτικού Γραφείου των μπολσεβίκων το 1922, εκτελέστηκαν τα έξι. Ακόμα, τα μέλη της ανώτατης και ανώτερης ηγεσίας του Κόκκινου Στρατού, που είχαν αναδειχθεί κερδίζοντας τον εμφύλιο πόλεμο, εκτελέστηκαν ως συνωμότες. Τρεις από τους πέντε στρατάρχες, τρεις από τους τέσσερις διοικητές στρατιών και οι δώδεκα υποδιοικητές τους, 60 από τους 97 διοικητές σωμάτων στρατού, και οι 136 από τους 199 διοικητές μεραρχιών τουφεκίστηκαν.

Αφετέρου, οι δίκες των στελεχών συνοδεύτηκαν από ένα μαζικό πογκρόμ εναντίον της εργατικής τάξης και ιδιαίτερα των μελών του κομμουνιστικού κόμματος. Σύμφωνα με πηγές που δημοσιεύτηκαν το 1990, τη δεκαετία του 1930 καταδικάστηκαν για «αντεπαναστατικές δραστηριότητες» 3.777.234 άτομα, εκ των οποίων εκτελέστηκαν οι 789.098. Ακόμη και εάν δεχτούμε ότι τα τελευταία στοιχεία είναι διογκωμένα, δεν αναιρείται ο αιμοσταγής χαρακτήρας και η έκταση των εκκαθαρίσεων.

Από το αιματηρό κοσκίνισμα στο οποίο υπέβαλλε η γραφειοκρατία την εργατική τάξη, το κόμμα και τον κρατικό μηχανισμό, δεν γλίτωσαν ούτε όσοι συντάσσονταν μαζί της, ούτε όσοι είχαν επιλεγεί απ' αυτήν. Η σφαγή είχε στόχο όχι μόνο τη γενιά της επανάστασης και του εμφυλίου, αλλά και όσους έστω και αμυδρά ή αγνά είχαν σχέση μαζί της. Χαρακτηριστικά, το 70% των μελών της Κεντρικής Επιτροπής, που είχε εκλεγεί στο 17ο Συνέδριο, τον Ιανουάριο του 1934, εξοντώθηκε, όπως και 1.108 από τους 2.066 αντιπροσώπους του

εν λόγω συνεδρίου.

Τα εγκλήματα του Στάλιν και των συνεργατών του εξηγούνται μόνο από τη φύση και την κοινωνική θέση του γραφειοκρατικού στρώματος. Η γραφειοκρατία, αρχικά επανδρωμένη από παλαιά στελέχη του τσαρικού μηχανισμού και μικροαστικά στρώματα που προέκυψαν από τη Νέα Οικονομική Πολιτική, εξελίχθηκε σε ένα στρώμα διευθυνόντων στην οικονομία, στη διοίκηση και στο μηχανισμό του εργατικού κράτους, το οποίο απολάμβανε σημαντικά υλικά προνόμια. Την προνομιακή της θέση τη διαφύλαξε με την απαλλοτρίωση της πολιτικής εξουσίας από την εργατική τάξη, μέσω της απονέκρωσης των σοβιέτ, της εσωκομματικής δημοκρατίας των μπολσεβίκων και συνολικότερα της δημοκρατίας στην πολιτική και κοινωνική ζωή. Παρά την επικράτησή της στα τέλη της δεκαετίας του '20, όσο η συλλογική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής παρέμενε, η γραφειοκρατία κινδύνευε από μια ενδεχόμενη πολιτική επανάσταση των μαζών. Η εύθραυστη εξουσία της την οδηγούσε στην επιβολή ενός βάρβαρου αστυνομικού καθεστώτος.

Ο Τρότσκι, η Αριστερή Αντιπολίτευση και η Τέταρτη Διεθνής διώχθηκαν εξαιρετικά άγρια από τη γραφειοκρατία επειδή ήταν η συνέχεια του μπολσεβικισμού, του επαναστατικού μαρξισμού και το πολιτικό εκείνο ρεύμα που εξηγούσε τα εγκλήματα και τη φύση της εξουσίας της γραφειοκρατίας στους εργάτες όλου του κόσμου, παλεύοντας για τη Σοσιαλιστική Δημοκρατία.

■ Σηφάκης Κωνσταντίνος

80 χρόνια από την εγκαθίδρυση της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου

«Καθεστώς της 4ης Αυγούστου» ονομάστηκε η δικτατορία που επιβλήθηκε από τον Μεταξά στις 4 Αυγούστου 1936 μέχρι και την κατάληψη της χώρας από τους Γερμανούς, τον Απρίλιο του 1941, τρεις μήνες μετά τον θάνατο του δικτάτορα.

Η περίοδος 1922-1936 στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από μια παρατεταμένη και διαρκώς διογκούμενη οικονομική κρίση (χρεοκοπία το 1932) και βαθιά κρίση των πολιτικών κομμάτων και συνολικά του κοινοβουλευτικού αντιπροσωπευτικού συστήματος. Η κρίση των κομμάτων διαπερνούσε το σύνολο των αστικών κομματικών σχηματισμών, τόσο της μοναρχικής όσο και της λεγόμενης «δημοκρατικής παράταξης». Και οι δυο σχηματισμοί δεν μπορούσαν να δώσουν λύση στην τεραστίων διαστάσεων οικονομική κρίση και στα ζωτικά προβλήματα των φτωχότερων στρωμάτων. Η πολιτική κρίση έμοιαζε αρχικά να αποτελεί μια απλή συνέχεια του «εθνικού διχασμού» του 1916 αλλά οι πολιτικές εξελίξεις που ακολούθησαν έκαναν αντιληπτό ότι είχε πολύ βαθύτερες ρίζες.

Για την στοιχειώδη διατήρηση του ελληνικού καπιταλισμού μέσα στη δίνη της σφοδρής παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του μεσοπολέμου, ήταν απαραίτητο να καταβαραθρωθούν τα ήδη χαμηλά μεροκάματα της εργατικής τάξης. Επιπλέον, μπροστά στον διαφαινόμενο πόλεμο και την συμμετοχή της ελληνικής αστικής τάξης στο πλευρό των ά-

γλων ιμπεριαλιστών έπρεπε να εξαφανιστούν τα πολιτικά, δημοκρατικά δικαιώματα και οι ελευθερίες της εργατικής τάξης, ώστε η τελευταία να καταστεί ανίσχυρη να αντιδράσει και να συρθεί στο σφαγείο του πολέμου.

Ωστόσο οι εσώτερες ανάγκες του χρεοκοπημένου ελληνικού καπιταλισμού και της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού καθώς και τα αντίστοιχα σχέδια της ελληνικής αστικής τάξης δεν θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν αν η εργατική τάξη κατόρθωνε να επιβάλλει την δικιά της λύση. Αλλά δεν μπόρεσε κι αυτό οφείλεται αποκλειστικά στην προδοτική ηγεσία του ΚΚΕ.

Στις 19 Φεβρουαρίου του 1936, ο Σοφούλης του Φιλελεύθερου Κόμματος και ο Σκλάβαινας του ΚΚΕ συνάπτουν μια προδοτική για την εργατική τάξη συμμαχία, την ελληνική εκδοχή του Λαϊκού Μετώπου. Με αυτήν την συμφωνία, το ΚΚΕ υπέτασε ουσιαστικά την εργατική τάξη στην ηγεσία και στα συμφέροντα του Φιλελεύθερου Κόμματος, δηλαδή στα συμφέροντα της αστικής τάξης, με την προσμονή αυτή η τελευταία να μην πέσει στην αγκαλιά του φασίστα Μεταξά. Με άλλα λόγια, δεν «κάνουμε επανάσταση, δεν κάνετε φασισμό». Το αποτέλεσμα ήταν η προδοσία της εξέγερσης του Μάη του '36 στην Θεσσαλονίκη - που θα μπορούσε με την πολιτική που πρότειναν οι τροτσκιστές τότε (που ήταν υπαρκτή δύναμη μέσα στο κίνημα και στις επιτροπές του αλλά μειοψηφία) να

μετατραπεί σε πανεθνική προεπαναστατική κατάσταση, ανοίγοντας το δρόμο προς την επανάσταση της ελληνικής εργατικής τάξης.

Με την αποτυχία της εξέγερσης και την απογοήτευση της εργατικής τάξης, εκληρώθηκε και η δεύτερη αιτία για τη δικτατορία (πέρα από την κρίση του συστήματος και την ανικανότητα της αστικής τάξης και των κομμάτων της), δηλαδή η ήττα της εργατικής τάξης, και συνεπώς άνοιξε ο δρόμος για τον Μεταξά.

Κύριο γνώρισμα της Δικτατορίας της 4ης Αυγούστου ήταν ο σφοδρός αντικομμουνισμός - εξάλλου η επιβολή της στηρίχθηκε στην υποτιθέμενη «κομμουνιστική απειλή». Η διώξη του κομμουνισμού υπήρξε συστηματική και απέβλεπε στην εξαφάνισή του. Η δικτατορία είχε στείλει ορισμένα κορυφαία στελέχη της Ασφάλειας στην Γκεστάπο για εκπαίδευση στη δίωξη και αντιμετώπιση του κομμουνισμού. Το καθεστώς ενίσχυσε το νομικό του οπλοστάσιο με νέους νόμους, όπως τον νόμο 117/1936 «περί μέτρων προς καταπολέμηση του κομμουνισμού». Σύμφωνα με τα στοιχεία του υφυπουργείου Ασφαλείας, οι συλληφθέντες ανήλθαν σε 50.000 περίπου. Οι διώξεις πήραν τεράστιες διαστάσεις: Παλιοί συνδικαλιστές, εκπαιδευτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι απολύθηκαν και διώχθηκαν. Καλλιεργήθηκε το πνεύμα της καταδόσεως υπόπτων και καθιερώθηκε τότε για πρόσληψη σε δημόσιες υπηρεσίες και για είσοδο σε

στρατιωτικές σχολές το «πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων». Τα πολιτικά κόμματα απαγορεύτηκαν, οι πολιτικοί εξορίστηκαν ή τέθηκαν σε κατ' οίκον περιορισμό.

Μια από τις πρώτες πράξεις της δικτατορίας ήταν το κάψιμο των προοδευτικών βιβλίων που κατασχέθηκαν από βιβλιοπωλεία, πρακτορεία και σπίτια συλληφθέντων. Τα βιβλία που κήκον σε δημόσιους χώρους από μέλη φασιστικών οργανώσεων, στελέχη του καθεστώτος και πληρωμένους μπράβους, ήταν ελληνικών και ξένων συγγραφέων. Εκτός από τα έργα των Μαρξ, Ένγκελς, Λένιν, Πλεχάνοφ και άλλων κλασικών του μαρξισμού, κήκον και έργα των Γκόρκι, Ντοστογιέφσκι, Τολστόι, Γκαίτε, Δαρβίνου, Φρόιντ, Ανατόλ Φρανς, Μπέρναρ Σω, Παπαδιαμάντη, Καζαντζάκη, Καρκαβίτσα, Κορδάτου και άλλων.

Οι προσπάθειες του Μεταξά να προσδώσει στο καθεστώς έναν μαζικό χαρακτήρα ανάλογο του ιταλικού φασισμού και του γερμανικού ναζισμού, έμειναν χωρίς αποτέλεσμα, καθώς το μεταξικό καθεστώς σε όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του δεν είχε ευρύτατη λαϊκή υποστήριξη από τα μικροαστικά στρώματα, και συνεπώς δεν μπόρεσε να μετατραπεί σε ένα καθαρόαιμο φασιστικό καθεστώς. Η επιβολή πάντως της δικτατορίας καταδεικνύει τα ολέθρια αποτελέσματα που μπορούν να έχουν για την εργατική τάξη και τις ευρύτερες λαϊκές μάζες οι λανθασμένες σταλινικές πολιτικές περί «Λαϊκών Μετώπων, «δημοκρατικών σταδίων» και συμμαχίας με το υποτιθέμενο προοδευτικό κομμάτι της ελληνικής αστικής τάξης.

80 χρόνια από την «Προδομένη Επανάσταση» του Λέον Τρότσκι

Το καλοκαίρι του 1936, ο Λέον Τρότσκι ολοκληρώνει τη συγγραφή της «Προδομένης Επανάστασης», ενός από τα πιο φημισμένα έργα του, παρουσιάζοντας την πρώτη ολοκληρωμένη μαρξιστική ανάλυση του φαινομένου του γραφειοκρατικού εκφυλισμού ενός εργατικού κράτους.

Η σοσιαλιστική επανάσταση, κόντρα στις προβλέψεις του Μαρξ, θριάμβευσε πρώτα όχι σε μια αναπτυσσόμενη καπιταλιστική χώρα, αλλά στην αχανή τσαρική αυτοκρατορία, που σε πολλές πτυχές της οικονομικής και κυρίως πολιτιστικής της ανάπτυξης βρισκόταν ακόμα σε μεσαιωνικό στάδιο. Οι μπολσεβίκοι και η ηγεσία τους είχαν επίγνωση των δυσκολιών, βασιζόνταν όμως στο επαναστατικό παράδειγμα που θα έδιναν στους εργάτες της αναπτυσσόμενης Δύσης και στην προοπτική σχετικά γρήγορων επαναστατικών νικών εκεί, ιδιαίτερα στη Γερμανία. Η επέκταση της επανάστασης στην Ευρώπη εμποδίστηκε από την προδοσία της σοσιαλδημοκρατίας, που δεν δίστασε να προβεί σε εγκλήματα για να κρατήσει όρθιο το καπιταλιστικό καθεστώς. Στην ίδια τη Ρωσία, οι μπολσεβίκοι είχαν να αντιμετωπίσουν την ένοπλη αντεπανάσταση των λευκών φρουρών και την ιμπεριαλιστική επέμβαση.

Το 1921, μετά από επτά χρόνια συνεχών πολέμων και ανυπολόγιστων καταστροφών, το χάος και ο λιμός κυριαρχούσαν σχεδόν παντού. Παρά την τραγική αυτή αφετηρία, το νεαρό εργατικό κράτος μπόρεσε μέσα σε 15 μόλις χρόνια να γίνει η τρίτη βιομηχανική δύναμη στον κόσμο, με ασύλληπτους και άπιαστους υπό συνθήκες καπιταλισμού ρυθμούς ανάπτυξης – αποδεικνύοντας την υπεροχή της σοσιαλιστικά σχεδιασμένης οικονομίας. Όμως το τίμημα των θυσιών και της παρατεταμένης απομόνωσης της

επανάστασης σε μια καθυστερημένη χώρα αποδείχτηκε εξαιρετικά βαρύ. Όπως ήταν φυσικό, μέσα σε συνθήκες καθημερινής πάλης για επιβίωση, η πολιτική δραστηριότητα των εργαζόμενων μαζών καταβαρβρώθηκε, η πολιτική εξουσία έπαψε να ασκείται από τα δικά τους όργανα, τα εργατικά συμβούλια (σοβιέτ). Χιλιάδες από τους καλύτερους επαναστάτες εργάτες είχαν χαθεί στον εμφύλιο πόλεμο ή από τις κακουχίες. Οι μπολσεβίκοι ήταν αναγκασμένοι να χρησιμοποιήσουν «ειδικούς» που δεν προέρχονταν από την εργατική τάξη – πολλές φορές ακόμα και στελέχη του τσαρικού καθεστώτος – σε κάθε τομέα, από την οργάνωση της παραγωγής μέχρι την παιδεία και τον στρατό, για να μπορέσουν στοιχειωδώς να στήσουν τη χώρα στα πόδια της. Ανά τα στελέχη, μαζί με καριερίστες που είχαν εισχωρήσει στο μπολσεβίκο κόμμα μετά την οριστική επικράτησή του, αποτέλεσαν ένα ιδιαίτερο γραφειοκρατικό κοινωνικό στρώμα, που μπόρεσε να αποσπάσει μεγάλα υλικά προνόμια και, βαθμιαία, και την πολιτική εξουσία, εκμεταλλευόμενο την υποχώρηση της πολιτικής δραστηριότητας του προλεταριάτου. Ο Στάλιν δεν ήταν παρά το πολιτικό πρόσωπο που, λόγω του αδιάτακτου χαρακτήρα του και της δίψας του για εξουσία, αποτέλεσε τον ιδανικό πολιτικό εκφραστή των ιδιαίτερων συμφερόντων του γραφειοκρατικού μηχανισμού.

Ωστόσο, αυτή η κατάσταση ήταν κάθε άλλο παρά σταθερή και μπορούσε να ανατραπεί, εφόσον οι εργαζόμενες μάζες της Σοβιετικής Ένωσης επανέρχονταν στο προσκήνιο, διεκδικώντας το δικαίωμά τους να καθορίζουν την πορεία της χώρας. Οι σταλινικοί γραφειοκράτες είχαν πλήρη επίγνωση της εύθραυστης φύσης της εξουσίας τους και κινήθηκαν αδιάτακτα για τη διατήρησή της σε δύο κατευθύνσεις: αφενός στη δημιουργία ενός τερατώδους κατασταλτικού

μηχανισμού, ικανού για κάθε είδους εγκλήματα, αφετέρου στο ανοιχτό σαμποτάρισμα κάθε προσπάθειας επέκτασης της διεθνούς επανάστασης, καθώς αυτή θα οδηγούσε σε κατακόρυφη άνοδο του ηθικού και της πολιτικής δραστηριότητας των εργαζόμενων στη Σοβιετική Ένωση και στη σχεδόν βέβαιη πολιτική συντριβή της γραφειοκρατίας. Ο Στάλιν και το επιτελείο του χρησιμοποίησαν αδιάτακτα τον κυρίαρχο ρόλο του σοβιετικού κόμματος μέσα στην Κομμουνιστική Διεθνή (ΚΔ) για να ποδηγετήσουν τα Κομμουνιστικά Κόμματα –ακόμα και με απευθείας διορισμό των ηγεσιών τους– και να επιβάλουν παντού τις αντεπαναστατικές θεωρίες της «επανάστασης κατά στάδια» και του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα».

Στην «Προδομένη Επανάσταση», ο Τρότσκι απαντά και σε ένα κρίσιμο και για τη σημερινή εποχή ερώτημα, τονίζοντας ότι ο γραφειοκρατικός εκφυλισμός της επανάστασης κάθε άλλο παρά αναπόφευκτος ήταν. Από την πρώτη στιγμή της συγκρότησής της, το 1923, η Αριστερή Αντιπολίτευση πάλεψε με τεράστιο κόστος και θυσίες ενάντια στη σταλινική γάγγραινα, παρουσιάζοντας ένα πρόγραμμα άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας, σε τρεις κύριους άξονες: α) τη συγκέντρωση της ενέργειας του μπολσεβίκο κόμματος και του συνόλου της εργατικής τάξης στον στόχο της ταχείας εκβιομηχάνισης της χώρας, που θα ανόρθωνε άμεσα το υλικό και ηθικό επίπεδο, την οικονομική και πολιτική ισχύ του προλεταριάτου της Σοβιετικής Ένωσης, β) την πλήρη αποκατάσταση της εργατικής δημοκρατίας στο κόμμα και στα σοβιέτ, γ) τη διόρθωση των λαθών στην πολιτική της ΚΔ, για την αποφασιστική προώθηση της διεθνούς επανάστασης. Η τελική επικράτηση του σταλινισμού οφείλεται αφενός στην καθοριστική επίδραση των ηττών της επανάστασης σε σειρά άλλων χωρών στο ηθικό

του προλεταριάτου, αφετέρου στο γεγονός ότι η μεγάλη πλειονότητα του στελεχικού δυναμικού των μπολσεβίκων είτε υποτίμησε το γραφειοκρατικό φαινόμενο, είτε στήριξε τη σταλινική γραφειοκρατία λόγω προσωπικών υπολογισμών, είτε συνθηκολόγησε μπροστά στις δυσκολίες και τις διώξεις.

Τέλος, ο Τρότσκι απάντησε και στις αντιεπιστημονικές θεωρίες, που αναπτύχθηκαν εκείνη την εποχή αλλά και αργότερα, περί παλινόρθωσης του καπιταλισμού στη Σοβ. Ένωση, τονίζοντας ότι η ταξική της φύση ως κράτος παρέμενε εργατική, καθώς η γραφειοκρατία δεν είχε καταφέρει να συγκροτηθεί σε νέα εκμεταλλεύτρια τάξη και να καταργήσει τη συλλογική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής. Ωστόσο, η πρόβλεψή του ότι αυτό θα γινόταν αργά ή γρήγορα, εφόσον η γραφειοκρατία δεν ανατρεπόταν από μια νικηφόρα πολιτική επανάσταση, επαληθεύθηκε με τραγικό τρόπο το 1989-91.

■ Γιάννης Χαλάς

Στις 20 Αυγούστου 1940 στο Κοινοβούλιο του Μεξικού, ο σταλινικός πράκτορας Ραμόν Μερκαντέρ έκοψε το νήμα της ζωής του μεγάλου επαναστάτη και θεωρητικού του μαρξισμού, Λέον Τρότσκι. Η παγκόσμια εργατική τάξη έχασε έναν μεγάλο θεωρητικό, πολιτικό και στρατιωτικό ηγέτη, ενώ η σταλινική γραφειοκρατία κατάφερε να απαλλαγεί από τον κυριότερο πολιτικό της αντίπαλο.

Ο Τρότσκι γεννήθηκε το 1879 στο χωριό Γιανόφκα της Ουκρανίας. Σε νεαρή ηλικία εντάχθηκε στο επαναστατικό κίνημα και το 1897 ίδρυσε στο χωριό Νικολάγιεφ την επαναστατική οργάνωση Εργατική Ένωση Νότιας Ρωσίας. Ένα χρόνο μετά συλλαμβάνεται και ύστερα από δυο σχεδόν χρόνια κράτησης, εξορίζεται στη Σιβηρία. Το 1902 καταφέρνει να δραπέτευσει και καταλήγει στο Λονδίνο, όπου και συναντάει για πρώτη φορά τον Λένιν.

Το 1905, επιστρέφει στη Ρωσία και συμ-

76 χρόνια από τη δολοφονία του Τρότσκι

μετέχει στην επανάσταση, όπου και διακρίνεται ως ένας από τους κυριότερους ηγέτες και εκλέγεται πρόεδρος του Σοβιέτ της Πετρούπολης. Συλλαμβάνεται το 1906 και μέσα στη φυλακή ξεκινάει την συγγραφή του έργου του «Αποτελέσματα και Προοπτικές», στο οποίο διατύπωσε σε μια πρώτη μορφή, βασιζόμενος στα διδάγματα του 1905, την περίφημη θεωρία του για τη Διαρκή Επανάσταση. Το 1907 εξορίζεται στη Σιβηρία. Δραπέτευει και πηγαίνει στο Λονδίνο και μετά στη Βιέννη, όπου θα μείνει μέχρι το 1914. Με το ξέσπασμα του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου, πηγαίνει στη Ζυρίχη και μετά στο Παρίσι. Το 1915-16 συμμετέχει στις αντιπολεμικές συλλογικές του Τσίμερβαλντ και του Κιενταλ. Για την αντιπολεμική και διεθνοιστική του δράση απελάθηκε απ' τη Γαλλία στην Ισπανία, και από εκεί στις ΗΠΑ.

Η θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης αποτέλεσε το βάθρο στο οποίο στηρίχτηκε η νίκη της Οκτωβριανής Επανάστασης. Ο Λένιν, επιστρέφοντας από την εξορία, ουσιαστικά υιοθέτησε τη θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης, με τις περιφημες «Θέσεις του Απρίλη» και το σύνθημα «όλη η εξουσία στα σοβιέτ». Ο Τρότσκι επέστρεψε και αυτός στη Ρωσία τον Μάη του 1917, εντάχθηκε στο κόμμα των μπολσεβίκων και, χάρη στις οργανωτικές και στρατιωτικές του ικανότητες, συνέβαλε αποφασιστικά στη νίκη του Οκτώβρη από τη θέση του προέδρου της Στρατιωτικής Επανάστατικής Επιτροπής του Σοβιέτ της Πετρούπολης. Το 1918, ενώ η νεαρή εργατική δημοκρατία αντιμετώπιζε θανάσιμο κίνδυνο

από τους λευκοφρουρούς και την επέμβαση των ιμπεριαλιστών, ο Τρότσκι δημιούργησε σχεδόν από το μηδέν τον Κόκκινο Στρατό και πέτυχε μέχρι το 1921 να συντριψει την αντεπανάσταση.

Ωστόσο, οι τεράστιες καταστροφές και η εξαθλίωση από τους πολέμους, η απώλεια χιλιάδων πρωτοπόρων εργατών και στελεχών και οι ήττες της επανάστασης στην Ευρώπη, διευκόλυναν την άνοδο μίας γραφειοκρατικής κάστας μέσα στο κράτος και το κόμμα, που αφαιρέσε την εξουσία από τα σοβιέτ. Ο Στάλιν ήταν ο πολιτικός εκφραστής των συμφερόντων των γραφειοκρατών. Η ασθένεια και ο θάνατος του Λένιν επιτάχυναν τις εξελίξεις. Ο Τρότσκι, δημιουργώντας την Αριστερή Αντιπολίτευση το 1923, αφιέρωσε την υπόλοιπη ζωή του στην αντιμετώπιση του γραφειοκρατικού εκφυλισμού. Οι σταλινικοί, αρχικά με τη φήμιση της Αριστερής Αντιπολίτευσης και την απόκρυψη των θέσεών της από τα μέλη του κόμματος και τις μάζες, και στη συνέχεια με μια συστηματική εκστρατεία διώξεων εναντίον της, επικράτησαν πλήρως μέχρι το 1927. Το 1928 ο Τρότσκι διαγράφηκε από το κόμμα και εξορίστηκε στο Καζακστάν. Κινηγημένος από τις αστικές κυβερνήσεις και τους πράκτορες του Στάλιν, θα καταφύγει διανοητικά στην Τουρκία, τη Γαλλία, τη Νορβηγία και τελικά στο Μεξικό το 1936.

Λόγω της βαθιάς πολιτικής χρεοκοπίας της Κομμουνιστικής Διεθνούς και τον εκφυλισμό της από τον σταλινισμό, ο Τρότσκι διακηρύσσει την κατάρρευση της 3ης Διεθνούς και την ανάγκη για νέα επαναστατικά κόμμα-

τα και νέα Διεθνή. Το 1936, με το μνημειώδες έργο του «Προδομένη Επανάσταση», ανέλυσε με υποδειγματικό τρόπο το γραφειοκρατικό φαινόμενο, αλλά και τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κατάσταση στη Σοβιετική Ένωση. Ο Τρότσκι ξεσκεπάσε συστηματικά τα σταλινικά εγκλήματα και με αδιάσειστα στοιχεία αποκάλυψε την πλεκτάνη των δικών - παρωδία της Μόσχας.

Κόντρα στα εγκλήματα ενάντια στα στελέχη και τους οπαδούς της Αριστερής Αντιπολίτευσης σ' όλο τον κόσμο, συνέχεται στο Παρίσι το 1938 το Ιδρυτικό Συνέδριο της Τέταρτης Διεθνούς, υιοθετώντας το Μεταβατικό Πρόγραμμα, γραμμένο απ' τον Τρότσκι, που θεωρούσε την ίδρυσή της ζωτική για τη διατήρηση της συνέχειας του επαναστατικού μαρξισμού. Το τιτάνιο αυτό έργο συνέχισης των επαναστατικών παραδόσεων και της μαρξιστικής πολιτικής στο μεσονύκτιο του αιώνα ήταν και το «μεγαλύτερο έργο στη ζωή μου» όπως το χαρακτήρισε και ο ίδιος.

Η ανάγκη για το σταλινικό καθεστώς να βγάλει από τη μέση τον επικίνδυνο αντίπαλο ήταν μια επιτακτική. Στις 20 Αυγούστου το 1940 δέχθηκε επίθεση μέσα στο ίδιο του το σπίτι από τον Ραμόν Μερκαντέρ με ορειβατική αξίνα στο κρανίο, και μία μέρα μετά υπέκυψε στα τραύματά του. Ο σταλινισμός και η λαίλαπα της αντεπανάστασης μπορεί να σκότωσαν τον Τρότσκι, μα δεν μπόρεσαν μαζί μ' αυτόν να σκοτώσουν και την κληρονομιά που άφησε πίσω του, εφόδιο για τους επαναστάτες μαρξιστές και για το παγκόσμιο προλεταριάτο.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Τα αδιέξοδα και η προσέγγιση με την Ρωσία

Στα τέλη Ιουνίου, λίγο πριν το αποτυχημένο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου στην Τουρκία, το Κρεμλίνο ανακοίνωσε ότι ο Ερντογάν έστειλε επιστολή στον Πούτιν ζητώντας συγγνώμη για την κατάρριψη ρώσικου αεροπλάνου στις 24-11-2015 πάνω από την Συρία. Η ετεροχρονισμένη και ταπεινωτική αυτή συγγνώμη έχει σαν στόχο την βελτίωση των σχέσεων Τουρκίας - Ρωσίας που είχαν παγώσει με κύρια αιτία τις γεωστρατηγικές διαφορές των δυο χωρών στην Συρία. Η προσπάθεια της Τουρκίας να αποκτήσει πολιτικό έλεγχο στην Συρία μετά την απομάκρυνση του καθεστώτος Άσαντ, αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης της αραβικής άνοιξης στην χώρα και την μετατροπή της σε εμφύλιο, την έφερε σε **ευθεία αντιπαράθεση με την Ρωσία και με το Ιράν** που επίσης στηρίζει τον Άσαντ. Η κατάρριψη του αεροσκάφους είχε σαν στόχο να εξωθήσει το ΝΑΤΟ να επέμβει ανοικτά στην Συρία και να επιβάλλει μια δικτατορία των Δυτικών ιμπεριαλιστών.

Ωστόσο μια σειρά από **παράγοντες** υποχρέωσαν την Τουρκία σε αναδίπλωση. Τα περιοριστικά μέτρα που πήρε η Ρωσία σε βάρος της Τουρκίας, ως απάντηση στην επιθετική τακτική του Ερντογάν, είχαν σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία της Τουρκίας. Ο αριθμός των ρώσων τουριστών κατά τις δυο πρώτες εβδομάδες του Ιουνίου σχεδόν εκμηδενίστηκε, κάτι που θα μεταφραστεί σε απώλεια 8-9 δις δολαρίων. Το πάγωμα της κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου Turkish Stream, που θα μετέφερε 14 δις κυβικά από την Ρωσία προς την Τουρκία, μετέτρεψε σε κύριους στόχους της Ρωσίας την κατασκευή των αγωγών Power of Siberia προς την Κίνα και North stream 2 προς την Γερμανία, αφήνοντας την Τουρκία με το φυσικό αέριο που προμηθεύεται από την Ρωσία μέσω Ουκρανίας και Ρουμανίας – μεταφορά που όμως θα σταματήσει σύντομα. Ακόμα και αν γίνει η διεύρυνση του TANAP από το Αζερμπαϊτζάν η Τουρκία δεν θα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της χωρίς τον ρωσικό αγωγό. Εξάλλου τα αντίμετρα της Ρωσίας πάγωσαν και την κατασκευή του πυρηνικού σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας στο Ακουγιού, που θα κατασκευαζόταν εξ ολοκλήρου από την Ρωσία και θα εξοικονομούσε περίπου 14 δις δολάρια από την αγορά φυσικού αερίου για την Τουρκία. Επιπλέον η Ρωσία απαγόρευσε την εισαγωγή πολλών αγροτικών προϊόντων και σταμάτησε τα έργα που είχαν αρχίσει κατασκευαστικές εταιρείες της Τουρκίας

στην Ρωσία.

Ωστόσο δεν ήταν αυτοί οι βασικοί λόγοι που έκαναν τον Ερντογάν να κάνει στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών και να αποκαλεί πλέον τον Πούτιν «αγαπητό φίλο». Τα αδιέξοδα της Τουρκίας είναι αυτά που οδήγησαν στην αναδίπλωση και στο πραξικόπημα:

1. Το πολιτικό και κοινωνικό οικοδόμημα του Ερντογάν βασίστηκε, πρώτον, στη σύγκρουση με το στρατό που παραδοσιακά έλεγχε την οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας. Δεύτερον, προλεταριοποίηση και ένταξη λαϊκών στρωμάτων σε ισλαμιστικές οργανωτικές δομές αλληλεγγύης, ελλείψει κράτους πρόνοιας (αφορά 24 εκατομμύρια πολίτες). Αυτές οι μάζες είναι που έδωσαν τις μεγάλες εκλογικές νίκες στο AKP και περιθωριοποίησαν την αντιπολίτευση. Να σημειωθεί εδώ ότι ήταν ο Γκιουλεν ο οποίος είχε δημιουργήσει το δίκτυο Hizmet, που σημαίνει ταπεινή προσφορά υπηρεσίας. Τρίτον, στη δημιουργία και στήριξη μιας νέας αστικής τάξης με ισλαμικά πρότυπα, στηριγμένης τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στην ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων με τη Μ. Ανατολή αλλά και με την Κεντρική Ασία και την Αφρική, υποβαθμίζοντας τις σχέσεις με Ευρώπη-ΗΠΑ. Αποτέλεσμα ήταν ρυθμοί ανάπτυξης έως 9,2% το 2008 και σε μια ολόκληρη δεκαετία σταθερότητας και αναβάθμισης του ρόλου της Τουρκίας (συμμετοχή στους G20).

Αλλά υπήρχαν και τα **αντίρροπα αποτελέσματα**. Η παγκόσμια οικονομική κρίση άρχισε να χτυπάει και την Τουρκία δημιουργώντας τριγμούς στις συμμαχίες του Ερντογάν τόσο με τις μάζες όσο και με τις άρχουσες τάξεις. Το χτύπημα του στρατού οδήγησε τον Ερντογάν στην προσπάθεια να αναλάβει ο ίδιος αυτόν ρόλο του εγγυητή σταθερότητας, μετατρέποντας την τουρκική δημοκρατία σε προεδρική, με ισλαμικά χαρακτηριστικά. Επιχείρησε να συγκεντρώσει την εξουσία στα χέρια του αλλάζοντας το σύνταγμα και να επιβάλει ένα αυταρχικό καθεστώς με διώξεις του τύπου και των πολιτικών αντιπάλων. Υπήρξαν πολλά σκάνδαλα και διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, πράγμα που μεγάλωσε τις ενδοαστικές αντιθέσεις και τις πολιτικές συγκρούσεις οδηγώντας σε μια διαίρεση της κοινωνίας. Η σύγκρουση του Ερντογάν με το δίκτυο Γκιουλέν αφορά τον έλεγχο των δομών αλληλεγγύης και των μηχανισμών του κράτους από το AKP. Ένας λόγος του πραξικοπήματος ήταν η προσπάθεια του

στρατού να ξαναπάρει τα πράγματα στα χέρια του. Αλλά και η προσέγγιση με την Ρωσία οφείλεται στην οικονομική ύφεση που έκανε τα ρώσικα αντίμετρα επώδυνα.

2. Η προσπάθεια του Ερντογάν να εκμεταλλευτεί την αραβική άνοιξη για να επεκτείνει την επιρροή του σε Συρία, Αίγυπτο και Μ. Ανατολή οδήγησε την Τουρκία στη μαύρη τρύπα του συριακού εμφυλίου και στην **ακύρωση όλων των προηγούμενων επιτυχιών**. Το Συριακό δημιούργησε την αυτόνομη περιοχή των Κούρδων υπό το PYD (το οποίο σχετίζεται με τους αντάρτες του PKK) και μάλιστα με την στήριξη των ΗΠΑ. Απομόνωσε την Τουρκία από την Ρωσία και το Ιράν. Απομάκρυνε την Τουρκία από την Αίγυπτο μετά το πραξικόπημα ενάντια στον Μόρσι και τους αδελφούς Μουσουλμάνους, τους οποίους είχε στηριξει ο Ερντογάν. Έφερε σε ρήξη την Τουρκία με τις ΗΠΑ λόγω της στήριξης της Τουρκίας στο Ισλαμικό Κράτος (σαν αντίβαρο στους Κούρδους και τον Άσαντ) ενώ το προσφυγικό και η εξωτερική πολιτική Ερντογάν οδήγησαν σε κρίση τις σχέσεις με την Ευρώπη. Το πραξικόπημα είχε ως στόχο την ορθολογικοποίηση αυτών των σχέσεων αλλά και ο ίδιος ο Ερντογάν προσπάθησε να βρει συμμαχούς στην περιοχή ώστε να αντισταθμίσει την «απομάκρυνσή» του από τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές: Ταυτόχρονα με την επιστολή συγγνώμης προς την Ρωσία, η Τουρκία και το Ισραήλ αποκατέστησαν πλήρως τις σχέσεις τους, έξι χρόνια μετά την θανατηφόρα επέμβαση των Ισραηλινών στο καράβι Mavi Marmara, ενώ το καθεστώς Ερντογάν άρχισε να βάζει νερό στο κρασί του σε ό,τι αφορά ενδεχόμενο ρόλο του Άσαντ σε ένα νέο συριακό καθεστώς. Πρόκειται για ευκαιριακές συμμαχίες, που όμως εξυπηρετούν τους μεσοπρόθεσμους σχεδιασμούς του Ερντογάν και των Ρώσων. Οι αντιθέσεις Ρωσίας-Τουρκίας είναι πολύ σημαντικές (Συρία, Ναγκόρνο Καραμπάχ, αντιπυρραυλική ασπίδα ΝΑΤΟ) και η θέση της Τουρκίας στο γεωστρατηγικό και οικονομικό σύστημα των Δυτικών ιμπεριαλιστών κομβική.

Ωστόσο οι αναδιπλώσεις της Τουρκίας μπορούν να πετύχουν οφέλη, όπως η μερική και υπό όρους αποδοχή -τόσο από τις ΗΠΑ όσο και από την Ρωσία- της επέμβασης του τουρκικού στρατού στην δυτική όχθη του Ευφράτη με στόχο την απομάκρυνση των κούρδικων πολιτοφυλακών YPG ώστε να αποφευχθεί η ενοποίηση των Κουρδικών καντονιών και ο αποκλεισμός των βόρειων συνόρων Συρίας-Τουρκίας, ή ο βομβαρδισμός των Κούρδων στη Χασάκα από τη συριακή αεροπορία του Άσαντ (που όμως προκάλεσε την άμεση επέμβαση των Αμερικάνων). Όμως η Τουρκία εξακολουθεί να βρίσκεται στριμωγμένη σε αντίθεση με την Ρωσία που πετυχαίνει παραπέρα διεύρυνση του ρόλου και της παρουσίας της στην Μ. Ανατολή. Ένα τέτοιο δείγμα αποτελεί και η παραχώρηση της ιρανικής βάσης του Χαμαντάν (Ιράν) στα ρωσικά βομβαρδιστικά τα οποία πλήττουν στόχους στη Συρία! Βέβαια το Ιράν επέκρινε την Μόσχα για τη δημοσιοποίηση της συνεργασίας και δήλωσε ότι η βάση πα-

ραχωρήθηκε προσωρινά. Ωστόσο είναι φανερό ότι ο άξονας Ρωσίας-Ιράν συνεχίζει να κυριαρχεί στις εξελίξεις στην Συρία.

3. Το καθεστώς του Ερντογάν εξαιτίας της οικονομικής και πολιτικής κρίσης και της αυταρχικότητας - ισλαμοποίησης της πολιτικής ζωής, του αγώνα του κούρδικου λαού στην Συρία, αντιμετώπισε **δυο μεγάλες εξεγέρσεις που ρίζοσπαστικοποίησαν την τουρκική κοινωνία σε μεγάλο βαθμό**. Η εξέγερση του πάρκου Γκεζί και η κούρδικη εξέγερση στην νοτιοανατολική Τουρκία ενέτειναν την διαίρεση της τουρκικής κοινωνίας, αύξησαν την πολιτική κρίση με την είσοδο του κούρδικού-αριστερού κόμματος HDP στην Βουλή, και οδήγησαν τον Ερντογάν στο να κηρύξει ολοκληρωτικό πόλεμο στους Κούρδους και τους αριστερούς. Βέβαια αυτές οι εξεγέρσεις δεν μπόρεσαν να θέσουν σε κίνηση τις βασικές ταξικές δυνάμεις της κούρδικης και τουρκικής εργατικής τάξης και η εκλογική επιτυχία της κούρδικης αριστεράς το καλοκαίρι του 2015 δεν μετατράπηκε σε μαζικό κίνημα ενάντια στις επιθέσεις της κυβέρνησης. Η επέμβαση του στρατού με το πραξικόπημα είχε τον χαρακτήρα να προλάβει και τέτοιου είδους εξεγέρσεις που υποβόσκουν στην τουρκική κοινωνία. Η αντιμετώπιση του πραξικοπήματος κατά κύριο λόγο από τις μάζες του AKP μετά την έκκληση Ερντογάν αποτελεί μια στρεβλή εκδήλωση της ταξικής πάλης με την έννοια ότι συντηρητικές δυνάμεις υπεράσπισαν τη Δημοκρατία, όπως την αντιλαμβάνονται, επειδή το εργατικό κίνημα δεν μπόρεσε να δώσει την δική του κατεύθυνση στους αγώνες που προηγήθηκαν. **Η αποτυχία του πραξικοπήματος όμως ενέτεινε τα αδιέξοδα**. Οι υπόνοιες για εμπλοκή των ιμπεριαλιστών στο πραξικόπημα -που κάθε άλλο παρά μπορούν να θεωρηθούν ανυπόστατες- αύξησαν τη ρήξη με τους δυτικούς ιμπεριαλιστές και οδήγησαν σε κλείσιμο της βάσης του Ινσπρίκ από όπου επιχειρεί η συμμαχία ενάντια στο Ισλαμικό Κράτος αλλά βρίσκονται και αποθηκευμένα πυρηνικά των ΗΠΑ. Έτσι το πρώτο ταξίδι του Ερντογάν στο εξωτερικό μετά το πραξικόπημα ήταν στην Ρωσία. Ενώ το πογκρόμ στον κρατικό μηχανισμό, στο στρατό, τον τύπο ακόμα και στο ίδιο του το κόμμα ασφαλώς αδυνατίζει τις δυνατότητες της Τουρκίας παρά τις ενισχύει. Έτσι, παρά την επικράτηση του Ερντογάν, η δύναμή του έχει αποδυναμωθεί.

Όλα τα προβλήματα που οδήγησαν στο πραξικόπημα εξακολουθούν να υπάρχουν. Παρόμοιες ενέργειες δεν μπορούν να αποκλειστούν στο μέλλον, και βέβαια καμία ευκαιριακή συμμαχία δεν μπορεί να δώσει οριστική διέξοδο στις αντιφάσεις του καθεστώτος Ερντογάν. Τέλος, η κίνηση των μαζών καθόλου δεν έχει προσδιοριστεί. Ακόμα και οι υποστηρικτές του Ερντογάν καθόλου δεν είναι βέβαιο ότι θα στηρίξουν μια δικτατορία δική του ή του στρατού. Αλλά και οι ταξικές δυνάμεις θα έχουν την δυνατότητα μέσα στις εξελίξεις -που θα είναι πολλές- να δώσουν το δικό τους στίγμα.

